

1117

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Στην αποκρυπτογράφηση της αρχαίας αιγυπτιακής γραφής βοήθησε το κείμενο της στήλης της Ροζέτας.
2. Οι δούλοι κατά την Ομηρική Εποχή αποτελούσαν περιουσιακό στοιχείο του “οίκου”.
3. Από γεωγραφική άποψη η πόλις- κράτος αποτελούνταν από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
4. Κατά τον Δεύτερο Αποικισμό τα ελληνικά φύλα εξαπλώθηκαν στις δυτικές ακτές της Μικράς Ασίας.
5. Πολλοί ιστορικοί ονομάζουν την Καλλίειο Συνθήκη και Ανταλκίδειο.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε κάθε στοιχείο της στήλης Α με ένα στοιχείο της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Μιλτιάδης	α. Πανελλήνια δέα
2. Περικλής	β. αθηναϊκή αποστολή στα Σούσα
3. Κίμων	γ. μάχη στις εκβολές του Ευρυμέδοντα ποταμού
4. Καλλίας	δ. αποικισμός Θουρίων
5. Γοργίας	ε. μάχη Μαραθώνα
6. Εφιάλτης	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *γεωμετρική τέχνη, ισονομία, τριηραρχία*.

(5+5 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς τεκμηριώνεται η ελληνικότητα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες αλλαγές παρατηρούνται στην κοινωνία του Ελληνιστικού Κόσμου;

(15 μονάδες)

1118

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οι ασχολίες των Αιγυπτίων βοήθησαν στην ανάπτυξη:

α. της φιλοσοφίας.

β. δημοκρατικών αντιλήψεων.

- γ. αστρονομικών γνώσεων.
- δ. του μονοθεϊσμού.

2. Ο Δεύτερος Ελληνικός Αποικισμός οργανώθηκε κατά:

- α. την Αρχαϊκή Εποχή.
- β. την Κλασική Εποχή.
- γ. τα Ελληνιστικά χρόνια.
- δ. τη Ρωμαϊκή περίοδο.

3. Στην κλασική Αθήνα τα θεωρικά ήταν:

- α. τα έξοδα του δείπνου μιας φυλής σε θρησκευτικές εορτές.
- β. το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών στο θέατρο.
- γ. τα έξοδα της επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες εορτές.
- δ. τα έξοδα εξοπλισμού μιας τριήρους.

4. Ο αποικισμός των Θουρίων οφείλεται:

- α. στον Θεμιστοκλή.
- β. στον Περικλή.
- γ. στον Κίμωνα.
- δ. στον Εφιάλτη.

5. Ο Φίλιππος Β΄ στα βόρεια σύνορα του κράτους του αντιμετώπισε:

- α. τους Ιλλυριούς και τους Παίονες.
- β. τους Αθηναίους και τους Κορίνθιους.
- γ. τους Πέρσες.
- δ. τους Θηβαίους και τους Κορίνθιους.

6. Την Ελληνιστική περίοδο ιδρύθηκαν και αναπτύχθηκαν οι παρακάτω πόλεις:

- α. Αλεξάνδρεια, Αντιόχεια, Πέργαμος.
- β. Κωνσταντινούπολη, Ρώμη, Νικομήδεια.
- γ. Αθήνα, Σπάρτη, Κόρινθος.
- δ. Πύλος, Ορχομενός, Τίρυνθα.

7. Οι δήμαρχοι της αρχαίας Ρώμης ήταν:

- α. άρχοντες εκλεγμένοι από τη σύγκλητο.
- β. κληρονομικοί άρχοντες.
- γ. άρχοντες εκλεγμένοι για την προστασία των πληβείων.
- δ. άρχοντες που κατάρτιζαν τον κρατικό προϋπολογισμό.

8. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Οκταβιανός Αύγουστος:

- α. χρησιμοποίησε αυταρχικές μεθόδους άσκησης της εξουσίας.
- β. εφάρμοσε συμβιβαστική πολιτική κατά την κατανομή της εξουσίας.
- γ. συγκέντρωσε τη διοίκηση όλων των επαρχιών του κράτους στα χέρια του.
- δ. ανέθεσε όλες τις εξουσίες του σε ένα συμβούλιο.

9. Η τετραρχία ως διοικητικό σύστημα:

- α. διατήρησε προς στιγμή την ακεραιότητα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

- β. συνέβαλε στον οριστικό χωρισμό της αυτοκρατορίας.
 γ. διατηρήθηκε αμετάβλητο από τον Διοκλητιανό μέχρι και τον Ιουστινιανό.
 δ. θεσπίστηκε από τον Μ. Κωνσταντίνο.

10. Η «Στάση του Νίκα» (532 μ.Χ.):

- α. συνέβαλε στην έκδοση του Ιουστινιανείου κώδικα.
 β. αποδυνάμωσε την εξουσία του Ιουστινιανού.
 γ. έγινε αφορμή να κλείσει ο Ιουστινιανός τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών.
 δ. έγινε η αφορμή για την ισχυροποίηση της εξουσίας του Ιουστινιανού
 (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: «τριακοντούτεις σπονδαί», *Ηγεμονία (Principatus)*.
 (5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σχέση των Λαών της Θάλασσας με την παρακμή των Μυκηναίων;
 (15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό Κράτος την εποχή του Περικλή από τα ορυχεία μετάλλου και τη φορολογία;
 (10 μονάδες)

1119

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. φαραώ	α. ηγέτης που καταλαμβάνει την εξουσία και με την
2. λααγέτας	υποστήριξη κατώτερων κοινωνικών ομάδων
3. άνακτας	β. νομοθέτης της Αρχαϊκής περιόδου
4. βασιλιάς	γ. ηγεμόνας των Αιγυπτίων
5. αισυμνήτης	δ. ανώτατος άρχοντας των Μυκηναίων
6. τύραννος	ε. τοπικός άρχοντας, διοικητής περιφερειών των Μυκηναίων

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β' γραφής απέδειξε την ελληνικότητα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού.
- Τα ελληνικά φύλα που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία κατά τον πρώτο αποικισμό αναμείχθηκαν με γηγενείς πληθυσμούς.
- Οι τρεις βασικές επιδιώξεις των πολιτών των πόλεων-κρατών ήταν η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.

4. Η Σπάρτη ξεπέρασε την κρίση της Ομηρικής Εποχής με την ανάπτυξη της βιοτεχνίας και του εμπορίου.
5. Η δεύτερη Περσική Εκστρατεία κατά των Ελλήνων στόχευε στην τιμωρία των Ερετριέων και των Αθηναίων.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *δημιουργοί, αρχιθεωρία*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια είναι τα σημαντικότερα επιτεύγματα του πολιτισμού της Ομηρικής Εποχής στον χώρο των γραμμάτων;

(10 μονάδες)

2.β. Σε ποιους λόγους οφείλεται η ανάμειξη θρησκευτικών πεποιθήσεων και η εμφάνιση νέων λατρειών στην Ελληνιστική Εποχή;

(15 μονάδες)

1120

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Αρχηγός-επικεφαλής του κράτους της Αιγύπτου ήταν ο φαράώ.
2. Κατά τον Πρώτο Αποικισμό τα ελληνικά φύλα μετακινήθηκαν στον Εύξεινο Πόντο.
3. Ένας από τους τρόπους με τους οποίους οι Έλληνες αντιμετώπισαν την οικονομική κρίση της Ομηρικής Εποχής ήταν η ίδρυση αποικιών.
4. Η λειτουργία του θεσμού της πόλης-κράτους αποτέλεσε εμπόδιο για την πολιτιστική πορεία των Ελλήνων.
5. Η ίδρυση αποικιών προκάλεσε κρίση στις ελληνικές κοινωνίες που είχαν αριστοκρατική οργάνωση.
6. Οι Δελφοί, η Ολυμπία και η Δήλος την Αρχαϊκή Εποχή εξελίσσονται σε πανελλήνια ιερά.
7. Στο Συνέδριο της Κορίνθου του 481 π. Χ. οι ελληνικές πόλεις συγκρότησαν αμυντική συμμαχία κατά των Περσών.
8. Η Α' Αθηναϊκή Συμμαχία είχε αρχικά ως έδρα την Αθήνα.
9. Η εργασία στα ορυχεία της Αθήνας εκτελούνταν από Αθηναίους πολίτες και μέτοικους.
10. Στη χορηγία ο χορηγός είχε την υποχρέωση να πληρώσει τα έξοδα για τη διδασκαλία ενός θεατρικού έργου.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Γραμμική β΄ γραφή, βασιλεύς (Μυκηναϊκής Εποχής)*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιο ήταν το κυρίαρχο πολιτειακό όργανο στο δημοκρατικό πολίτευμα των ελληνικών πόλεων – κρατών και ποιες δυνατότητες παρείχε στους πολίτες;

(10 μονάδες)

2.β. Γιατί αναπτύχθηκαν τα γράμματα κατά την Ελληνιστική περίοδο και ποια χαρακτηριστικά είχε η παραγωγή βιβλίων;

1121

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η οργάνωση του αρχαίου Αιγυπτιακού κράτους είχε χαρακτήρα θεοκρατικό.
2. Τις πρώτες ανασκαφές στις Μυκήνες έκανε ο Μ. Ventris.
3. Η διάλυση του Μυκηναϊκού Κόσμου οφείλεται σε επιδρομές των Αιγυπτίων.
4. Ίωνες που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία συγκρότησαν θρησκευτική ένωση με κέντρο το ιερό του Απόλλωνα, στο Τριόπιο ακρωτήριο της Κνίδου.
5. Οι δούλοι την Ομηρική Εποχή προέρχονταν από την πειρατεία και τον πόλεμο.
6. Η αυτονομία της πόλης- κράτους σχετιζόταν με την παραγωγή αγαθών για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών της.
7. Αφορμή των Περσικών Πολέμων ήταν η Ιωνική Επανάσταση.
8. Η Κλασική Εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Φιλίππου Β΄.
9. Ο Αθηναίος στρατηγός Κίμων υπήρξε ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα τον 5ο αι. π. Χ.
10. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου διέθετε τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστεί ένοπλη εξερεύνηση.

(10 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *γεωμετρική τέχνη, οπλιτική φάλαγγα*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε τα αίτια του Πελοποννησιακού Πολέμου.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις που επέβαλε ο Οκταβιανός και ποιο αποτέλεσμα είχαν;

(15 μονάδες)

1122

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η δυσκολία στην απόδοση και εκμάθηση της ιερογλυφικής γραφής απαιτούσε ειδικευση ειδικών γραφών.
2. Ανώτατος άρχοντας ενός μυκηναϊκού ανακτόρου ήταν ο βασιλεύς.
3. Οι ανταλλαγές κατά την Ομηρική Εποχή γίνονταν με νομίσματα.
4. Η αναζήτηση πρώτων υλών που θα κάλυπταν βασικές ανάγκες των ελληνικών πληθυσμών ήταν μία από τις αιτίες του Δεύτερου Αποικισμού.

5. Οι τύραννοι ήταν συνήθως ευγενείς που αναρριχήθηκαν στην εξουσία χάρη στην υποστήριξη των κατώτερων κοινωνικών ομάδων.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ως Κλασική Εποχή ορίζουν οι ιστορικοί:

- α. την περίοδο από το τέλος του Μυκηναϊκού Πολιτισμού μέχρι το τέλος των Περσικών Πολέμων.
- β. την περίοδο από το τέλος των Περσικών Πολέμων έως και τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.
- γ. τον «Χρυσούν αιώνα» του Περικλέους».
- δ. την εποχή των διαδόχων του Μ. Αλεξάνδρου.

2. Η πολιτική του Κίμωνα αποσκοπούσε:

- α. στη συνεργασία με τις πόλεις της Αθηναϊκής Συμμαχίας.
- β. στη συνεργασία με τους Πέρσες.
- γ. στη σύγκρουση με τη Σπάρτη.
- δ. στη συνεργασία με τη Σπάρτη και στην αντιμετώπιση των Περσών.

3. Ένας από τους παράγοντες που οδήγησαν στην αντιπαράθεση της Αθηναϊκής και της Πελοποννησιακής Συμμαχίας κατά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο ήταν:

- α. η ανάμειξη των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.
- β. οι θρησκευτικές συγκρούσεις μεταξύ Αθηναίων και Σπαρτιατών.
- γ. ο φόβος των Αθηναίων για τη στρατιωτική δύναμη των Σπαρτιατών.
- δ. οι ηγεμονικές τάσεις της Αθήνας.

4. Η Πανελλήνια Ιδέα έγινε πραγματικότητα από τον βασιλιά της Μακεδονίας Φίλιππο Β΄ το 337 π. Χ. σε συνέδριο:

- α. στην Κόρινθο.
- β. στη Μακεδονία.
- γ. στην Αθήνα.
- δ. στη Χαιρώνεια.

5. Τη μακεδονική φάλαγγα συγκροτούσαν:

- α. οι ακοντιστές.
- β. οι ιππείς.
- γ. οι πεζέταιροι.
- δ. οι τοξότες.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *νομοθέτες (αισυνμήτες)*, *Διάταγμα του Καρακάλλα*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σημασία του νικηφόρου αποτελέσματος των Περσικών Πολέμων για την ιστορική πορεία των Ελλήνων;

(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος βοηθούσε τους ακτήμονες;
(10 μονάδες)

1123

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Στην αρχαία Αίγυπτο είναι γνωστό ότι άνθρωποι ταπεινής κοινωνικής προέλευσης έφτασαν να καταλάβουν σημαντικά αξιώματα.
2. Οι Αχαιοί είναι πιθανό με την Τρωική Εκστρατεία να επιδίωκαν τον έλεγχο των Στενών του Ελλήσποντου.
3. Για πρώτη φορά πολιτική δραστηριότητα ανέπτυξαν οι Σουμέριοι στη Μεσοποταμία.
4. Ο Εφιάλτης ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας περιορίζοντας τις δραστηριότητες των αριστοκρατικών.
5. Τα θεωρικά ήταν τα έξοδα μιας επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες γιορτές.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο πάπυρος χρησιμοποιούνταν ως γραφική ύλη και συνέβαλε στην μεγάλη παραγωγή χειρογράφων:
 - α. στην Αίγυπτο.
 - β. στην Πέργαμο.
 - γ. στην Αντιόχεια.
 - δ. στην Αθήνα.
2. Η Βίβλος είναι γραμμένη:
 - α. στην ιωνική διάλεκτο.
 - β. στη δωρική διάλεκτο.
 - γ. στην Κοινή ελληνική.
 - δ. στην αττική διάλεκτο.
3. Η Δωδεκάδελτος αποτελεί καταγραφή του εθιμικού δικαίου:
 - α. των Αθηναίων.
 - β. των Ρωμαίων.
 - γ. των Σπαρτιατών.
 - δ. των Βυζαντινών.
4. Με το Διάταγμα των Μεδιολάνων:
 - α. μεταφέρθηκε η πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού κράτους στην Ανατολή.
 - β. άρχισαν διωγμοί των ειδωλολατρών.
 - γ. επιτεύχθηκε η ελευθερία της θρησκευτικής πίστης.
 - δ. επιβλήθηκε στη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας η τετραρχία.

5. Η καταστολή της «Στάσης του Νίκα» έγινε από:

- α. τον Μ. Κωνσταντίνο.
- β. τον Μ. Θεοδοόσιο.
- γ. τον Ιουλιανό.
- δ. τον Ιουστινιανό.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *αυτάρκεια (πόλη-κράτος)*, *αγροτικός νόμος*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν τα οικονομικά και κοινωνικά αποτελέσματα από τον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για τις πολιτικές επιδιώξεις του Μ. Αλεξάνδρου και πώς η άποψη αυτή τεκμηριώνεται;

(10 μονάδες)

1124

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Ιουστινιανός	α. προστασία των ηθών της ρωμαϊκής πολιτείας
2. Τιβέριος Γράκχος	β. μακεδονική φάλαγγα
3. Φίλιππος Β'	γ. Αγία Σοφία
4. Μ. Αλέξανδρος	δ. αγροτικός νόμος
5. Μ. Κωνσταντίνος	ε. εκστρατεία κατά των Περσών
6. Κάτων ο Τιμητής	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- 1. Την Αλεξάνδρεια ίδρυσαν στο Δέλτα του Νείλου οι διάδοχοι του Μ. Αλεξάνδρου.
- 2. Ο Πυθέας ο Μασσαλιώτης έφτασε κατά την Ελληνιστική Εποχή ως το βόρειο άκρο της Αγγλίας.
- 3. Στη Ρώμη, κατά την περίοδο της βασιλείας, την εκτελεστική εξουσία της πολιτείας εκπροσωπούσαν οι δύο ύπατοι.
- 4. Η Δωδεκάδελτος συνέβαλε στην ισχυροποίηση της εξουσίας των πατρικίων.
- 5. Ο Οκταβιανός φρόντισε για τον εξωραϊσμό της Ρώμης με την κατασκευή λαμπρών οικοδομημάτων.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ισηγορία*, *πληβείοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σχέση των Λαών της Θάλασσας με την παρακμή των Μυκηναίων;

(15 μονάδες)

2.β. Τι συμφωνήθηκε στο Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) ανάμεσα στον Φίλιππο Β΄ και στις ελληνικές πόλεις;

(10 μονάδες)

1125

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Ε. Σλήμαν	α. αγροτικός νόμος
2. Μ. Ventris	β. μακεδονική φάλαγγα
3. Λυκούργος	γ. ανασκαφές στις Μυκήνες
4. Κίμων	δ. πολεοδομικός σχεδιασμός Πειραιά
5. Περικλής	ε. Πανελλήνια Ιδέα
6. Ιππόδαμος	στ. αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής
7. Ισοκράτης	ζ. διαδέχθηκε τον Εφιάλτη στην αρχηγία της
8. Φίλιππος Β΄	δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
9. Μ. Αλέξανδρος	η. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
10. Τιβέριος Γράκχος	θ. εκστρατεία κατά των Περσών
11. Δράκων	ι. νομοθέτης στην Αθήνα

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *αυτονομία (πόλη-κράτος)*, *Κοινή Ελληνική ή κοινή*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιοι λόγοι οδήγησαν τους Έλληνες στον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το περιεχόμενο της Ανταλκιδείου Ειρήνης;

(10 μονάδες)

1126

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η οργάνωση της γεωργίας στην Αίγυπτο ήταν υπό την επίβλεψη του κράτους.
2. Ο Ερρίκος Σλήμαν αποκρυπτογράφησε τη Γραμμική Β΄ γραφή.
3. Η Ομηρική Εποχή έχει χαρακτηριστεί και Ελληνικός Μεσαίωνας.

4. Ο βασιλιάς της Ομηρικής Εποχής για τη λήψη σημαντικών αποφάσεων συγκαλούσε σε σύνοδο το πλήθος.
5. Ο δωρικός και ο ιωνικός ρυθμός δημιουργήθηκαν κατά την Αρχαϊκή Εποχή.
6. Η Κλασική Εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Φιλίππου Β΄.
7. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος δημιούργησε τις προϋποθέσεις ανάμειξης των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.
8. Η Καλλίειος Συνθήκη ονομάστηκε και Κιμώνειος Ειρήνη.
9. Χορηγία ονομαζόταν η λειτουργία κατά την οποία κάποιος πλούσιος Αθηναίος πολίτης αναλάμβανε τα έξοδα για την τέλεση αγώνων λαμπαδηδρομίας στα Παναθήναια.
10. Ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος έληξε με μια μειωτική για τους Έλληνες ειρήνη, την Ανταλκίδειο.
(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *θρησκευτικός συγκρητισμός, πελάτες*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποιες αλλαγές επέφερε η καταγραφή των νόμων στις πόλεις - κράτη στα τέλη του 7ου - αρχές 6ου αι. π.Χ.;
(15 μονάδες)
- 2.β. Ποια ήταν η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου στον οικονομικό τομέα;
(10 μονάδες)

1127

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.
 1. Στην Γκίζα της Αιγύπτου οικοδομήθηκαν οι πυραμίδες του Χέοπος, του Χεφρήνος και του Μυκερίνου.
 2. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής πραγματοποιήθηκε από τον Ερρίκο Σλήμαν.
 3. Οι τρεις βασικές προϋποθέσεις, για την ύπαρξη της πόλης-κράτους, ελευθερία, αυτονομία και αυτάρκεια, οδήγησαν στην πολιτική ενοποίηση των Ελλήνων.
 4. Η λέξη τύραννος ήταν αιγυπτιακής προέλευσης.
 5. Στη μάχη της Ιμέρας οι Έλληνες της Δύσης αντιμετώπισαν τους Καρχηδόνιους.
 (5 μονάδες)

(ΙΙ). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Την Ελληνιστική Εποχή καταφεύγουν στις μεγαλουπόλεις για καλύτερη τύχη:
 - α. οι δούλοι.
 - β. οι γηγενείς εργάτες και μικροκαλλιεργητές.
 - γ. οι δουλοπάροικοι.
 - δ. οι έμποροι και βιοτέχνες.
2. Η λοχίτιδα εκκλησία στην αρχαία Ρώμη:
 - α. εκπροσωπούσε τους πατρίκιους .

β. εκπροσωπούσε τους πληβείους.

γ. εκπροσωπούσε το σύνολο των Ρωμαίων.

δ. εκπροσωπούσε τους στρατευμένους Ρωμαίους.

3. Με τον αγροτικό νόμο του Τιβέριου Γράκχου:

α. προβλεπόταν η αναδιανομή της δημόσιας γης στους ακτήμονες.

β. ολοκληρώθηκε η κωδικοποίηση του ρωμαϊκού εθιμικού δικαίου.

γ. θεμελιώθηκε το δημοκρατικό πολίτευμα της Ρώμης.

δ. οργανώθηκε η εγκατάσταση αγροτών στις κατακτημένες από τους Ρωμαίους περιοχές.

4. Με το Διάταγμα των Μεδιολάνων:

α. μεταφέρθηκε η πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού κράτους στην Ανατολή.

β. άρχισαν διωγμοί των ειδωλολατρών.

γ. επιτεύχθηκε η ελευθερία της θρησκευτικής πίστης.

δ. επιβλήθηκε στη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας η τετραρχία.

5. Ο Ιουστινιανός :

α. απέτρεψε τον εκφεουδαρχισμό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

β. συνέβαλε στον εκφεουδαρχισμό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

γ. στράφηκε εναντίον των Εβραίων.

δ. συγκρούστηκε με τη χριστιανική εκκλησία.

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ισονομία, ύπατοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποια ήταν τα αποτελέσματα του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού στην οικονομία των πόλεων-κρατών;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες συνθήκες οδήγησαν στην ίδρυση της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας, πού ήταν η έδρα της και με ποιους όρους συμμετείχαν τα μέλη της;

(15 μονάδες)

1128

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Οι Αιγύπτιοι παρουσίαζαν τους θεούς τους με ανθρώπινο σώμα και κεφάλι κάποιου ζώου.

2. Η τέχνη της Μυκηναϊκής Εποχής ονομάζεται και γεωμετρική.

3. Η λειτουργία του θεσμού της πόλης-κράτους αποτέλεσε εμπόδιο για την πολιτιστική πορεία των Ελλήνων.

4. Οι κούροι και οι κόρες ήταν τα πρώτα μεγάλα αγάλματα της ελληνικής τέχνης.

5. Η κύρια αιτία του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ανάμειξη των Περσών στις ελληνικές εσωτερικές υποθέσεις.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Κατά τους Ελληνιστικούς Χρόνους το κέντρο βάρους μετατοπίστηκε:

- α. στο βασίλειο της Αιγύπτου.
- β. από την Ανατολή στις πόλεις του ελλαδικού χώρου.
- γ. στην περιοχή της Μ. Ασίας
- δ. από τη μητροπολιτική Ελλάδα στις μεγαλουπόλεις της Ανατολής.

2. Την Ελληνιστική περίοδο τα κτήρια προβάλλουν το μεγαλείο :

- α. των χριστιανών.
- β. των πόλεων- κρατών.
- γ. των καλλιτεχνών.
- δ. των ηγεμόνων.

3. Ο Κάτων ο Τιμητής απέδιδε την ευθύνη της αλλοίωσης των ρωμαϊκών ηθών:

- α. στους πληβείους.
- β. στους Έλληνες.
- γ. στους Αιγυπτίους.
- δ. στους Γράκχους.

4. Με το σύστημα της τετραρχίας ο Διοκλητιανός κυβέρνησε:

- α. το ανατολικό τμήμα της αυτοκρατορίας με έδρα τη Νικομήδεια της Βιθυνίας.
- β. την περιοχή των Βαλκανίων με έδρα το Σίρμιο στη σημερινή Σερβία.
- γ. τη Δύση με έδρα το Μιλάνο.
- δ. τη Γαλατία με έδρα τους Τρεβήρους.

5. Τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών έκλεισε:

- α. ο Διοκλητιανός.
- β. ο Μ. Κωνσταντίνος.
- γ. ο Ιουστινιανός.
- δ. ο Μ. Θεοδόσιος.

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Κλασική Εποχή, πραιτωριανοί*.

(5+10 =15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού στην κοινωνία των πόλεων-κρατών;
(10 μονάδες)

2.β. Πώς οργάνωσε τον στρατό και την οικονομία του Μακεδονικού Κράτους ο Φίλιππος Β΄;
(15 μονάδες)

1129

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Τα ελληνικά φύλα κατά τον Πρώτο Αποικισμό κατευθύνθηκαν στον Εύξεινο Πόντο.
2. Οι δούλοι κατά την Ομηρική Εποχή αποτελούσαν περιουσιακό στοιχείο του “οίκου”.
3. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν η ελευθερία, η επέκτασή της και η δημοκρατία.
4. Ο αριθμός των δούλων αυξήθηκε στη Σπάρτη κατά την Αρχαϊκή Εποχή εξαιτίας των χρεών προς τους ευγενείς.
5. Κατά την Ομηρική Εποχή η Αθήνα ξεπέρασε την κρίση με την ανάπτυξη της βιοτεχνίας και του εμπορίου.
6. Η πρώτη απόπειρα εισβολής των Περσών στην Ελλάδα κατέληξε σε καταστροφή του στόλου τους στο Αρτεμίσιο.
7. Μία επίπτωση του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ανάμειξη των Περσών στα εσωτερικά θέματα του ελληνικού κόσμου.
8. Ο Κίμων, μετά τους Περσικούς Πολέμους, διαφωνούσε με την προοπτική σύγκρουσης της Αθήνας με τη Σπάρτη.
9. Το μετοίκιο ήταν το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών της κλασικής Αθήνας στο θέατρο.
10. Βασική επιδίωξη της οικονομικής πολιτικής του Μ. Αλεξάνδρου ήταν να δημιουργηθεί ενιαίο νομισματικό σύστημα για την αυτοκρατορία του.

(10 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άνακτας*, *αλφαβητική γραφή*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Να εξηγήσετε γιατί η πολιτική οργάνωση του Αιγυπτιακού Κράτους χαρακτηρίζεται θεοκρατική.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιο είναι το νομοθετικό έργο του Ιουστινιανού, σε ποια γλώσσα είναι γραμμένο και ποια η σημασία του;

(15 μονάδες)

1130

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η πόλη-κράτος συγκροτήθηκε γεωγραφικά από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
2. Στα αριστοκρατικά πολιτεύματα η δύναμη του βασιλιά ενισχύεται και μειώνεται η δύναμη των ευγενών.

3. Οι Έλληνες με τον Δεύτερο Αποικισμό περιόρισαν την οικονομική δραστηριότητα των Φοινίκων.
4. Με τη νίκη των Ελλήνων κατά των Περσών στη μάχη του Μαραθώνα τελειώνει η πρώτη οργανωμένη εκστρατεία των Περσών εναντίον της Ελλάδας.
5. Οι Σπαρτιάτες διαδραμάτισαν πρωταγωνιστικό ρόλο για τη δημιουργία της Συμμαχίας της Δήλου.
6. Ο Περικλής θέσπισε χρηματική αποζημίωση για τους κληρωτούς άρχοντες, τους βουλευτές και τους λαϊκούς δικαστές.
7. Το μετοίκιο ήταν φόρος που πλήρωναν οι Αθηναίοι πολίτες κατά την Κλασική Εποχή.
8. Άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ήττα των Λακεδαιμονίων και η αναγνώριση της Αθηναϊκής Ηγεμονίας.
9. Ο σοφιστής Γοργίας πρώτος προέβαλε την Πανελλήνια Ιδέα.
10. Ο Φίλιππος Β΄ επενέβη στη Θεσσαλία και τη Νότια Ελλάδα με αφορμή προβλήματα του Μαντείου των Δελφών.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *τριακοντούτεις σπονδαί, Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος.*

(5 +10 =15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Γιατί αναπτύχθηκε η αστρονομία και η γεωμετρία στην αρχαία Αίγυπτο;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε την αυτοκρατορική περίοδο το ρωμαϊκό δίκαιο;

(15 μονάδες)

1131

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Οι ανταλλαγές κατά την Ομηρική Εποχή γίνονταν με νομίσματα.
2. Η αυτονομία της πόλης- κράτους σχετιζόταν με την παραγωγή αγαθών για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών της.
3. Η δημιουργία των πόλεων-κρατών συνδέεται με την παρακμή του θεσμού της βασιλείας.
4. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος έληξε με την ήττα των Αθηναίων.
5. Ο Φίλιππος Β΄ έκοψε χρυσό νόμισμα, τον στατήρα.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες.

1. Η παρακολούθηση των πλημμυρών του Νείλου βοήθησε τους Αιγύπτιους στην ανάπτυξη:
 - α. φιλοσοφικής σκέψης.
 - β. δημοκρατικών αντιλήψεων.
 - γ. αστρονομικών και γεωμετρικών γνώσεων.
 - δ. του μονοθεϊσμού.

2. Οι πινακίδες της Γραμμικής Β΄ γραφής:

- α. έχουν κείμενα με ραψωδίες των ομηρικών επών.
- β. περιλαμβάνουν πληροφορίες με σημαντικά γεγονότα της μυκηναϊκής εποχής.
- γ. έχουν λογιστικό περιεχόμενο, είναι κυρίως κατάλογοι περιουσιακών στοιχείων.
- δ. αποτελούν νομοθετικού κώδικες της μυκηναϊκής εποχής.

3. Δωριείς, κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό, εγκαταστάθηκαν:

- α. στον Εύξεινο Πόντο.
- β. σε νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου.
- γ. στην ιταλική χερσόνησο.
- δ. σε νησιά του Αιγαίου και στη Νοτιοδυτική Μ. Ασία.

4. Στα αριστοκρατικά καθεστώτα την εξουσία κατείχαν:

- α. οι πλούσιοι.
- β. οι πλούσιοι με τους ευγενείς.
- γ. οι ευγενείς.
- δ. οι βασιλείς.

5. Την άνοδο και πτώση της Θηβαϊκής Ηγεμονίας έκριναν οι μάχες στα:

- α. Λεύκτρα και Μαντίνεια.
- β. Θερμοπύλες και μέρα.
- γ. Αρτεμίσιο και Μυκάλη.
- δ. Μαντίνεια και Χαιρώνεια.

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *δημιουργοί, χορηγία*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποια στοιχεία τεκμηριώνουν την ελληνικότητα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού;

(10 μονάδες)

2.β. Ποια διοικητικά μέτρα υιοθέτησε ο Ιουστινιανός και πού αποσκοπούσαν;

(15 μονάδες)

1132

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- 1. Οι θολωτοί τάφοι αποτελούν το σημαντικότερο επίτευγμα της μυκηναϊκής αρχιτεκτονικής.
- 2. Οι ευγενείς στην Αρχαϊκή Εποχή ονομάζονταν και αγαθοί.
- 3. Ο Περικλής επιδίωξε να επεκτείνει την εμπορική επιρροή των Αθηναίων και προς τη Δύση.
- 4. Η μάχη της Μαντίνειας έκρινε το τέλος της Σπαρτιατικής Ηγεμονίας.

5. Ένα από τα προτεινόμενα μέτρα του Κάτωνα του Τιμητή ήταν και η διανομή σιταριού στους φτωχούς της Ρώμης.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες.

1. Οι γραμματικοί στην ελληνιστική Αίγυπτο ασχολούνταν με:

- α. την καταγραφή και τον σχολιασμό κειμένων αρχαίων συγγραφέων.
- β. την καταγραφή σε παπύρους των έργων των φαραώ.
- γ. την καταγραφή του εθιμικού δικαίου .
- δ. την κατάρτιση του προϋπολογισμού του κράτους.

2. Στωική φιλοσοφία ονομάστηκε η φιλοσοφική σκέψη:

- α. του Αριστοτέλη.
- β. του Πλάτωνα.
- γ. του Ζήνωνα.
- δ. του Επίκουρου.

3. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Οκταβιανός Αύγουστος:

- α. χρησιμοποίησε αυταρχικές μεθόδους άσκησης της εξουσίας.
- β. εφάρμοσε συμβιβαστική πολιτική κατά την κατανομή της εξουσίας.
- γ. αδιαφόρησε για την ειρήνη και ασφάλεια του Ρωμαϊκού Κράτους.
- δ. αδιαφόρησε απολύτως για την ανάπτυξη της γεωργίας.

4. Η παλαιά ονομασία της πρωτεύουσας του Ρωμαϊκού Κράτους που ίδρυσε ο Μ. Κωνσταντίνος ήταν:

- α. Νέα Ρώμη.
- β. Βυζάντιο.
- γ. Κωνσταντινούπολη.
- δ. Ρώμη.

5. Ένα από τα κύρια επιτεύγματα της εσωτερικής πολιτικής του Ιουστινιανού ήταν:

- α. η αποδυνάμωση της απόλυτης μοναρχίας.
- β. η θρησκευτική ανοχή.
- γ. ο εκφεουδαρχισμός της αυτοκρατορίας.
- δ. η κωδικοποίηση του δικαίου.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Καλλίειος Συνθήκη, Δωδεκάδελτος (Ρωμαϊκή δημοκρατία).*

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να εξηγήσετε: Α) ποια ήταν τα βασικά συστατικά στοιχεία της πόλης- κράτους από οργανωτική άποψη και Β) ποιες ήταν οι βασικές επιδιώξεις των πολιτών.

(15 μονάδες)

2.β. Πώς εκδηλώθηκε η κρίση της πόλης-κράτους τον 4ο αι. π.Χ. και ποια ήταν η περσική πολιτική έναντι των Ελλήνων την περίοδο αυτή;

(10 μονάδες)

1133

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η θρησκεία των Αιγυπτίων ήταν πολυθεϊστική.
2. Ανώτατος άρχοντας ενός μυκηναϊκού ανακτόρου ήταν ο βασιλεύς.
3. Η πόλη-κράτος αποτελούνταν από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
4. Οι άριστοι στις πόλεις-κράτη ασχολούνταν κυρίως με το εμπόριο και τη βιοτεχνία.
5. Κατά τον Β΄ Ελληνικό Αποικισμό τα ελληνικά φύλα εξαπλώθηκαν στις δυτικές ακτές της Μικράς Ασίας.
6. Κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας ήταν ο Δημοσθένης.
7. Στο Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) έγινε πραγματικότητα η πανελλήνια ένωση.
8. Οι βασιλικοί υπάλληλοι κατά τους Ελληνιστικούς Χρόνους ανήκαν στην ανώτερη κοινωνική τάξη.
9. Οι δήμαρχοι στην αρχαία Ρώμη υπερασπίζονταν τα συμφέροντα των πληβείων.
10. Κατά την περίοδο της κυριαρχίας του Οκταβιανού, η Σύγκλητος είχε ως αρμοδιότητα τον διορισμό διοικητών σε ορισμένες επαρχίες.

(μονάδες 10)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των όρων: *στενοχωρία*, *Ρωμαϊκή δημοκρατία (Res publica)*.

(5 + 10 = 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς επηρέασε η κρίση του Ομηρικού κόσμου, στα τέλη του 9ου αι. π.Χ., τον ρόλο του βασιλιά και των ευγενών;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Πελοποννησιακού Πολέμου για τις ελληνικές πόλεις;

(15 μονάδες)

1134

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο Κίμων ήταν:
 - α. τύραννος της Αθήνας.
 - β. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
 - γ. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
 - δ. βασιλιάς της Αθήνας.

2. Οι Μακεδόνες επιβλήθηκαν στρατιωτικά επί των υπολοίπων Ελλήνων:

- α. με το Συνέδριο της Κορίνθου του 337 π. Χ.
- β. με την επανάληψη του Συνεδρίου της Κορίνθου το 336 π. Χ.

γ. με τη μάχη στη Χαιρώνεια.

δ. με τη μάχη στα Λεύκτρα.

3. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Οκταβιανός - Αύγουστος:

α. χρησιμοποίησε αυταρχικές μεθόδους άσκησης της εξουσίας.

β. εφάρμοσε συμβιβαστική πολιτική κατά την κατανομή της εξουσίας.

γ. διατήρησε στενό και αυστηρό έλεγχο στη διοίκηση του κράτους.

δ. ανέθεσε όλες τις εξουσίες του σε ένα συμβούλιο.

4. Με το Διάταγμα των Μεδιολάνων :

α. μεταφέρθηκε η πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους στην Ανατολή.

β. άρχισαν διωγμοί των ειδωλολατρών.

γ. επιτεύχθηκε η ελευθερία της θρησκευτικής πίστης.

δ. επιβλήθηκε στη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας το σύστημα της τετραρχίας.

5. Ένα από τα κύρια γνωρίσματα της εσωτερικής πολιτικής του αυτοκράτορα Ιουστινιανού ήταν:

α. η αποδυνάμωση της απόλυτης μοναρχίας.

β. η θρησκευτική ανοχή.

γ. ο εκφεουδαρχισμός της αυτοκρατορίας.

δ. η κωδικοποίηση του δικαίου.

(μονάδες 5)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ο Ερρίκος Σλήμαν πραγματοποίησε ανασκαφές στις Μυκήνες.

2. Ο βασιλιάς της Ομηρικής Εποχής για τη λήψη σημαντικών αποφάσεων συγκαλούσε σε σύνοδο το πλήθος.

3. Ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος τελείωσε με τη σύναψη της Ανταλκιδείου Ειρήνης.

4. Τα χειρόγραφα της βιβλιοθήκης της Περγάμου ήταν γραμμένα σε παπύρους.

5. Στη δικαιοδοσία της λοχίτιδας φυλής ήταν η ψήφιση των νόμων της Ρώμης και η εκλογή των κατώτερων αρχόντων.

(5 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Γραμμική Β' γραφή, ισηγορία*.

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τους θεούς και ποιες για τον θάνατο;

(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού.

(10 μονάδες)

1135

ΟΜΑΔΑ Α'

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η βάση της οικονομίας της Αιγύπτου ήταν η γεωργία.
2. Οι μυκηναϊκές τοιχογραφίες στην αρχή είχαν δεχτεί μινωϊκή επιρροή.
3. Ο Όμηρος συνέθεσε αρχικά την Οδύσσεια και έπειτα την Ιλιάδα.
4. Ο Περικλής διαδέχθηκε τον Εφιάλτη στην ηγεσία της δημοκρατικής παράταξης.
5. Η Πανελλήνια δέα διατυπώθηκε για πρώτη φορά από τον Ισοκράτη.
6. Στον Ελληνιστικό κόσμο χρησιμοποιούσαν κοινό νομισματικό σύστημα, κοινή δημοσιονομική πολιτική και κοινό τρόπο συναλλαγών.
7. Στην αρχαία Ρώμη οι πληβείοι δεν είχαν αρχικά κανένα πολιτικό δικαίωμα.
8. Στην αρχαία Ρώμη κατά την περίοδο της δημοκρατίας η φρατρική εκκλησία περιλάμβανε μέλη μόνο από την τάξη των πατρικίων.
9. Ο Κάτων ο Τιμητής θεώρησε ως βασική αιτία για την αλλοίωση των ρωμαϊκών ηθών την επιρροή του ελληνικού πολιτισμού.
10. Ο Οκταβιανός συγκέντρωσε όλες τις εξουσίες στα χέρια του και αναγορεύτηκε δικτάτορας.

(Μονάδες 10)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *βασιλιάς (ομηρικών κοινωνιών)*, *ισονομία*, *στενοχωρία*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιος ήταν ο ρόλος του πλήθους, των δημιουργών και των δούλων στο πλαίσιο λειτουργίας του ομηρικού οίκου;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια εξωτερική πολιτική ακολούθησε ο Φίλιππος Β΄ για την ένωση των Ελλήνων μέχρι το Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.);

(10 μονάδες)

1136

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της Στήλης Α με εκείνα της Στήλης Β. Ένα στοιχείο από την Στήλη Α περισσεύει.

A	B
1. Ζήνων	α. αγροτικός νόμος
2. Αρίσταρχος ο Σάμιος	β. στωική φιλοσοφία
3. Επίκουρος	γ. σφαιρικότητα της γης
4. Ισοκράτης	δ. παράπλους ακτών Ινδικού ωκεανού
5. Νέαρχος	ε. Πανελλήνια Ιδέα
6. Τιβέριος Γράκχος	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η ζωή στην Αίγυπτο ήταν άμεσα συνδεδεμένη με τον Νείλο και τις πλημμύρες του.
 2. Οι πρώτες ελληνικές κοινωνίες κατά την Ομηρική Εποχή οργανώθηκαν με φυλετικά κριτήρια.
 3. Η κύρια αιτία του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ανάμειξη των Περσών στις ελληνικές εσωτερικές υποθέσεις.
 4. Η Καλλίειος Συνθήκη ονομάστηκε και Κιμώνειος Ειρήνη.
 5. Ο Κάτων ο Τιμητής πρότεινε την ψήφιση του αγροτικού νόμου.
- (5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους ακόλουθους ιστορικούς όρους: *μυκηναϊκός πολιτισμός, νομοθέτες ή αισυμνήτες*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η κοινωνική διάρθρωση στην αρχαία Αίγυπτο;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια από τα μέτρα που πρότεινε ο Γάιος Γράκχος μπορούσαν να προσφέρουν άμεση βοήθεια στα κατώτερα στρώματα του Ρωμαϊκού Κράτους;
(10 μονάδες)

1137

ΟΜΑΔΑ Α΄ 1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η αποκρυπτογράφηση της ιερογλυφικής γραφής οφείλεται στον M. Ventris.
 2. Ανώτατος άρχοντας των Μυκηναϊκών ανακτόρων ήταν ο άνακτας.
 3. Μετά το τέλος των Περσικών Πολέμων και για διάστημα μισού περίπου αιώνα, η Αθήνα αναδείχθηκε σε ηγεμονική δύναμη μεταξύ των ελληνικών πόλεων- κρατών.
 4. Άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ήττα των Σπαρτιατών.
 5. Ο Αθηναίος στρατηγός Κίμων υπήρξε αρχηγός της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
 6. Ο Πειραιάς οικοδομήθηκε σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια του Ιππόδαμου.
 7. Η Ανταλκίδειος Ειρήνη ήταν αντίθετη προς τα συμφέροντα των Περσών.
 8. Ο Μ. Αλέξανδρος οργάνωσε τη μακεδονική φάλαγγα.
 9. Τα εγκαίνια της Κωνσταντινούπολης έγιναν στις 11 Μαΐου του 330 μ.Χ.
 10. Οι νέοι νόμοι (Νεαρές) του Ιουστινιανού (μετά το 534 μ.Χ.) ήταν γραμμένοι στην ελληνική γλώσσα.
- (10 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους ακόλουθους ιστορικούς όρους: *Μυκηναϊκός πολιτισμός, δήμαρχοι*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια είναι τα σημαντικότερα επιτεύγματα του πολιτισμού των Ομηρικών Χρόνων στον χώρο των γραμμάτων;
(10 μονάδες)

2.β. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας;
(15 μονάδες)

1138

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της Στήλης Α περισσεύει:

A	B
1. Αριστοτέλης	α. δραματικός ποιητής
2. Δημοσθένης	β. φιλόσοφος
3. Ηρόδοτος	γ. ρήτορας
4. Αρχιμήδης	δ. ιστορικός
5. Σοφοκλής	ε. ιατρική
6. Ιπποκράτης	

(5 μονάδες)

(ΙΙ). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι φαραώ της Αιγύπτου αναφέρονται σε πλήθος επιγραφών ως θεοί.
2. Μία από τις προϋποθέσεις ύπαρξης της αρχαίας ελληνικής πόλης-κράτους ήταν η αυτονομία της.
3. Η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία είχε αρχικά ως έδρα της την Αθήνα.
4. Οι δικαιοδοσίες του βασιλιά της αρχαίας Ρώμης ελέγχονταν από δύο πολιτικά σώματα, τη Σύγκλητο και την Συνέλευση του Λαού.
5. Κατά την περίοδο βασιλείας του Μ. Κωνσταντίνου το ρωμαϊκό πολίτευμα προσέλαβε δημοκρατικότερο χαρακτήρα.

(5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους ακόλουθους ιστορικούς όρους: *αυτονομία, ιωνική επανάσταση, χορηγία*.
(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε τους οικονομικούς λόγους που οδήγησαν σε κρίση τις ομηρικές κοινότητες στα τέλη του 9ου π.Χ. αι.
(10 μονάδες)

2.β. Πώς λειτούργησε η οικονομία του Ελληνιστικού κόσμου;
(15 μονάδες)

1139

ΟΜΑΔΑ Α΄.

1ο ΘΕΜΑ

1.α (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η παρακολούθηση των πλημμυρών του Νείλου βοήθησε τους Αιγύπτιους στην ανάπτυξη:

- α. φιλοσοφικής σκέψης.
- β. δημοκρατικών αντιλήψεων.
- γ. του μονοθεϊσμού.
- δ. αστρονομικών και γεωμετρικών γνώσεων.

2. Ο άνακτας της Μυκηναϊκής Εποχής ήταν:

- α. διοικητής περιφέρειας.
- β. ανώτατος άρχοντας.
- γ. ευγενής σε ρόλο ακολούθου.
- δ. αρχιτεχνίτης των μυκηναϊκών ανακτόρων.

3. Στα αριστοκρατικά καθεστώτα την εξουσία κατείχαν:

- α. οι πλούσιοι.
- β. οι πλούσιοι με τους ευγενείς.
- γ. οι βασιλείς.
- δ. οι ευγενείς.

4. Τη μακεδονική φάλαγγα συγκροτούσαν :

- α. οι τοξότες.
- β. οι ιππείς.
- γ. οι ακοντιστές.
- δ. οι πεζέταιροι.

5. Οι δήμαρχοι της αρχαίας Ρώμης ήταν:

- α. άρχοντες εκλεγμένοι από τη Σύγκλητο.
- β. κληρονομικοί άρχοντες.
- γ. άρχοντες εκλεγμένοι για την προστασία των πληβείων.
- δ. άρχοντες που κατάρτιζαν τον κρατικό προϋπολογισμό.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε κάθε φράση από τη στήλη Α με έναν όρο της στήλης Β. Ένας όρος από την στήλη Α περισσεύει.

A	B
1. Μάχη της Χαιρώνειας	α. σύγκρουση Αθηναϊκής και Πελοποννησιακής
2. Ιωνική Επανάσταση	Συμμαχίας
3. Πελοποννησιακός Πόλεμος	β. Κιμώνειος Ειρήνη
4. Καλλίειος Συνθήκη	γ. αφορμή για τους Περσικούς Πολέμους
5. Μάχη του Μαραθώνα	δ. συγκρούσεις των ελληνικών πόλεων με τη
6. Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος	Σπάρτη
	ε. νίκη του Φιλίππου Β΄

(5 μονάδες)

1. β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *Πανιώνιο*, «*Τριακοντούτεις Σπονδαί*», *τριηραρχία*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποιες λύσεις δόθηκαν για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση του Ομηρικού κόσμου; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις πόλεων-κρατών που εφάρμοσαν κάποια από τις προαναφερθείσες λύσεις.

(15 μονάδες)

2.β. Τι προέβλεπε το Διάταγμα των Μεδιολάνων (313 μ.Χ.) και ποια η σημασία του;

(10 μονάδες)

1140

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η οικοδόμηση μεγάλων έργων στην αρχαία Αίγυπτο βασιζόταν μόνο στην εργασία δούλων.
2. Τα ελληνικά φύλα κατά τον Α΄ Ελληνικό Αποικισμό κατευθύνθηκαν στη Νότια Ιταλία.
3. Η λέξη τύραννος ήταν πιθανόν λυδικής προέλευσης.
4. Αφορμή για τους Περσικούς Πολέμους στάθηκε η ατυχής εξέγερση των Ελλήνων της Ιωνίας.
5. Η αρχαία φιλοσοφική σκέψη, ιδίως από τα μέσα του 5ου αι. π. Χ., τοποθέτησε στο κέντρο του ενδιαφέροντός της τον άνθρωπο.
6. Το κέντρο βάρους του Ελληνικού κόσμου κατά την Ελληνιστική Εποχή μετακινήθηκε ανατολικά.
7. Η ποίηση της Ελληνιστικής Εποχής συχνά υμνούσε τα πρόσωπα και τις πράξεις των βασιλέων.
8. Οι δήμαρχοι αναδείχθηκαν ως νέα εξουσία στη Ρώμη εκπροσωπώντας τους πληβείους.
9. Η φρατρική εκκλησία στην αρχαία Ρώμη ήταν η συνέλευση των πατρικίων που έχασε τη δύναμή της την περίοδο της δημοκρατίας.
10. Όλη η νομοθεσία του Ιουστινιανού ήταν γραμμένη στην ελληνική γλώσσα.

(10 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω ιστορικούς όρους: *Α΄ Ελληνικός Αποικισμός*, *Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η κοινωνική οργάνωση του Μυκηναϊκού κόσμου;

(15 μονάδες)

2.β. Με ποιο τρόπο ο αγροτικός νόμος, που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος, βοηθούσε τους ακτήμονες;

(10 μονάδες)

1141

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της Στήλης Α με εκείνα της Στήλης Β (ένα στοιχείο από την στήλη Α περισεύει).

A	B
1. Ζήνων	α. αγροτικός νόμος
2. Αρίσταρχος ο Σάμιος	β. στωική φιλοσοφία
3. Τιβέριος Γράκχος	γ. σφαιρικότητα της γης
4. Ισοκράτης	δ. παράπλους ακτών Ινδικού ωκεανού
5. Νέαρχος	ε. Πανελλήνια Ιδέα
6. Πυθέας ο Μασσαλιώτης	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η Ομηρική εποχή έχει χαρακτηριστεί και ως «Ελληνικός Μεσαίωνας».
2. Στο δημοκρατικό πολίτευμα κυρίαρχο όργανο αναδείχθηκε η Εκκλησία του δήμου.
3. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου είχε τον χαρακτήρα ένοπλης εξερεύνησης.
4. Ο Οκταβιανός κατήργησε τη Σύγκλητο.
5. Η νομοθεσία του Ιουστινιανού ήταν εξ ολοκλήρου γραμμένη στην ελληνική γλώσσα.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *γεωμετρική τέχνη, πληβείοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιος ήταν ο ρόλος του πλήθους, των δημιουργών και των δούλων στο πλαίσιο λειτουργίας του ομηρικού οίκου;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το περιεχόμενο της Ανταλκιδείου Ειρήνης;

(10 μονάδες)

1142

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ορισμένοι από τους τυράννους της Αρχαϊκής Εποχής αναδείχθηκαν σε καλούς ηγέτες που φρόντισαν για την ανάπτυξη της πόλης τους.
2. Ο Κίμων, μετά τους Περσικούς Πολέμους, διαφωνούσε με την προοπτική σύγκρουσης της Αθήνας με τη Σπάρτη.
3. Η Σπαρτιατική Ηγεμονία ήταν αποτέλεσμα των Περσικών Πολέμων.
4. Ο Ευαγόρας, βασιλιάς της Σαλαμίνας της Κύπρου, ήταν μία από τις προσωπικότητες που θα μπορούσαν, σύμφωνα με τον Ισοκράτη, να ενώσουν τους Έλληνες εναντίον των Περσών.
5. Ο Επίκουρος υπήρξε σημαντικός φιλόσοφος της Κλασικής Εποχής.
6. Κατά την Ελληνιστική Εποχή για την διευκόλυνση των συναλλαγών καθιερώθηκε η γενικευμένη χρήση του περσικού νομίσματος.

7. Ο Οκταβιανός Αύγουστος συγκέντρωσε στο πρόσωπό του τα σημαντικότερα αξιώματα της Ρωμαϊκής Πολιτείας, εκτός από το αξίωμα του δικτάτορα.
8. Ο Διοκλητιανός, για την καλύτερη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, καθιέρωσε το σύστημα της τετραρχίας.
9. Ο Μ. Κωνσταντίνος διατήρησε τον ειδωλολατρικό τίτλο του «Μεγίστου Αρχιερέως» μέχρι το τέλος της ζωής του.
10. Ο ουστινιανός στράφηκε ενάντια στις θρησκευτικές μειονότητες, εκτός των Εβραίων.
(10 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Μυκηναϊκός πολιτισμός, Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος.*
(5+10 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποια ήταν η σημασία της αποκρυπτογράφησης της Γραμμικής Β΄ γραφής;
(15 μονάδες)
- 2.β. Πώς ο Οκταβιανός ισχυροποίησε την κεντρική εξουσία χωρίς να προκαλέσει τα δημοκρατικά αισθήματα των Ρωμαίων;
(10 μονάδες)

1143

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.
1. Η δυσκολία στην απόδοση και εκμάθηση της ιερογλυφικής γραφής απαιτούσε ειδίκευση και συνεχή ενασχόληση ειδικών γραφέων.
2. Ο Ερρίκος Σλήμαν αποκρυπτογράφησε τη Γραμμική Β΄ γραφή.
3. Ο «Θησαυρός του Ατρέως» είναι το σπουδαιότερο δείγμα αρχιτεκτονικής της Ομηρικής Εποχής.
4. Η τέχνη των Αρχαϊκών Χρόνων ονομάστηκε συμβατικά από τους ερευνητές «γεωμετρική».
5. Η αυτονομία της πόλης-κράτους σχετίζονταν με την παραγωγή αγαθών για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών της.
6. Στη μάχη του Μαραθώνα η συμβολή του Μιλτιάδη στη νίκη των Αθηναίων και των Πλαταιέων επί των Περσών υπήρξε καθοριστική.
7. Ο Ιπποκράτης διατύπωσε τη θεωρία ότι όλες οι ασθένειες έχουν φυσικά αίτια.
8. Η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου αποσκοπούσε στον διαχωρισμό του ελληνικού από τον ασιατικό κόσμο.
9. Οι αδελφοί Γράκχοι απέτυχαν, γιατί οι Συγκλητικοί κατάφεραν να στρέψουν εναντίον τους ένα μέρος του λαού.
10. Ο Μ. Κωνσταντίνος διαδέχθηκε τον Διοκλητιανό.
(10 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *αυτονομία, Ιωνική Επανάσταση, χορηγία.*

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ 2.α. Ποια ήταν η οικονομική οργάνωση του Μυκηναϊκού κόσμου;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το σύστημα διακυβέρνησης στα Ελληνιστικά Βασίλεια και ποιες συνέπειες είχε για τον πολίτη;

(10 μονάδες)

1144

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η οργάνωση του Αιγυπτιακού κράτους είχε χαρακτήρα θεοκρατικό.
2. Οι Αχαιοί είναι πιθανό ότι με την Τρωική εκστρατεία πιθανόν επιδίωκαν τον έλεγχο των στενών του Ελλήσποντου.
3. Η ίδρυση αποικιών προκάλεσε κρίση στις ελληνικές κοινωνίες που είχαν αριστοκρατική οργάνωση.
4. Την εποχή του Περικλή θεσπίστηκε χρηματική αποζημίωση για τους κληρωτούς άρχοντες, τους βουλευτές και τους λαϊκούς δικαστές.
5. «Γυμνασιαρχία» ονομαζόταν η λειτουργία, κατά την οποία κάποιος πλούσιος Αθηναίος πολίτης αναλάμβανε τα έξοδα για τη «διδασκαλία» ενός θεατρικού έργου.
6. Στο Συνέδριο της Κορίνθου, το 337 π.Χ., συμμετείχαν όλες οι ελληνικές πόλεις πλην της Αθήνας.
7. Ο Μ. Αλέξανδρος οργάνωσε τη μακεδονική φάλαγγα.
8. Ο τίτλος του «Αυγούστου (Σεβαστού)» απέδιδε στον Οκταβιανό θεϊκές ιδιότητες.
9. Ο Οκταβιανός μοιράστηκε τη διοίκηση των επαρχιών με τη Σύγκλητο.
10. Ο τελευταίος Ρωμαίος αυτοκράτορας του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους ήταν ο Οδόακρος.

(10 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Μυκηναϊκός πολιτισμός, δήμαρχοι.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς επηρέασε η κρίση του Ομηρικού Κόσμου, κατά τα τέλη του 9ου αι. π.Χ., τον ρόλο του βασιλιά και των ευγενών;

(10 μονάδες)

2.β. Υπό ποιες συνθήκες ιδρύθηκε η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία, πού ήταν η έδρα της και με ποιους όρους συμμετείχαν τα μέλη της;

(15 μονάδες)

1145

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε κάθε φράση από την στήλη Α με έναν όρο της στήλης Β. Ένας όρος από την στήλη Α περισσεύει.

A	B
1. Ερατοσθένης	α. κωμωδία
2. Ευκλείδης	β. φυσικές επιστήμες
3. Αρίσταρχος ο Σάμιος	γ. γεωγραφία
4. Επίκουρος	δ. αστρονομία
5. Αρχιμήδης ο Συρακούσιος	ε. μαθηματικά
6. Μένανδρος	

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Στα Μυκηναϊκά Κράτη ανώτατος άρχοντας ήταν:

- α. ο βασιλεύς.
- β. ο λααγέτας.
- γ. ο άνακτας.
- δ. ο τελεστής.

2. Οικονομικά εξαρτώμενοι από διαφορετικούς οίκους της Ομηρικής Εποχής ήταν:

- α. οι άριστοι.
- β. το πλήθος.
- γ. οι δημιουργοί.
- δ. οι δούλοι.

3. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν:

- α. η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.
- β. η ισηγορία, η ισονομία και η ελευθερία.
- γ. η ελευθερία, η αυτονομία και το δημοκρατικό πολίτευμα.
- δ. η ελευθερία, η αυτονομία και η ισονομία.

4. Ο Κίμων ήταν:

- α. τύραννος της Αθήνας.
- β. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
- γ. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
- δ. βασιλιάς της Σπάρτης.

5. Ο σημαντικότερος ιστοριογράφος της Ελληνιστικής Εποχής ήταν:

- α. ο Ξενοφών.
- β. ο Ηρόδοτος.
- γ. ο Θουκυδίδης.
- δ. ο Πολύβιος.

(5 μονάδες)

1. β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *Ιωνική Επανάσταση, λειτουργία*.
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και εξέλιξη της πόλης-κράτους.

(10 μονάδες)

2.β. Πώς επήλθε το τέλος του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους, κατά το έτος 476 μ.Χ.;

(15 μονάδες)

1146

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α.(Ι). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Αποκάλεσε την Αίγυπτο «δώρο του Νείλου»:

α. ο Γάλλος αιγυπτιολόγος J. Champollion.

β. ο φαραώ Αμένοφισ Δ΄.

γ. ο ιστορικός Ηρόδοτος.

δ. ο βασιλιάς Πτολεμαίος Ε΄.

2. Η πιο πρώιμη μορφή γραφής της ελληνικής γλώσσας είναι:

α. η Γραμμική Β΄ γραφή.

β. η ελληνική αλφαβητική γραφή.

γ. η ιερογλυφική γραφή.

δ. το φοινικικό αλφάβητο.

3. Ο Καλλίας ήταν:

α. αρχηγός αθηναϊκής αποστολής για σύναψη συνθήκης ειρήνης στα Σούσα.

β. στρατηγός των Αθηναίων που πολέμησε τους Πέρσες.

γ. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.

δ. νομοθέτης της Αθήνας κατά την Κλασική Εποχή.

4. Ο Φίλιππος Β΄ επιβλήθηκε ως αδιαφιλονίκητος ηγέτης των Ελλήνων στη μάχη:

α. της Ιμέρας.

β. της Μαντινείας.

γ. των Λεύκτρων.

δ. της Χαιρώνειας.

5. Το σύστημα διακυβέρνησης στα Ελληνιστικά Βασίλεια ήταν:

α. ολιγαρχικό.

β. μια μορφή βασιλείας που περιοριζόταν από βουλή.

γ. η απόλυτη μοναρχία.

δ. η τυραννίδα.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Αρχηγός-επικεφαλής του κράτους της Αιγύπτου ήταν ο φαραώ.
2. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν η δημοκρατία, η ελευθερία και η επέκτασή της.
3. Οι σύμμαχοι των Αθηναίων στο πλαίσιο της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας κατέβαλαν φόρο σε πλοία ή χρήματα.
4. Στο Συνέδριο της Κορίνθου, το 337 π.Χ., συμφωνήθηκε να ιδρυθεί πανελλήνια συμμαχία με ισόβιο αρχηγό τον Φίλιππο Β΄.
5. Οι ελεύθεροι πολίτες στην αρχαία Ελλάδα αντιμετώπιζαν με περιφρόνηση τη χειρωνακτική εργασία.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ραψωδοί*, *αυτάρκεια*, *αρχιθεωρία*.

(5+5+5=15μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν τα σπουδαιότερα στοιχεία που αποδεικνύουν την πολιτιστική ενότητα του Μυκηναϊκού κόσμου;

(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού.

(10 μονάδες)

1147

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ο φαραώ ήλεγχε στην αρχαία Αίγυπτο τον κύριο όγκο της βιοτεχνίας και του εμπορίου.
2. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν την αιολική διάλεκτο συγκρότησαν θρησκευτική ένωση, το Πανιώνιο, στο ακρωτήριο της Μυκάλης.
3. Τα θεωρικά ήταν το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών της κλασικής Αθήνας στο θέατρο.
4. Ο σοφιστής Γοργίας πρώτος προέβαλε την Πανελλήνια Ιδέα.
5. Κατά την Ελληνιστική Περίοδο μερικές περιοχές του ελλαδικού χώρου οργανώθηκαν σε ομοσπονδίες.
6. Οι βασιλείς της Ελληνιστικής Περιόδου συχνά συνεργάζονταν με τα τοπικά ιερατεία και υιοθετούσαν τοπικές λατρείες και δοξασίες.
7. Ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος προέβλεπε μεταξύ άλλων και την αναδιανομή της δημόσιας γης στους ακτήμονες.
8. Η περίοδος της βασιλείας στην αρχαία Ρώμη τελειώνει μετά από εξέγερση των πληβείων.

9. Ο Οκταβιανός, μόλις ανέλαβε την εξουσία στη Ρώμη, κατήργησε όλους τους θεσμούς της δημοκρατικής περιόδου.
10. Ο Ιουστινιανός αντιμετώπισε με επιείκεια τα κατάλοιπα των αρχαίων θρησκειών.
(10 μονάδες)

1.β. Να αποδοθεί το ιστορικό περιεχόμενο των όρων: *θεωρικά, Ηγεμονία (Principatus)*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποιος ήταν ο ρόλος του πλήθους, των δημιουργών και των δούλων στο πλαίσιο λειτουργίας του ομηρικού οίκου;
(15 μονάδες)
- 2.β. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό;
(10 μονάδες)

1148

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.
1. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής πραγματοποιήθηκε από τον J.Champollion.
 2. Η τέχνη των Ομηρικών Χρόνων ονομάστηκε «γεωμετρική».
 3. Ο Περικλής εκλεγόταν κάθε χρόνο στρατηγός με δημοκρατικές διαδικασίες.
 4. Το μετοίκιο ήταν ο φόρος που πλήρωναν οι Αθηναίοι πολίτες την Κλασική Εποχή.
 5. Η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία είχε αρχικά ως έδρα της τη Δήλο.
 6. Στο Συνέδριο της Κορίνθου, το 337 π.Χ., συμφωνήθηκε να ιδρυθεί πανελλήνια συμμαχία με ισόβιο αρχηγό τον Φίλιππο Β΄.
 7. Ο Πυθέας ο Μασσαλιώτης πραγματοποίησε τον παράπλου των ακτών του Ινδικού ωκεανού.
 8. Κατά την περίοδο των πρώτων αιώνων μετά την ίδρυση της Ρώμης, την ανώτερη κοινωνική τάξη συγκροτούσαν οι πατρίκιοι.
 9. Ο Οκταβιανός συγκέντρωσε με τη βία όλες τις εξουσίες του Ρωμαϊκού κράτους.
 10. Μετά τον Μ. Θεοδοσίο παρουσιάστηκε προς στιγμή κίνδυνος εκγερμανισμού του Ανατολικού Ρωμαϊκού Κράτους.
(10 μονάδες)
- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *εστίαση, δικτάτωρ, νομοδιδάσκαλοι*.
(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποια είναι η συμβολή των Ομηρικών επών και των αρχαιολογικών ερευνών στη μελέτη του Μυκηναϊκού πολιτισμού;
(10 μονάδες)
- 2.β. Πώς οργάνωσε τον στρατό και την οικονομία του Μακεδονικού Κράτους ο Φίλιππος Β΄;
(15 μονάδες)

1149

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Τα αρχαία αιγυπτιακά κείμενα λογοτεχνικού περιεχομένου είναι ελάχιστα.
 2. Ο Ερρίκος Σλήμαν αποκρυπτογράφησε τη Γραμμική Β΄ γραφή.
 3. Η ελληνική φιλοσοφική σκέψη γεννήθηκε στην ωνία κατά την Αρχαϊκή Εποχή.
 4. Ο Εφιάλτης ήταν ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα κατά την Κλασική Εποχή.
 5. Η Κλασική Εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.
 6. Πολλοί ποιητές της Ελληνιστικής Περιόδου ήταν πληρωμένοι κόλακες των ηγεμόνων.
 7. Στην αρχαία Ρώμη, η άρνηση ψήφισης νόμου (veto) από τους δημάρχους ήταν ένα μέτρο που προστάτευε τα δικαιώματα των πληβείων.
 8. Ο Οκταβιανός συγκέντρωσε όλες τις εξουσίες στα χέρια του και αναγορεύτηκε δικτάτορας.
 9. Ο Διοκλητιανός επέβαλε το σύστημα της τετραρχίας στη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
 10. Στα χρόνια του Ιουστινιανού οικοδομήθηκε ο ναός της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη.
- (10 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των όρων: Ελληνικός Μεσαίωνας ή Σκοτεινοί Χρόνοι, πελάτες.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς τεκμηριώνεται επιστημονικά η ελληνικότητα του Μυκηναϊκού πολιτισμού;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας και πώς την εξέφρασε;

(15 μονάδες)

1150

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η Ομηρική Εποχή ονομάζεται επίσης:

- α. Μυκηναϊκή Εποχή.
- β. Ελληνιστική Εποχή.
- γ. «Χρυσούς Αιών».
- δ. Σκοτεινοί Χρόνοι.

2. Ο Β΄ Ελληνικός Αποικισμός οργανώθηκε κατά:

- α. την Αρχαϊκή Εποχή.

- β. την Κλασική Εποχή.
- γ. τους Ελληνιστικούς Χρόνους.
- δ. τη Ρωμαϊκή Περίοδο.

3. Με την Καλλίειο Συνθήκη:

- α. οι Πέρσες αναγνώρισαν την ανεξαρτησία των ελληνικών πόλεων της Μ. Ασίας.
- β. Αθηναίοι και Σπαρτιάτες συνθηκολόγησαν.
- γ. Σπαρτιάτες και Πέρσες συνθηκολόγησαν.
- δ. οι Σπαρτιάτες παρέδωσαν τις ελληνικές πόλεις των παραλίων της Μ. Ασίας στους Πέρσες.

4. Ο Περικλής θέλησε να επεκτείνει την εμπορική επιρροή των Αθηναίων:

- α. στην Πελοπόννησο.
- β. στη Δύση.
- γ. στην Κύπρο.
- δ. στην Αίγυπτο.

5. Την ηγεμονία των Ελλήνων μετά τους Σπαρτιάτες ανέλαβαν:

- α. οι Κορίνθιοι.
- β. οι Μακεδόνες.
- γ. οι Θηβαίοι.
- δ. οι Αθηναίοι.

6. Το σύστημα διακυβέρνησης στα Ελληνιστικά Βασίλεια ήταν:

- α. το ολιγαρχικό.
- β. η απόλυτη μοναρχία.
- γ. μια μορφή βασιλείας που περιοριζόταν από βουλή.
- δ. η τυραννίδα.

7. Η Δωδεκάδελτος αποτελεί καταγραφή του εθιμικού δικαίου:

- α. των Αθηναίων
- β. των Ρωμαίων.
- γ. των Σπαρτιατών.
- δ. των Βυζαντινών.

8. Ο Κάτων ο Τιμητής απέδιδε την ευθύνη της αλλοίωσης των ρωμαϊκών ηθών:

- α. στους πληβείους.
- β. στους Γράκχους.
- γ. στους Αιγυπτίους.
- δ. στους Έλληνες.

9. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Οκταβιανός Αύγουστος:

- α. χρησιμοποίησε αυταρχικές μεθόδους άσκησης της εξουσίας.
- β. εφάρμοσε συμβιβαστική πολιτική κατά την κατανομή της εξουσίας.
- γ. αδιαφόρησε για την ειρήνη και ασφάλεια του Ρωμαϊκού Κράτους.
- δ. αδιαφόρησε απολύτως για την ανάπτυξη της γεωργίας.

10. Με το Διάταγμα των Μεδιολάνων:

- α. η πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους μεταφέρθηκε στην Ανατολή.
 β. άρχισαν οι διωγμοί των ειδωλολατρών.
 γ. επιτεύχθηκε η ελευθερία της θρησκευτικής πίστης.
 δ. επιβλήθηκε στη διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας η τετραρχία.
 (10 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *Βουλή Γερόντων (Ομηρικών κοινωνιών), πραιτωριανοί.*
 (5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Πελοποννησιακού Πολέμου για τις ελληνικές πόλεις;
 (15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η πολιτισμική πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου;
 (10 μονάδες)

1151

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- Κύριες πηγές πληροφόρησης για την Ομηρική Εποχή είναι τα Ομηρικά έπη και τα αρχαιολογικά ευρήματα.
 - Ίωνες που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία συγκρότησαν το Πανιώνιο, θρησκευτική ένωση με κέντρο το ιερό του Απόλλωνα στο Τριόπιο ακρωτήριο της Κνίδου.
 - Στο τιμοκρατικό πολίτευμα κύριο κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν το εισόδημά τους.
 - Ο Εφιάλτης εκπροσωπούσε την αριστοκρατική παράταξη και υποστήριζε τη συνεργασία με τη Σπάρτη.
 - Η εκμετάλλευση των μεταλλείων αποτελούσε μία από τις βασικές πηγές εσόδων για την Αθήνα της εποχής του Περικλή.
- (5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο από τη στήλη Β περισσεύει:

A	B
1. «Τριακοντούτεις Σπονδαί»	α. Φίλιππος Β'
2. χωροταξικός σχεδιασμός Πειραιά	β. Ιππόδαμος
3. αντιμετώπιση των Περσών στον ποταμό Ευρυμέδοντα	γ. Περικλής
4. Πανηγυρικός λόγος	δ. Ισοκράτης
5. μάχη της Χαιρώνειας	ε. Κίμων
	στ. Εφιάλτης

(5 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *Κλασική Εποχή, νομοθέτες (αισυμνήτες).*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς προβαλλόταν η δύναμη του φαραώ μέσω των έργων της αιγυπτιακής τέχνης; Να αναφέρετε χαρακτηριστικά έργα.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις που επέβαλε ο Οκταβιανός και ποιο αποτέλεσμα είχαν;

(15 μονάδες)

1152

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οι Έλληνες δεν ήταν αντιμέτωποι με τους Πέρσες:

α. στη μάχη της μέρας.

β. στη μάχη των Πλαταιών.

γ. στη μάχη του Μαραθώνα.

δ. στη ναυμαχία του Αρτεμισίου.

2. Κατά την περίοδο ίδρυσης της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας:

α. το συμμαχικό ταμείο μεταφερόταν κάθε χρόνο σε διαφορετική πόλη-σύμμαχο της Αθήνας.

β. το συμμαχικό ταμείο βρισκόταν στην Αθήνα.

γ. το συμμαχικό ταμείο βρισκόταν στη Δήλο.

δ. το συμμαχικό ταμείο βρισκόταν στους Δελφούς.

3. Εκπρόσωπος της δημοκρατικής παράταξης στην αρχαία Αθήνα ήταν:

α. ο Εφιάλτης.

β. ο Κίμων.

γ. ο Πεισίστρατος.

δ. ο Περίανδρος.

4. Δεν ήταν λειτουργία στη δημοκρατική Αθήνα ο θεσμός:

α. της χορηγίας.

β. των θεωρικών.

γ. της εστίασης.

δ. της τριηραρχίας.

5. Ήταν αντίθετος με την πολιτική της Πανελλήνιας δέας:

α. ο Μ. Αλέξανδρος.

β. ο Δημοσθένης.

γ. ο Ισοκράτης.

δ. ο Φίλιππος Β΄.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ο φαράώ Ακενατών προσπάθησε να εξαλείψει την πολυθεΐα.
2. Κατά τον Α΄ Ελληνικό Αποικισμό τα ελληνικά φύλα κατευθύνθηκαν στον Εύξεινο Πόντο.
3. Η Αρχαϊκή Εποχή τελειώνει με τους Περσικούς Πολέμους.
4. Ο Μ. Αλέξανδρος, κατά την άσκηση της πολιτικής του, αγνόησε τα πολιτιστικά στοιχεία της παράδοσης των λαών της Ανατολής.
5. Ο Κάτων ο Τιμητής είχε ελληνική παιδεία.

(5 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των παρακάτω όρων: *γεωμετρική τέχνη, Καλλίειος Ειρήνη*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για την πολιτική οργάνωση του Μυκηναϊκού κόσμου και ποιος ήταν ο ανώτατος άρχοντας με βάση τις πληροφορίες της Γραμμικής Β΄ γραφής;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια μεταβολή υφίσταται το ρωμαϊκό πολίτευμα στα χρόνια του Διοκλητιανού και ποια στοιχεία την τεκμηριώνουν;

(10 μονάδες)

1153

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Το ελληνικό αλφάβητο προέκυψε από το φοινικικό με την προσθήκη των συμφώνων.
2. Η πόλη-κράτος συγκροτήθηκε γεωγραφικά από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
3. Οι βασικοί αρχιτεκτονικοί ρυθμοί της Μυκηναϊκής Εποχής ήταν ο δωρικός και ο ιωνικός.
4. Πολλοί ιστορικοί ονομάζουν την Καλλίειο Συνθήκη και Ανταλκίδειο Ειρήνη.
5. Ο Λυσίας ήταν σημαντικός ρήτορας του 4ου αι. π.Χ.
6. Το σύστημα διακυβέρνησης των Ελληνιστικών Κρατών ήταν αριστοκρατικό.
7. Κατά την περίοδο της βασιλείας στη Ρώμη κυβέρνησαν δέκα βασιλείς.
8. Ο Κάτων ο Τιμητής, αν και είχε ελληνική παιδεία, θεωρούσε ότι ο Ελληνικός πολιτισμός ασκούσε αρνητική επίδραση στα παραδοσιακά ήθη των Ρωμαίων.
9. Κατά την περίοδο της τετραρχίας πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους ήταν η Κωνσταντινούπολη.
10. Ο Ιουστινιανός έκλεισε τη νεοπλατωνική σχολή των Αθηνών και δήμευσε την περιουσία της.

(10 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των όρων: *ραψωδοί, αυτάρκεια, αρχιθεωρία*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αλλαγές επέφερε η καταγραφή των νόμων στις πόλεις-κράτη κατά τα τέλη του 7ου – τις αρχές 6ου αι. π.Χ.;
(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού.
(10 μονάδες)

1154

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β (ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει).

A	B
1. Ε. Σλήμαν	α. προστασία των ηθών της πολιτείας
2. J. Champollion	β. μακεδονική φάλαγγα
3. Λυκούργος	γ. ανασκαφές στις Μυκήνες
4. Κίμων	δ. πολεοδομικός σχεδιασμός Πειραιά
5. Περικλής	ε. Πανελλήνια Ιδέα
6. πόδαμος	στ. αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής
7. σοκράτης	ζ. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
8. Φίλιππος Β'	η. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
9. Μ. Αλέξανδρος	θ. εκστρατεία κατά των Περσών (ένοπλη εξερεύνηση)
10. Κάτων	ι. νομοθέτης στη Σπάρτη
11. M.Ventris	

(10 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *Μυκηναϊκός πολιτισμός, οπλιτική φάλαγγα*.
(5 + 10 = 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σχέση των Μυκηναίων με την Τρωική εκστρατεία;
(10 μονάδες)

2.β. Ποιες αλλαγές παρατηρούνται στην κοινωνία του Ελληνιστικού Κόσμου;
(15 μονάδες)

1155

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η αυτάρκεια της πόλης-κράτους σχετιζόταν με την παραγωγή αγαθών για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών της.
 2. Οι τύραννοι συνήθως ήταν ευγενείς που αναρριχήθηκαν στην εξουσία χάρη στην υποστήριξη των κατώτερων κοινωνικών ομάδων.
 3. Η πρώτη απόπειρα εισβολής των Περσών στην Ελλάδα κατέληξε σε καταστροφή του στόλου τους στο Αρτεμίσιο.
 4. Οι λειτουργίες ήταν έκτακτες εισφορές που επέβαλαν οι Αθηναίοι στους συμμάχους τους.
 5. Ο Πολύβιος ο Μεγαλοπολίτης ήταν ιστορικός της Ελληνιστικής Εποχής.
- (5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε κάθε φράση από τη στήλη Α με έναν όρο της στήλης Β (ένας όρος από την στήλη Α περισσεύει).

A	B
1. Μάχη της Χαιρώνειας	α. σύγκρουση Αθηναϊκής και Πελοποννησιακής Συμμαχίας
2. Ιωνική Επανάσταση	β. Κιμώνειος Ειρήνη
3. Πελοποννησιακός Πόλεμος	γ. αφορμή για τους Περσικούς Πολέμους
4. Καλλίειος Συνθήκη	δ. συγκρούσεις των ελληνικών πόλεων με τη Σπάρτη
5. Μάχη του Μαραθώνα	ε. νίκη του Φιλίππου Β΄
6. Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος	
7. Πόλεμος	

(5 μονάδες)

- 1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *εστίαση, δικτάτωρ, νομοδιδάσκαλοι*.
(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Πελοποννησιακού Πολέμου για τις ελληνικές πόλεις;
(15 μονάδες)
- 2.β. Ποια ήταν η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου στον οικονομικό τομέα;
(10 μονάδες)

1156

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.
1. Η οργάνωση της γεωργίας στην Αίγυπτο βρισκόταν υπό την επίβλεψη του κράτους.
 2. Η μόνη πηγή πληροφοριών για την Ομηρική Εποχή είναι τα Ομηρικά έπη.
 3. Η δημιουργία των πόλεων-κρατών συνδέεται με την παρακμή του θεσμού της βασιλείας.
 4. Οι φυσικοί φιλόσοφοι της Αρχαϊκής Εποχής επιχείρησαν να αφηγηθούν κατορθώματα ηρώων.
 5. Ο Δημοσθένης ήταν σημαντικός ρήτορας της Ελληνιστικής Εποχής.
 6. Η εκστρατεία του Αλεξάνδρου στην Ανατολή απέκτησε τον χαρακτήρα ένοπλης εξερεύνησης.
 7. Η Αθήνα, κατά την Ελληνιστική Εποχή, περιέπεσε σε οικονομικό και πολιτικό μαρασμό.

8. Η εξίσωση πατρικίων και πληβείων στην αρχαία Ρώμη έγινε σταδιακά κατά τον 5ο και 4ο αι. π.Χ.
9. Ο Κάτων ο Τιμητής αν και είχε ρωμαϊκή παιδεία, επιχείρησε να γίνει εισαγωγή των ελληνικών ηθών στους Ρωμαίους.
10. Η Σύγκλητος αναγόρευσε τον Οκταβιανό σε «Αύγουστο», αναγνωρίζοντάς του θεϊκές ιδιότητες.

(10 μονάδες)

1. β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Μυκηναϊκός πολιτισμός, αγροτικός νόμος.*

(5+10 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Στο πλαίσιο της προσπάθειας να αντιμετωπισθεί η οικονομική κρίση του Ομηρικού κόσμου ποια μέτρα υιοθετήθηκαν; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις πόλεων-κρατών που εφάρμοσαν κάποια από αυτά τα μέτρα.

(15 μονάδες)

- 2.β. Ποιο ήταν το περιεχόμενο της Ανταλκιδείου Ειρήνης;

(10 μονάδες)

1157

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ο ιστορικός Ηρόδοτος αποκαλεί την Αίγυπτο «δώρο του Νείλου».
2. Οι Μυκηναίοι επεκτάθηκαν μόνο στην Ανατολική Μεσόγειο.
3. Κατά την Ομηρική Εποχή όλες οι παραγωγικές εργασίες συντελούνταν έξω από το πλαίσιο του οίκου.
4. Οι τρεις βασικές επιδιώξεις των πολιτών των πόλεων-κρατών ήταν η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.
5. Η στενοχωρία ήταν ένα από τα κύρια αίτια του Β΄ Ελληνικού Αποικισμού.
6. Διάδοχος του Εφιάλτη στην ηγεσία της αθηναϊκής δημοκρατικής παράταξης ήταν ο Κίμων.
7. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος δημιούργησε τις προϋποθέσεις ανάμειξης των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.
8. Η Κλασική Εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Φιλίππου Β΄.
9. Οι δήμαρχοι, στην αρχαία Ρώμη, υπερασπίζονταν τα δικαιώματα των πληβείων.
10. Ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος εξέδωσαν το Διάταγμα των Μεδιολάνων.

(10 μονάδες)

- 1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *δημιουργοί, θεωρικά.*

(10+5 =15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Να εξηγήσετε γιατί η πολιτική οργάνωση του Αιγυπτιακού Κράτους χαρακτηρίζεται θεοκρατική.

(10 μονάδες)

- 2.β. Ποια διοικητικά μέτρα υιοθέτησε ο Ιουστινιανός και πού αποσκοπούσαν;

(15 μονάδες)

1158

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οι επαγγελματίες στρατιωτικοί αποτελούσαν ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα στην Αρχαία Αίγυπτο, γιατί:
 - α. γνώριζαν την ιερογλυφική γραφή που ήταν απαραίτητη για τη λειτουργία του κράτους.
 - β. το επάγγελμά τους ήταν κληρονομικό και είχαν εκτάσεις γης παραχωρημένες από τον φαραώ για καλλιέργεια.
 - γ. ήταν ανώτατοι κρατικοί υπάλληλοι, ασχολούμενοι με τη διοίκηση.
 - δ. ήταν μορφωμένοι και είχαν ειδικές γνώσεις αναγκαίες στην κρατική μηχανή.
2. Ένα από τα ενοποιητικά στοιχεία του Μυκηναϊκού κόσμου ήταν:
 - α. οι κοινές θρησκευτικές δοξασίες.
 - β. η συγκέντρωση των ανακτορικών κέντρων σε ενιαίο γεωγραφικά χώρο.
 - γ. η οργάνωση ενιαίου κράτους με κεντρική εξουσία.
 - δ. η ένωσή τους ενάντια στην απειλή που προερχόταν από τους Λαούς της Θάλασσας.
3. Ένα από τα συμπτώματα της παρακμής του θεσμού της πόλης-κράτους κατά την Κλασική Περίοδο ήταν:
 - α. η δημιουργία μεγάλου κύματος αποικισμού.
 - β. η υποχώρηση της Πανελλήνιας Ιδέας.
 - γ. ο παρεμβατικός ρόλος των Περσών στις ελληνικές υποθέσεις.
 - δ. η υλοποίηση της Πανελλήνιας Ιδέας από τον Φίλιππο Β'.
4. Η Αλεξάνδρεια ήταν γνωστή κατά την Ελληνιστική Εποχή για:
 - α. τον Βωμό του Διός.
 - β. τη Βιβλιοθήκη της.
 - γ. την παραγωγή της περγαμηνής.
 - δ. τη διαίρεσή της σε τέσσερις συνοικισμούς.
5. Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε να διατεθούν στους ακτήμονες του Ρωμαϊκού κράτους οι θησαυροί:
 - α. των Πτολεμαίων.
 - β. του Ατρέως.
 - γ. του βασιλιά Σελεύκου.
 - δ. του βασιλείου της Περγάμου.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ο φαραώ Ακενατών προσπάθησε να εξαλείψει την πολυθεΐα.
2. Κατά τον Α΄ Ελληνικό Αποικισμό τα ελληνικά φύλα κατευθύνθηκαν στον Εύξεινο Πόντο.
3. Η Αρχαϊκή Εποχή τελειώνει με τους Περσικούς Πολέμους.

4. Ο Μ. Αλέξανδρος, κατά την άσκηση της πολιτικής του, αγνόησε τα στοιχεία της πολιτιστικής παράδοσης των λαών της Ανατολής.
5. Ο Κάτων ο Τιμητής είχε ελληνική παιδεία.
(5 μονάδες)

1. β. Να εξηγήσετε τους ακόλουθους ιστορικούς όρους: *αυτονομία, Ρωμαϊκή δημοκρατία (Res publica)*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποια είναι τα κύρια γεγονότα της πρώτης και δεύτερης οργανωμένης εκστρατείας των Περσών κατά των Ελλήνων;
(15 μονάδες)

- 2.β. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για τις πολιτικές επιδιώξεις του Μ. Αλεξάνδρου και πώς τεκμηριώνεται αυτή η άποψη;
(10 μονάδες)

1159

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.
1. Ο Ρα, ο θεός Ήλιος, ήταν ο μεγαλύτερος θεός στην αρχαία Αίγυπτο.
 2. Ο βασιλιάς της Ομηρικής Εποχής είχε μόνο θρησκευτική και δικαστική εξουσία.
 3. Η Δωρική Εξάπολη, που συγκρότησαν δωρικά φύλα, είχε ως κέντρο της τον ναό του Ποσειδώνα στο ακρωτήριο της Μυκάλης.
 4. Με τη νίκη των Ελλήνων κατά των Περσών στη μάχη του Μαραθώνα τελειώνει η πρώτη οργανωμένη εκστρατεία των Περσών εναντίον των Ελλήνων.
 5. Η χορηγία και η τριηραρχία ήταν λειτουργίες.
 6. Ο Φίλιππος Β' έκοψε χρυσό νόμισμα, που βαθμιαία εκτόπισε τους περσικούς δαρεικούς από τον ελλαδικό χώρο.
 7. Η καταγραφή του εθιμικού δικαίου στη Ρώμη (Δωδεκάδελτος) ενίσχυσε την αυθαίρετη συμπεριφορά των πατρικίων.
 8. Στη Ρώμη, κατά την περίοδο της βασιλείας, δεν υπήρχε καμία διαφοροποίηση ανάμεσα στις τάξεις των πατρικίων και των πληβείων.
 9. Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία χωρίστηκε οριστικά σε δύο μέρη από τον Μ. Θεοδοόσιο.
 10. Ο Ιουστινιανός ασχολήθηκε συστηματικά με την κωδικοποίηση της νομοθεσίας.
(10 μονάδες)

1. β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των όρων: *θεωρικά, Ηγεμονία (Principatus)*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Να αναφέρετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη της πόλης- κράτους και να επισημάνετε τις συνέπειες που είχαν για την ενότητα των πολιτών.
(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό;
(10 μονάδες)

1160

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η παρακολούθηση των πλημμυρών του Νείλου βοήθησε τους Αιγύπτιους στην ανάπτυξη:

- α. φιλοσοφικής σκέψης.
- β. δημοκρατικών αντιλήψεων.
- γ. αστρονομικών και γεωμετρικών γνώσεων.
- δ. του μονοθεϊσμού.

2. Στη Ρόδο, κατά τον Α΄ Ελληνικό Αποικισμό, εγκαταστάθηκαν:

- α. Ίωνες.
- β. Δωριείς.
- γ. Ίωνες και Δωριείς.
- δ. Αιολείς.

3. Κατά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο, ένας από τους παράγοντες που οδήγησαν στη σύγκρουση της Αθηναϊκής και της Πελοποννησιακής Συμμαχίας ήταν:

- α. η ανάμειξη των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.
- β. οι θρησκευτικές συγκρούσεις μεταξύ Αθηναίων και Σπαρτιατών.
- γ. η στρατιωτική υπεροχή των Σπαρτιατών.
- δ. οι ηγεμονικές τάσεις της Αθήνας.

4. Διαφωνούσε με την Πανελλήνια Ιδέα:

- α. ο Δημοσθένης.
- β. ο Γοργίας.
- γ. ο Φίλιππος Β'.
- δ. ο Ισοκράτης.

5. Κατά την διάρκεια της Ελληνιστικής Εποχής, διοικητικά, οικονομικά και πολιτιστικά κέντρα του Ελληνισμού αποτέλεσαν οι πόλεις:

- α. της μητροπολιτικής Ελλάδας.
- β. της Ιωνίας.
- γ. της Ανατολής.
- δ. της Μακεδονίας.

(5 μονάδες)

(ΙΙ). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Στην Αρχαία Αίγυπτο άνθρωποι ταπεινής κοινωνικής προέλευσης δεν είχαν τη δυνατότητα ποτέ στη ζωή τους να καταλάβουν σημαντικά αξιώματα.
 2. Κατά τον Α΄ Ελληνικό Αποικισμό ελληνικά φύλα μετακινήθηκαν προς τη Δύση.
 3. Στους Ελληνιστικούς Χρόνους οι πολίτες διαδραμάτιζαν σημαντικό ρόλο στην άσκηση της εξουσίας.
 4. Στην αρχαία Ρώμη οι πληβείοι, κατά την περίοδο της βασιλείας, δεν είχαν πολιτικά δικαιώματα.
 5. Ο Ιουστινιανός, με μια σειρά από διατάγματα, προσπάθησε να περιορίσει τους δυνατούς.
- (5 μονάδες)

1. β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *Ελληνικός Μεσαίωνας ή Σκοτεινοί Χρόνοι, πελάτες*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποια είναι η συμβολή των Ομηρικών επών και των αρχαιολογικών ερευνών στη μελέτη του Μυκηναϊκού πολιτισμού;
- (10 μονάδες)
- 2.β. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε τον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος της Αθήνας;
- (15 μονάδες)

1161

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.
1. Η στήλη της Ροζέτας είχε χαραγμένο ένα κείμενο που αναφερόταν στον Ρα, τον θεό Ήλιο.
 2. Στα κέντρα του μυκηναϊκού πολιτισμού κατασκευάστηκαν ανάκτορα με ισχυρή οχύρωση.
 3. Η έλλειψη πρώτων υλών ήταν μία από τις αιτίες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού.
 4. Το πολίτευμα της Αθήνας από τον 7ο π.Χ. αι. μέχρι τη ρωμαϊκή κατάκτηση παρέμεινε ολιγαρχικό.
 5. Ο Κίμων έστειλε αθηναϊκή στρατιωτική δύναμη για να βοηθήσει τους είλωτες της Μεσσηνίας που είχαν επαναστατήσει κατά των Σπαρτιατών.
 6. Το μετοίκιο ήταν λειτουργία που αναλάμβαναν οι πλούσιοι Αθηναίοι πολίτες.
 7. Το μακρύ δόρυ που έφεραν οι στρατιώτες της μακεδονικής φάλαγγας ονομαζόταν σάρισα.
 8. Η ένωση των Ελλήνων πραγματοποιήθηκε από τον Φίλιππο Β΄ σε συνέδριο της Κορίνθου.
 9. Οι σοφιστές αρχικά, ο Σωκράτης και τον 4ο αι. π.Χ. ο Πλάτων και Αριστοτέλης επιζητούσαν με τις ιδέες τους τις πρακτικές εφαρμογές που θα βελτίωναν τον άνθρωπο και τη ζωή του.
 10. Το δικαίωμα του Ρωμαίου πολίτη είχε δοθεί σε όλους τους κατοίκους της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας από την εποχή του Οκταβιανού.
- (10 μονάδες)
- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μετοίκιο, πραιτωριανοί*.
- (5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σημασία του νικηφόρου αποτελέσματος των Περσικών Πολέμων για την ιστορική πορεία των Ελλήνων;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλέξανδρου στον πολιτισμό;
(10 μονάδες)

1162

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο Ακενατών θέλησε να προχωρήσει σε θρησκευτικές μεταρρυθμίσεις επιβάλλοντας:

- α. τον πολυθεϊσμό.
- β. τον μονοθεϊσμό.
- γ. τη λατρεία του φαραώ.
- δ. τη λατρεία του ολυμπιακού πανθέου.

2. Κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό, Δωριείς μετακινήθηκαν :

- α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια.
- β. στον Εύξεινο Πόντο.
- γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
- δ. στη νότια Ιταλία.

3. Το κυρίαρχο πολιτειακό όργανο λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος στις ελληνικές πόλεις-κράτη ήταν:

- α. η συνέλευση των πολεμιστών.
- β. η εκκλησία του δήμου.
- γ. η βουλή των γερόντων.
- δ. η σύγκλητος.

4. Η πολιτική του Κίμωνα αποσκοπούσε:

- α. στη συνεργασία με τις πόλεις της Αθηναϊκής Συμμαχίας.
- β. στη συνεργασία με τους Πέρσες.
- γ. στη σύγκρουση με τη Σπάρτη.
- δ. στη συνεργασία με τη Σπάρτη και στην αντιμετώπιση των Περσών.

5. Ο Φίλιππος Β΄ στα βόρεια σύνορα του κράτους του αντιμετώπισε:

- α. τους Ιλλυριούς και τους Παίονες.
- β. τους Αθηναίους και τους Κορινθίους.
- γ. τους Πέρσες.
- δ. τους Θηβαίους και τους Κορινθίους.

6. Στωική φιλοσοφία ονομάστηκε η φιλοσοφική σκέψη:

- α. του Αριστοτέλη.
- β. του Πλάτωνα.
- γ. του Ζήνωνα.
- δ. του Επίκουρου.

7. Η λοχίτιδα εκκλησία στην αρχαία Ρώμη:

- α. εκπροσωπούσε τους πατρικίους.
- β. εκπροσωπούσε τους πληβείους.
- γ. εκπροσωπούσε το σύνολο των Ρωμαίων.
- δ. εκπροσωπούσε όσους Ρωμαίους πολίτες στρατεύονταν.

8. Ο Γάιος Γράκχος περιόρισε τις αυθαιρεσίες των συγκλητικών:

- α. με τη συγκρότηση δικαστηρίων από ιππείς.
- β. με τη διανομή σιταριού στους φτωχούς της Ρώμης.
- γ. με την ίδρυση αποικιών.
- δ. με την εφαρμογή του αγροτικού νόμου.

9. Η παλαιά ονομασία της νέας πρωτεύουσας του Ρωμαϊκού κράτους που ίδρυσε ο Μ. Κωνσταντίνος ήταν:

- α. Νέα Ρώμη.
- β. Βυζάντιο.
- γ. Κωνσταντινούπολη.
- δ. Ρώμη.

10. Η Στάση του Νίκα (532 μ.Χ.):

- α. έγινε η αφορμή για την ισχυροποίηση της εξουσίας του Ιουστινιανού.
- β. αποδυνάμωσε την εξουσία του Ιουστινιανού.
- γ. έγινε αφορμή να κλείσει ο Ιουστινιανός τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών.
- δ. συνέβαλε στην έκδοση του Ιουστινιανείου κώδικα.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άνακτας, Βοιωτικός ή Κορινθιακός πόλεμος.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σημασία του νικηφόρου αποτελέσματος των Περσικών Πολέμων για την ιστορική πορεία των Ελλήνων;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλέξανδρου στον πολιτισμό;

(10 μονάδες)

1163

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η ζωή στην Αίγυπτο ήταν άμεσα συνδεδεμένη με τον Νείλο ποταμό.
 2. Η αποκρυπτογράφηση της αρχαίας αιγυπτιακής γραφής οφείλεται στους γραφείς που κατέγραφαν τη δράση των φαραώ.
 3. Στις περιοχές της Ελλάδας, όπου επιβίωσε ο φυλετικός τρόπος οργάνωσης, διατηρήθηκε το πολίτευμα της βασιλείας.
 4. Ο Κίμων ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας.
 5. Ο Πολύβιος είναι ο ιστορικός του Πελοποννησιακού Πολέμου.
- (5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οι πινακίδες της Γραμμικής Β΄ γραφής:
 - α. περιλαμβάνουν κείμενα με ραψωδίες των ομηρικών επών.
 - β. αποτελούν νομοθετικούς κώδικες της Μυκηναϊκής Εποχής.
 - γ. περιλαμβάνουν πληροφορίες με σημαντικά γεγονότα της Μυκηναϊκής Εποχής.
 - δ. έχουν λογιστικό περιεχόμενο, είναι κυρίως κατάλογοι περιουσιακών στοιχείων.
 2. Η αύξηση της δύναμης των ευγενών κατά την Ομηρική Εποχή οφείλεται:
 - α. στους δεσμούς συγγένειας.
 - β. στις στρατιωτικές τους ικανότητες.
 - γ. στην κατοχή της γης και στην καταγωγή τους.
 - δ. στον σεβασμό που απολάμβαναν από το πλήθος.
 3. Η αποικία των Θουρίων ιδρύθηκε:
 - α. κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό.
 - β. κατά τον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό.
 - γ. την εποχή του Περικλή.
 - δ. την Ελληνιστική Εποχή.
 4. Ηγεμονική θέση μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών μετά το τέλος του Πελοποννησιακού Πολέμου κατείχε:
 - α. η Αθήνα.
 - β. η Θήβα.
 - γ. η Σπάρτη.
 - δ. η Κόρινθος.
 5. Η Πανελλήνια Ιδέα έγινε πραγματικότητα από τον βασιλιά της Μακεδονίας Φίλιππο Β΄ σε συνέδριο:
 - α. στην Κόρινθο.
 - β. στη Μακεδονία
 - γ. στην Αθήνα.
 - δ. στη Χαιρώνεια.
- (5 μονάδες)

1.β. Να γράψετε το περιεχόμενο των όρων: *μετοίκιο, Ανταλκίδειος ειρήνη*.
(5+10=15 μονάδες)

2^ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια έσοδα είχε το Αθηναϊκό Κράτος την εποχή του Περικλή από τη φορολογία και τις εισφορές των συμμάχων;
(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο Οκταβιανός ισχυροποίησε την κεντρική εξουσία χωρίς να προκαλέσει τα δημοκρατικά αισθήματα των Ρωμαίων;
(10 μονάδες)

1164

ΟΜΑΔΑ Α΄

1^ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Πausanías	α. μάχη του Μαραθώνα
2. Θεμιστοκλής	β. μάχη των Θερμοπυλών
3. Κίμων	γ. ναυμαχία της Σαλαμίνας
4. Μιλτιάδης	δ. μάχη των Πλαταιών
5. Λεωνίδα	ε. μάχη στις εκβολές του Ευρυμέδοντα ποταμού
6. Φίλιππος Β'	

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Ο φαράω Ακενατών προσπάθησε να εξαλείψει την πολυθεΐα.
 2. Οι μυκηναϊκές τοιχογραφίες στην αρχή είχαν δεχτεί μινωική επίδραση.
 3. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν η ελευθερία, η επέκτασή της και η δημοκρατία.
 4. Τιμοκρατικό ονομάστηκε το πολίτευμα που βασίστηκε στην επικράτηση των ευγενών.
 5. Το πολίτευμα της Σπάρτης από τον 7ο αι. π. Χ. μέχρι τη ρωμαϊκή κατάκτηση παρέμεινε ολιγαρχικό.
- (5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Καλλίειος Συνθήκη, νομοδιδάσκαλοι*.
(10 +5=15 μονάδες)

2^ο ΘΕΜΑ

2.α. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε τον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος της Αθήνας;
(15 μονάδες)

2.β. Η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου την Ελληνιστική Εποχή εξελίχθηκε σε σημαντικό πολιτιστικό κέντρο. Να τεκμηριώσετε αυτήν την παρατήρηση.
(10 μονάδες)

1165

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.
 1. Στην αποκρυπτογράφηση της αρχαίας αιγυπτιακής γραφής βοήθησε το κείμενο της στήλης της Ροζέτας.
 2. Η πληθυσμιακή αύξηση προκάλεσε την οικονομική ευημερία των ομηρικών κοινοτήτων στα τέλη του 9ου αι. π. Χ.
 3. Η έλλειψη πρώτων υλών ήταν μία από τις αιτίες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού.
 4. Η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία είχε αρχικά ως έδρα τη Δήλο, όπου βρισκόταν και το συμμαχικό ταμείο.
 5. Η εργασία στα ορυχεία της Αθήνας της Κλασικής Εποχής εκτελούνταν κυρίως από δούλους.
 6. Η χορηγία και η τριηραρχία ήταν λειτουργίες.
 7. Οι ιστορικοί Θουκυδίδης και Ξενοφών κατέγραψαν γεγονότα των Περσικών Πολέμων.
 8. Εκφραστής της Πανελλήνιας δέας ήταν ο ρήτορας Δημοσθένης.
 9. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου είχε τον χαρακτήρα ένοπλης εξερεύνησης.
 10. Κάτω ο Τιμητής επιδίωξε την αποκατάσταση των παλαιών ρωμαϊκών ηθών.
- (10 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ραψωδοί, οπλιτική φάλαγγα*.
- (10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποια ήταν η κοινωνική οργάνωση του Μυκηναϊκού Κόσμου;
- (15 μονάδες)
- 2.β. Ποια από τα μέτρα, που πρότεινε ο Γάιος Γράκχος, μπορούσαν να προσφέρουν άμεση βοήθεια στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα του Ρωμαϊκού Κράτους;
- (10 μονάδες)

1166

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:
 1. Η παρακολούθηση των πλημμυρών του Νείλου βοήθησε τους Αιγύπτιους στην ανάπτυξη:
 - α. φιλοσοφικής σκέψης.
 - β. του μονοθεϊσμού.
 - γ. δημοκρατικών αντιλήψεων.
 - δ. αστρονομικών και γεωμετρικών γνώσεων.
 2. Ο «θησαυρός του Ατρέως» είναι το σπουδαιότερο δείγμα:
 - α. μυκηναϊκού μεγάρου.

- β. πυραμίδας.
- γ. μυκηναϊκού ανακτόρου.
- δ. θολωτού τάφου στις Μυκήνες.

3. Η Βουλή των Γερόντων κατά την Ομηρική Εποχή:

- α. δεν επηρέαζε καθόλου την άσκηση της βασιλικής εξουσίας.
- β. αντικατέστησε τη βασιλική εξουσία.
- γ. περιόρισε σταδιακά τη βασιλική εξουσία.
- δ. αποδυναμώθηκε βαθμιαία από τη βασιλική εξουσία.

4. Η ανάμειξη των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις του Ελληνικού κόσμου ήταν συνέπεια:

- α. του Πελοποννησιακού Πολέμου.
- β. των Περσικών Πολέμων.
- γ. του Κορινθιακού Πολέμου.
- δ. της Θηβαϊκής Ηγεμονίας.

5. Ήταν αντίθετος με την πολιτική της Πανελλήνιας δέας

- α. ο Μ. Αλέξανδρος.
- β. ο Ισοκράτης.
- γ. ο Δημοσθένης.
- δ. ο Φίλιππος Β΄.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Ο Ερρίκος Σλήμαν πραγματοποίησε ανασκαφές στις Μυκήνες.
- 2. Για τη λήψη σημαντικών αποφάσεων ο βασιλεύς της Ομηρικής Εποχής συγκαλούσε σε σύνοδο το πλήθος.
- 3. Ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος τελείωσε με τη σύναψη της Ανταλκιδείου Ειρήνης.
- 4. Η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου έγινε περισσότερο γνωστή για τον βωμό του Διός.
- 5. Η ψήφιση των νόμων της Ρώμης και η εκλογή των κατώτερων αρχόντων αποτελούσαν δικαιοδοσία της λοχίτιδας εκκλησίας.

(5 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *θεωρικά, τιμητές*.

(5+10=15μονάδες)

2^ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια είναι τα σημαντικότερα επιτεύγματα του πολιτισμού της Ομηρικής Εποχής στον χώρο των γραμμάτων;

(10 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό Κράτος κατά την εποχή του Περικλή από τη φορολογία και τις εισφορές των συμμάχων.

(15 μονάδες)

1167

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η στήλη της Ροζέτας, χάρη στην οποία έγινε δυνατή η αποκρυπτογράφηση των ιερογλυφικών, έφερε χαραγμένο κείμενο που υμνούσε τον Μ. Αλέξανδρο.
 2. Η Γραμμική Β' ήταν η γραφή που χρησιμοποιήθηκε από ειδικούς γραφείς στα μυκηναϊκά ανάκτορα.
 3. Τα ελληνικά φύλα, που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία κατά τον Α΄ Ελληνικό Αποικισμό, απέφυγαν να αναμειχθούν με γηγενείς πληθυσμούς.
 4. Τα πρώτα κράτη που συγκροτήθηκαν κατά την Ομηρική Εποχή ήταν φυλετικά.
 5. Το ελληνικό αλφάβητο προέρχεται από το φοινικικό.
 6. Ο Ζάλευκος και ο Χαρώνδας ήταν νομοθέτες σε αποικίες της Δύσης.
 7. Στην Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία όλοι οι σύμμαχοι είχαν αρχικά τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις.
 8. Ο Δημοσθένης υποστήριξε την Πανελλήνια Ιδέα.
 9. Ο Κάτων ο Τιμητής επιδίωξε την αποκατάσταση των παλαιών ρωμαϊκών ηθών.
 10. Ο Μ. Κωνσταντίνος, με μια σειρά από ενέργειες, ευνόησε τον Χριστιανισμό.
- (10 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των όρων: στωική φιλοσοφία, ύπατοι.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να εξηγήσετε ποιο ήταν το διοικητικό σύστημα της αρχαίας Αιγύπτου;
(10 μονάδες)

2.β. Να εξηγήσετε ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό κράτος από τη φορολογία και τις εισφορές των συμμάχων κατά την εποχή του Περικλή.
(15 μονάδες)

1168

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι Αιγύπτιοι παρουσίαζαν τους θεούς τους με ανθρώπινο σώμα και κεφάλι κάποιου ζώου.
2. Η τέχνη της Ομηρικής Εποχής ονομάστηκε γεωμετρική.
3. Η λειτουργία του θεσμού της πόλης-κράτους αποτέλεσε εμπόδιο για την πολιτιστική πορεία των Ελλήνων.
4. Η ίδρυση αποικιών κατά την Αρχαϊκή Εποχή ήταν επιχείρηση οργανωμένη εξ ολοκλήρου από τη μητρόπολη.
5. Η εξόρυξη μεταλλεύματος στα ορυχεία της Αθήνας εκτελούνταν από Αθηναίους πολίτες και μετοίκους.
6. Ο Φίλιππος Β΄ της Μακεδονίας έκανε πραγματικότητα την ένωση των Ελλήνων με το Συνέδριο της Κορίνθου.

7. Η Πέργαμος ήταν πρωτεύουσα των Σελευκιδών.
 8. Ο Κάτων ο Τιμητής θεώρησε ως βασική αιτία για την αλλοίωση των ρωμαϊκών ηθών την επιρροή του Ελληνικού πολιτισμού.
 9. Ο Οκταβιανός ενίσχυσε την κεντρική εξουσία χωρίς να χρησιμοποιήσει αυταρχικές μεθόδους.
 10. Με διάταγμα του Θεοδοσίου Β' ιδρύθηκε το Πανδιδακτήριο στην Κωνσταντινούπολη.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *οπλιτική φάλαγγα, γραμματικοί (Ελληνιστική Εποχή)*.
(10+5= 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποια ήταν η οικονομική οργάνωση του Μυκηναϊκού κόσμου;
(15 μονάδες)
- 2.β. Τι συμφωνήθηκε στο Συνέδριο της Κορίνθου, 337 π.Χ., ανάμεσα στον Φίλιππο Β' και στις ελληνικές πόλεις;
(10 μονάδες)

1169

ΟΜΑΔΑ Α'

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η πολιτική οργάνωση στην αρχαία Αίγυπτο βασίστηκε στην ιδέα της θεοποίησης του φαράω.
 2. Η Γραμμική Β' ήταν η γραφή που χρησιμοποιήθηκε από ειδικούς στα μυκηναϊκά ανάκτορα.
 3. Η ίδρυση αποικιών κατά την Αρχαϊκή Εποχή ήταν επιχείρηση οργανωμένη εξ ολοκλήρου από την μητρόπολη.
 4. Ορισμένοι από τους τυράννους της Αρχαϊκής Εποχής αναδείχθηκαν σε καλούς ηγέτες που φρόντισαν για την ανάπτυξη της πόλης τους.
 5. Στο Συνέδριο της Κορίνθου το 481 π.Χ. οι ελληνικές πόλεις συγκρότησαν αμυντική συμμαχία κατά των Περσών.
 6. Ο Αθηναίος στρατηγός Κίμων υπήρξε ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
 7. Η αφορμή του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η Ιωνική Επανάσταση.
 8. Οι Σπαρτιάτες διαδραμάτισαν πρωταγωνιστικό ρόλο για τη δημιουργία της Συμμαχίας της Δήλου.
 9. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου διέθετε τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστεί ένοπλη εξερεύνηση.
 10. Στη φιλοσοφική σκέψη της Κλασικής Εποχής κυριαρχεί η φιλοσοφία του Ζήνωνα και του Επίκουρου.
- (10 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *θεωρικά, τιμητές*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Να εξηγήσετε: α) ποια ήταν τα βασικά συστατικά στοιχεία της πόλης-κράτους από οργανωτική άποψη και β) ποιες ήταν οι βασικές επιδιώξεις των πολιτών.
(15 μονάδες)

2.β. Πώς διαμορφώθηκε και πώς εξελίχθηκε κατά την αυτοκρατορική περίοδο το ρωμαϊκό δίκαιο;
(10 μονάδες)

1170

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Στην αρχαία Αίγυπτο βασιλικοί υπάλληλοι συγκέντρωναν ένα ποσοστό της γεωργικής παραγωγής για τον φαραώ.
2. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής απέδειξε την ελληνικότητα του Μυκηναϊκού πολιτισμού.
3. Ανώτατος άρχοντας ενός μυκηναϊκού ανακτόρου ήταν ο βασιλεύς.
4. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος οφείλεται στα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα των δύο σημαντικότερων πόλεων της Ελλάδας, της Αθήνας και της Σπάρτης.
5. Τα θεωρικά ήταν τα έξοδα μιας επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες γιορτές.

(5 μονάδες)

(ΙΙ). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Την Ελληνιστική περίοδο τα κτήρια προβάλλουν το μεγαλείο:
 - α. των ηγεμόνων.
 - β. των πόλεων- κρατών.
 - γ. των καλλιτεχνών.
 - δ. των θεών.
2. Η ίδρυση της Ρώμης, σύμφωνα με τα αρχαιολογικά ευρήματα, αποδίδεται:
 - α. στους Αιγυπτίους.
 - β. στους Έλληνες αποίκους.
 - γ. στους Δωριείς.
 - δ. στους Ετρούσκους.
3. Η συνέλευση των στρατευμένων πολιτών της Ρώμης ονομαζόταν:
 - α. φρατρική εκκλησία.
 - β. φυλετική εκκλησία.
 - γ. λοχίτιδα εκκλησία.
 - δ. σύγκλητος.
4. Στο πλαίσιο της τετραρχίας ο Διοκλητιανός κυβέρνησε:
 - α. το ανατολικό τμήμα της αυτοκρατορίας με έδρα τη Νικομήδεια της Βιθυνίας.
 - β. την περιοχή των Βαλκανίων με έδρα το Σίρμιο, στη σημερινή Σερβία.
 - γ. τη Δύση με έδρα το Μιλάνο.
 - δ. τη Γαλατία με έδρα τους Τρεβήρους.
5. Η καταστολή της Στάσης του Νίκα έγινε από τον αυτοκράτορα :

- α. Μ. Κωνσταντίνο.
 - β. Ιουστινιανό.
 - γ. Μ. Θεοδόσιο.
 - δ. Ιουλιανό.
- (5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *αγροτικός νόμος, νομοδιδάσκαλοι*.
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Να εξηγήσετε γιατί η πολιτική οργάνωση του Αιγυπτιακού Κράτους χαρακτηρίζεται θεοκρατική.
(10 μονάδες)
- 2.β. Ποιοι οικονομικοί και στρατιωτικοί παράγοντες συνέβαλαν στην κρίση της αριστοκρατικής κοινωνίας κατά την Αρχαϊκή Εποχή;
(15 μονάδες)

1171

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. (ι). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:
1. Ο 5ος π.Χ. αιώνας ονομάζεται «Χρυσούς αιώνα» :
 - α. του Περικλέους.
 - β. του Θεμιστοκλέους.
 - γ. του Μ. Αλεξάνδρου.
 - δ. του Φίλιππου Β΄.
 2. Η μορφή της ελληνικής γλώσσας που προέκυψε και διαδόθηκε κατά τους Ελληνιστικούς Χρόνους οφείλεται:
 - α. στη συγχώνευση της ιωνικής και της αττικής διαλέκτου.
 - β. στην επικράτηση της δωρικής διαλέκτου.
 - γ. στην επικράτηση της αττικής διαλέκτου.
 - δ. στη συγχώνευση των ελληνικών διαλέκτων με βάση την αττική διάλεκτο.
 3. Οι ύπατοι κατά την περίοδο της ρωμαϊκής δημοκρατίας:
 - α. εκπροσωπούσαν την εκτελεστική εξουσία της Πολιτείας.
 - β. είχαν αναλάβει τη σύνταξη του καταλόγου των συγκλητικών.
 - γ. ήταν εκλεγμένοι εκπρόσωποι των πληβείων.
 - δ. είχαν την επίβλεψη των ηθών.
 4. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Οκταβιανός Αύγουστος:
 - α. χρησιμοποίησε αυταρχικές μεθόδους άσκησης της εξουσίας.
 - β. εφάρμοσε συμβιβαστική πολιτική κατά την κατανομή της εξουσίας.

- γ. συγκέντρωσε τη διοίκηση όλων των επαρχιών του κράτους στα χέρια του.
δ. ανέθεσε όλες τις εξουσίες του σε ένα συμβούλιο.

5. Τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών έκλεισε:

- α. ο Διοκλητιανός.
β. ο Μ. Κωνσταντίνος.
γ. ο Ιουστινιανός.
δ. ο Μ. Θεοδόσιος.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η Γραμμική Β΄ γραφή μας έχει δώσει συνεχή κείμενα με λογοτεχνικό περιεχόμενο.
2. Οι ιστορικοί Θουκυδίδης και Ξενοφών κατέγραψαν γεγονότα του Πελοποννησιακού Πολέμου.
3. Η έδρα της σχολής του φιλοσόφου Επίκουρου ήταν στην Πέργαμο.
4. Οι αδελφοί Γράκχοι απέτυχαν στις πολιτικές επιδιώξεις τους.
5. Ο Ιουστινιανός αντιμετώπισε με επιείκεια τα κατάλοιπα των αρχαίων θρησκειών.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Μυκηναϊκός πολιτισμός, πατρίκιοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε τους οικονομικούς λόγους που οδήγησαν σε κρίση τις ομηρικές κοινότητες στα τέλη του 9ου αι. π.Χ.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Πελοποννησιακού Πολέμου για τις ελληνικές πόλεις;

(15 μονάδες)

1172

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Εκπρόσωπος της Πανελλήνιας Ιδέας ήταν ο ρήτορας Δημοσθένης.
2. Η Αλεξάνδρεια ιδρύθηκε από τον Μ. Αλέξανδρο.
3. Τα σπουδαία έργα αποξήρανσης και αποχέτευσης, που πραγματοποιήθηκαν στη Ρώμη γύρω ο
4. στον 7 αι. π.Χ., αποδίδονται στους Ετρούσκους.
5. Στη Ρώμη, κατά την περίοδο της βασιλείας, την εκτελεστική εξουσία της πολιτείας εκπροσωπούσαν οι δύο ύπατοι.
6. Οι τιμητές αναλάμβαναν για έξι μήνες την εξουσία, όταν η Ρωμαϊκή Πολιτεία βρισκόταν σε κρίσιμη κατάσταση.

7. Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε οι θησαυροί της Περγάμου να δοθούν στους πατρικίους για να αγοράσουν εργαλεία και καλλιεργήσουν τα κτήματά τους.
 8. Ο Οκταβιανός φρόντισε για τον εξωραϊσμό της Ρώμης με την κατασκευή λαμπρών οικοδομημάτων.
 9. Η σύγκλητος στα χρόνια του Μ. Κωνσταντίνου διατήρησε τον ρόλο και τις εξουσίες της.
 10. Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία χωρίστηκε οριστικά σε δύο μέρη από τον Μ. Θεοδόσιο.
 11. Ένα μέρος της νομοθεσίας του Ιουστινιανού ήταν γραμμένο στην ελληνική γλώσσα.
- (10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άνακτας, οπλιτική φάλαγγα*.
(5+10= 15 μονάδες)

2^ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η κοινωνική διάρθρωση στην αρχαία Αίγυπτο;
(15 μονάδες)

2.β. Ποιας παράταξης ήταν εκπρόσωπος ο Κίμων και ποια πολιτική ακολούθησε μετά τους Περσικούς Πολέμους μέχρι τον εξοστρακισμό του;
(10 μονάδες)

1173

ΟΜΑΔΑ Α΄

1^ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β (ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει).

Α	Β
1. Φίλιππος Β΄	α. «Τριακοντούταις Σπονδαί»
2. Ιππόδαμος	β. χωροταξικός σχεδιασμός Πειραιά
3. Περικλής	γ. νίκη στον ποταμό Ευρυμέδοντα
4. Ισοκράτης	δ. Πανηγυρικός λόγος
5. Κίμων	ε. μάχη στη Χαιρώνεια
6. Εφιάλτης	

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Κατά την Ελληνιστική Περίοδο τα κτήρια προβάλλουν το μεγαλείο:

- α. των ηγεμόνων.
- β. των πόλεων- κρατών.
- γ. των καλλιτεχνών.
- δ. των θεών.

2. Η ίδρυση της Ρώμης, σύμφωνα με τα αρχαιολογικά ευρήματα, αποδίδεται:

- α. στους Αιγυπτίους.
- β. στους Έλληνες αποίκους.
- γ. στους Δωριείς.

δ. στους Ετρούσκους.

3. Η συνέλευση των στρατευμένων πολιτών της Ρώμης ονομαζόταν:

- α. φρατρική εκκλησία.
- β. φυλετική εκκλησία.
- γ. λοχίτιδα εκκλησία.
- δ. σύγκλητος.

4. Στο πλαίσιο της τετραρχίας ο Διοκλητιανός κυβέρνησε:

- α. το ανατολικό τμήμα της αυτοκρατορίας με έδρα τη Νικομήδεια της Βιθυνίας.
- β. την περιοχή των Βαλκανίων με έδρα το Σίρμιο, στη σημερινή Σερβία.
- γ. τη Δύση με έδρα το Μιλάνο.
- δ. τη Γαλατία με έδρα τους Τρεβήρους.

5. Η καταστολή της Στάσης του Νίκα έγινε από τον αυτοκράτορα :

- α. Μ. Κωνσταντίνο.
 - β. Ιουστινιανό.
 - γ. Μ. Θεοδόσιο.
 - δ. Ιουλιανό.
- (5 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το ιστορικό περιεχόμενο των όρων: *ισηγορία, Πανιώνιο, δικτάτωρ*.
(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες λύσεις δόθηκαν για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση του Ομηρικού κόσμου; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις πόλεων-κρατών που εφάρμοσαν κάποια από τις προαναφερθείσες λύσεις.
(15 μονάδες)

2.β. Για ποιους λόγους ο Μ. Κωνσταντίνος μετέφερε την πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους και ποια πλεονεκτήματα παρουσίαζε η μεταφορά της;
(10 μονάδες)

1174

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της Στήλης Α περισσεύει:

A	B
1. Αριστοτέλης	α. δραματικός ποιητής
2. Δημοσθένης	β. φιλόσοφος
3. Ηρόδοτος	γ. ρήτορας
4. Αρχιμήδης	δ. ιστορικός
5. Σοφοκλής	ε. ιατρική

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Την Ελληνιστική περίοδο τα κτήρια προβάλλουν το μεγαλείο:
 - α. των ηγεμόνων.
 - β. των πόλεων- κρατών.
 - γ. των καλλιτεχνών.
 - δ. των θεών.
2. Η ίδρυση της Ρώμης, σύμφωνα με τα αρχαιολογικά ευρήματα, αποδίδεται:
 - α. στους Αιγυπτίους.
 - β. στους Έλληνες αποίκους.
 - γ. στους Δωριείς.
 - δ. στους Ετρούσκους.
3. Η συνέλευση των στρατευμένων πολιτών της Ρώμης ονομαζόταν:
 - α. φρατρική εκκλησία.
 - β. φυλετική εκκλησία.
 - γ. λοχίτιδα εκκλησία.
 - δ. σύγκλητος.
4. Στο πλαίσιο της τετραρχίας ο Διοκλητιανός κυβέρνησε:
 - α. το ανατολικό τμήμα της αυτοκρατορίας με έδρα τη Νικομήδεια της Βιθυνίας.
 - β. την περιοχή των Βαλκανίων με έδρα το Σίρμιο, στη σημερινή Σερβία.
 - γ. τη Δύση με έδρα το Μιλάνο.
 - δ. τη Γαλατία με έδρα τους Τρεβήρους.
5. Η καταστολή της Στάσης του Νίκα έγινε από τον αυτοκράτορα :
 - α. Μ. Κωνσταντίνο.
 - β. Ιουστινιανό.
 - γ. Μ. Θεοδόσιο.
 - δ. Ιουλιανό.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *στενοχωρία, εστίαση, ισηγορία.*

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες λύσεις δόθηκαν για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση του Ομηρικού κόσμου; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις πόλεων-κρατών που εφάρμοσαν κάποια από τις προαναφερθείσες λύσεις.

(15 μονάδες)

2.β. Για ποιους λόγους ο Μ. Κωνσταντίνος μετέφερε την πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού Κράτους και ποια πλεονεκτήματα παρουσίαζε η μεταφορά της;

(10 μονάδες)

1175

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη Σωστό ή Λάθος δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Στην αρχαία Αίγυπτο βασιλικοί υπάλληλοι συγκέντρωναν ένα ποσοστό της γεωργικής παραγωγής για τον φαραώ.
2. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής απέδειξε την ελληνικότητα του Μυκηναϊκού πολιτισμού.
3. Ανώτατος άρχοντας ενός μυκηναϊκού ανακτόρου ήταν ο βασιλεύς.
4. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος οφείλεται στα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα των δύο σημαντικότερων πόλεων της Ελλάδας, της Αθήνας και της Σπάρτης.
5. Τα θεωρικά ήταν τα έξοδα μιας επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες γιορτές.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε κάθε φράση από τη στήλη Α με έναν όρο της στήλης Β. Ένας όρος από την Στήλη Α περισσεύει.

A	B
1. Μάχη της Χαιρώνειας	α. σύγκρουση Αθηναϊκής και Πελοποννησιακής Συμμαχίας
2. Ιωνική Επανάσταση	β. Κιμώνειος Ειρήνη
3. Πελοποννησιακός Πόλεμος	γ. αφορμή για τους Περσικούς Πολέμους
4. Καλλίειος Συνθήκη	δ. συγκρούσεις των ελληνικών πόλεων με τη Σπάρτη
5. Μάχη του Μαραθώνα	ε. νίκη του Φιλίππου Β΄
6. Βοιωτικός ή Κορινθιακός πόλεμος	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *χαλκιδικό αλφάβητο, πληβείοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιος ήταν ο ρόλος του πλήθους, των δημιουργών και των δούλων στο πλαίσιο λειτουργίας του ομηρικού «οίκου»;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό Κράτος την εποχή του Περικλή από τα ορυχεία μετάλλου και τη φορολογία;

(10 μονάδες)

1176

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Ο ιστορικός Ηρόδοτος αποκαλεί την Αίγυπτο δώρο του Νείλου.
2. Ανώτατος άρχοντας ενός μυκηναϊκού ανακτόρου ήταν ο βασιλεύς.
3. Οι Ίωνες της Μικράς Ασίας κατά τους Ομηρικούς Χρόνους συγκροτήθηκαν σε θρησκευτική ένωση, το Πανιώνιο.
4. Οι λειτουργίες ήταν έκτακτες εισφορές που επέβαλαν οι Αθηναίοι στους συμμάχους τους.
5. Ο Πειραιάς οικοδομήθηκε σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια του Ιππόδαμου.
6. Ένα από τα χαρακτηριστικά του Ελληνιστικού κόσμου ήταν η διάδοση του δημοκρατικού πολιτεύματος.
7. Το Μουσείο της Αλεξάνδρειας ήταν ένα οικοδόμημα αφιερωμένο στις Μούσες, όπου δραστηριοποιούνταν πνευματικοί άνθρωποι.
8. Οι δήμαρχοι, στην αρχαία Ρώμη, υπερασπίζονταν τα συμφέροντα των πληβείων.
9. Οι πραιτωριανοί αποτέλεσαν επίλεκτες στρατιωτικές μονάδες επιφορτισμένες με τη φύλαξη των συνόρων του Ρωμαϊκού Κράτους.
10. Ο Μ. Κωνσταντίνος υποστήριξε την αυτοκρατορική λατρεία, σύμφωνα με την οποία ο αυτοκράτορας ήταν θεός για τους υπηκόους του.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *στωική φιλοσοφία, δήμαρχοι*.

(5+10 = 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και εξέλιξη της πόλης- κράτους.

(10 μονάδες)

2.β. Πώς οργάνωσε τον στρατό και την οικονομία του Μακεδονικού κράτους ο Φίλιππος Β΄;

(15 μονάδες)

1177

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Οι Μυκηναίοι επεκτάθηκαν μόνο στην Ανατολική Μεσόγειο.
2. Ο «Θησαυρός του Ατρέως» είναι το σπουδαιότερο δείγμα αρχιτεκτονικής της Ομηρικής Εποχής.
3. Ο Όμηρος συνέθεσε αρχικά την Ιλιάδα και έπειτα την Οδύσσεια.
4. Η Κλασική Εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.
5. Άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν η ήττα των Σπαρτιατών.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. γραφέας	α. υπεύθυνος για την ερμηνεία του ρωμαϊκού δικαίου

2. γραμματικός	β. μέλος της προσωπικής φρουράς του Ρωμαίου αυτοκράτορα
3. δικτάτωρ	γ. υπεύθυνος για την κατάρτιση προϋπολογισμού του Ρωμαϊκού
4. τιμητής	Κράτους
5. πραιτωριανός	δ. Ρωμαίος άρχοντας με αυξημένες εξουσίες για έξι μήνες
6. νομοδιδάσκαλος	ε. υπάλληλος ειδικευμένος στα ιερογλυφικά

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *αλφαβητική γραφή, εστίαση.*

(10 +5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τον θάνατο και σε ποιες επιστημονικές γνώσεις τούς οδήγησαν οι αντιλήψεις αυτές;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας και ποιες ήταν οι απόψεις του για την εφαρμογή της;

(15 μονάδες)

1178

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οι ασχολίες των Αιγυπτίων βοήθησαν στην ανάπτυξη:

- α. της φιλοσοφίας.
- β. δημοκρατικών αντιλήψεων.
- γ. αστρονομικών γνώσεων.
- δ. του μονοθεϊσμού.

2. Στη Ρόδο κατά τον Πρώτο Ελληνικό Αποικισμό εγκαταστάθηκαν:

- α. Ίωνες.
- β. Δωριείς.
- γ. Ίωνες και Δωριείς.
- δ. Αιολείς.

3. Ένας από τους παράγοντες που οδήγησαν στην αντιπαράθεση της Αθηναϊκής και της Πελοποννησιακής Συμμαχίας κατά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο ήταν:

- α. η ανάμειξη των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.
- β. οι θρησκευτικές συγκρούσεις μεταξύ Αθηναίων και Σπαρτιατών.
- γ. η στρατιωτική υπεροχή των Σπαρτιατών.
- δ. οι ηγεμονικές τάσεις της Αθήνας.

4. Διαφωνούσε με την Πανελλήνια Ιδέα:

- α. ο Δημοσθένης.
- β. ο Γοργίας.
- γ. ο Φίλιππος Β'.
- δ. ο Ισοκράτης.

5. Την Ελληνιστική Εποχή εξελίχθηκαν σε διοικητικά, οικονομικά και πολιτιστικά κέντρα οι μεγαλουπόλεις:

- α. της μητροπολιτικής Ελλάδας.
- β. της Ιωνίας.
- γ. της Ανατολής.
- δ. της Μακεδονίας.

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *φόρος, μετοίκιο, έκτακτη, άμεση, εισφορά, έμμεση, ταμείο*.

Την εποχή του Περικλή φορολογία δεν υπήρχε στην Αθήνα. Μόνο οι εγκαταστημένοι από άλλες πόλεις στην Αθήνα πλήρωναν το Σημαντικό έσοδο του κράτους ήταν η φορολογία, που επιβαλλόταν για τα εισαγόμενα και εξαγόμενα προϊόντα από τα αθηναϊκά λιμάνια. Εκτός όμως από τις τακτικές οι Αθηναίοι επέβαλλαν στους συμμάχους πολλές φορές φορολογία, κυρίως με τη μορφή πολεμικών αποζημιώσεων. Βασική πηγή εσόδων από έκτακτες εισφορές ήταν ο θεσμός της λειτουργίας.

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *λααγέτας, Ιωνική Επανάσταση, εστίαση*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό;

(10 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η θρησκευτική πολιτική του Ιουστινιανού;

(15 μονάδες)

1179

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό ή Λάθος*.

- 1. Οι θολωτοί τάφοι αποτελούν το σημαντικότερο επίτευγμα της μυκηναϊκής αρχιτεκτονικής.
- 2. Μετά την πτώση των τυραννικών καθεστώτων, στις περισσότερες ελληνικές πόλεις-κράτη επιβλήθηκαν ολιγαρχικά καθεστάτα.
- 3. Οι ηγεμονικές τάσεις της Σπάρτης οδήγησαν στην έκρηξη του Πελοποννησιακού Πολέμου.
- 4. Τα θεωρικά ήταν ένα μέτρο του Κίμωνα που παρείχε τη δυνατότητα της δωρεάν εισόδου στο θέατρο.
- 5. Ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος έληξε με μια μειωτική για τους Έλληνες ειρήνη.

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): πολυθεία, Ακενατών, Όσιρις, φαραώ, ιερατείο, Ρα, ταρίχευση.

Από την αρχή της αιγυπτιακής ιστορίας, όταν ακόμα δεν υπήρχε ενιαίο κράτος, η κάθε πόλη είχε τον δικό της θεό-προστάτη. Ο μεγαλύτερος θεός των Αιγυπτίων ήταν ο, ο θεός Ήλιος, τον οποίο εκπροσωπούσε ο στη γη. Ο Αμένοφισ Δ', ο επονομαζόμενος και, προσπάθησε να εξαλείψει την και στράφηκε εναντίον των ιερέων και της λατρείας του Άμμωνος. Η προσπάθειά του να επιβάλει τη λατρεία του Ρα ως μοναδικού θεού, συνάντησε την αντίδραση του και κατέληξε σε αποτυχία.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, χαλκιδικό αλφάβητο*.

(10+5 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σχέση των Μυκηναίων με την Τρωική Εκστρατεία;

(10 μονάδες)

2.β. Γιατί μειώθηκε ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Ρώμης έναντι των επαρχιών τον 2ο αι. μ.Χ.;

(15 μονάδες)

1180

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Τίρυνθα, λααγέτας, επέτες, βασιλεύς, υποτελής, άνακτας, Πύλος*.

Για την οργάνωση κάθε μυκηναϊκού κράτους δεν διαθέτουμε επαρκή στοιχεία, με εξαίρεση τις πληροφορίες που μας δίνουν οι πινακίδες από το ανάκτορο της Ανώτατος άρχοντας, σύμφωνα με τις πληροφορίες των πινακίδων, ήταν ο, κύριος του ανακτόρου απ' όπου πήγαζε κάθε εξουσία. Υποτελείς σε αυτόν ήταν τοπικοί άρχοντες, διοικητές περιφερειών. Ο τίτλος με τον οποίο τους αναγνωρίζουμε στις πινακίδες είναι Στην τάξη των ευγενών αναφέρονται οι, δηλαδή οι ακόλουθοι. Σημαντικά πρόσωπα στην περιφερειακή διοίκηση φαίνεται ότι ήταν οι τελεστές. Στους Μυκηναίους λιγότερο τιμητικός ήταν ο τίτλος Έτσι ονομαζόταν ο επικεφαλής οποιασδήποτε ομάδας, ακόμα και ο αρχιτεχνίτης μιας ομάδας χαλκουργών.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Οι Λαοί της Θάλασσας σχετίζονται με:

α. την ισχυροποίηση της Αιγύπτου.

β. την παρακμή του Μυκηναϊκού πολιτισμού.

γ. την καταστροφή του ανακτόρου των Μυκηνών.

δ. την κρίση των ελληνικών πόλεων- κρατών.

2. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν ιωνική διάλεκτο μετακινήθηκαν κατά τον Πρώτο Αποικισμό:

- α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια.
- β. στη Σάμο, Χίο και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
- γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
- δ. στη Σικελία.

3. Στο τιμοκρατικό ή ολιγαρχικό πολίτευμα κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν:

- α. το εισόδημα.
- β. η καταγωγή και η κατοχή γης.
- γ. οι συγγενικοί δεσμοί.
- δ. η στρατιωτική ικανότητα.

4. Στο δημοκρατικό πολίτευμα η ισηγορία έδινε σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα:

- α. να εκφράζει τα παράπονά του.
- β. να διατυπώνει ελεύθερα την άποψη του.
- γ. να συμμετέχει στη διαμόρφωση των νόμων.
- δ. να υπερασπίζεται την πόλη του.

5. Ο αποικισμός των Θουρίων οφείλεται:

- α. στον Θεμιστοκλή.
 - β. στον Περικλή.
 - γ. στον Κίμωνα.
 - δ. στον Εφιάλτη.
- (5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: εστίαση, δικτάτορας, νομοδιδάσκαλοι.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς ήταν οικονομικά οργανωμένος ένας «οίκος» την Ομηρική Εποχή;

(15 μονάδες)

2.β. Τι συμφωνήθηκε στο Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) ανάμεσα στον Φίλιππο Β΄ και στις ελληνικές πόλεις;

(10 μονάδες)

1181

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Στην αποκρυπτογράφηση της αρχαίας αιγυπτιακής γραφής βοήθησε το κείμενο της στήλης της Ροζέτας.
- 2. Στη Ρόδο εγκαταστάθηκαν στη διάρκεια του Πρώτου Ελληνικού Αποικισμού ιωνικά φύλα.

3. Οι τύραννοι ήταν ευγενείς που αναρριχήθηκαν στην εξουσία χάρη στην υποστήριξη των κατώτερων κοινωνικών ομάδων.
 4. Η αφορμή των Περσικών Πολέμων ήταν η Ιωνική Επανάσταση.
 5. Οι Σπαρτιάτες διαδραμάτισαν πρωταγωνιστικό ρόλο για τη δημιουργία της Συμμαχίας της Δήλου.
- (5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
Ιπποκράτης	α. ρητορική
Ιππόδαμος	β. ιστοριογραφία
Ισοκράτης	γ. πολεοδομικός σχεδιασμός
Θουκυδίδης	δ. ιατρική
Ζήνων	ε. φυσική
Αρχιμήδης	

(5 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *λααγέτας, ισονομία, τριηραρχία*.
- (5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού στην κοινωνία των πόλεων-κρατών;
- (10 μονάδες)
- 2.β. Σε ποιους λόγους οφείλεται η ανάμειξη θρησκευτικών πεποιθήσεων και η εμφάνιση νέων λατρειών στην Ελληνιστική Εποχή;
- (15 μονάδες)

1182

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.
 1. Η βάση της οικονομίας της αρχαίας Αιγύπτου ήταν η ναυτιλία.
 2. Την παρακμή των μυκηναϊκών κέντρων ακολούθησε περίοδος ανάπτυξης και ειρήνης, η οποία διήρκεσε περίπου τρεις αιώνες.
 3. Για πρώτη φορά πολιτική δραστηριότητα ανέπτυξαν οι κάτοικοι των ελληνικών πόλεωνκρατών.
 4. Η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία μεταβλήθηκε σε ηγεμονία τυπικά μετά τη συνθήκη ειρήνης που συνήψε ο Περικλής με τους Σπαρτιάτες.
 5. Η μάχη της Μαντίνειας έκρινε το τέλος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας.
- (5 μονάδες)

(I). Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της Στήλης Α με εκείνα της Στήλης Β. Ένα στοιχείο από την Στήλη Α περισσεύει.

A	B
1. Ζήνων	α. αγροτικός νόμος
2. Αρίσταρχος ο Σάμιος	β. στωική φιλοσοφία
3. Επίκουρος	γ. σφαιρικότητα της γης
4. Ισοκράτης	δ. παράπλους ακτών Ινδικού ωκεανού
5. Νέαρχος	ε. Πανελλήνια δέα
6. Τιβέριος Γράκχος	

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *αυτάρκεια (πόλη- κράτος), αλφαβητική γραφή.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού στην κοινωνία των πόλεων- κρατών;
(10 μονάδες)

2.β. Α) Ποιοι ήταν οι στόχοι της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των Γράκχων; Β) Ποιοι αντιτάχθηκαν στο έργο τους και γιατί απέτυχε το μεταρρυθμιστικό τους έργο;
(15 μονάδες)

1183

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Έκανε τις πρώτες ανασκαφές στις Μυκήνες (1876):

α. ο M. Ventris και ο J. Chadwick.

β. ο Heinrich Schliemann (Ερρίκος Σλήμαν).

γ. ο J. Champollion.

δ. κανείς από τους προαναφερόμενους.

2. Η ελληνική αλφαβητική γραφή προέκυψε από:

α. το φοινικικό αλφάβητο.

β. τη Γραμμική Β΄ γραφή.

γ. τα ιερογλυφικά.

δ. το χαλκιδικό αλφάβητο.

3. Φυλετική οργάνωση διατήρησαν στο μεγαλύτερο μέρος του ιστορικού τους βίου: α. οι Αθηναίοι.

β. οι Σπαρτιάτες.

γ. οι Κορίνθιοι.

δ. οι Αιτωλοί.

4. Στην κλασική Αθήνα τα θεωρικά ήταν:

α. τα έξοδα του δείπνου μιας φυλής σε θρησκευτικές εορτές.

- β. το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών στο θέατρο.
 γ. τα έξοδα της επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες εορτές.
 δ. τα έξοδα εξοπλισμού μιας τριήρους.

5. Το Διάταγμα των Μεδιολάνων υπέγραψαν:

- α. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος.
 β. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Μαξέντιος.
 γ. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Διοκλητιανός.
 δ. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Κωνσταντίνος Χλωρός.

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *μέγαρο, θησαυρός, εστία, θολωτός, αίθουσα, πρόδομος, θρόνος*.

Τα μυκηναϊκά ανάκτορα οικοδομούνταν σε επιλεγμένες θέσεις που περιβάλλονταν με ισχυρά τείχη. Το ανάκτορο ήταν απλό στη δομή του. Πυρήνας του ήταν το, δηλαδή ένα ορθογώνιο οικοδόμημα που διακρίνεται σε τρία μέρη: έναν ανοικτό χώρο μπροστά, που επικοινωνεί με μια μεγάλη αυλή, έναν προθάλαμο - τον - και το κυρίως μέγαρο με μια μεγάλη..... στο κέντρο και τέσσερις κίονες γύρω από αυτήν για τη στήριξη της οροφής. Από τις ταφικές κατασκευές, οι τάφοι αποτελούν το σημαντικότερο επίτευγμα της μυκηναϊκής αρχιτεκτονικής. Το σπουδαιότερο δείγμα θολωτού τάφου είναι ο «..... του Ατρέως» στις Μυκήνες.

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: γεωμετρική τέχνη, Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η καινοτομία στην οργάνωση των Ελλήνων σε πόλεις-κράτη σε σχέση με τους Σουμέριους και ποια η σημασία της;

(10 μονάδες)

2.β. Σε ποιους λόγους οφείλεται η ανάμειξη θρησκευτικών πεποιθήσεων και η εμφάνιση νέων λατρειών στην Ελληνιστική Εποχή;

(15 μονάδες)

1184

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *συνοικισμός, πολίτευμα, άστυ, ύπαιθρος, πολίτης, κώμη, ακρόπολις*.

Η πόλη-κράτος αποτελούσε τον βασικό θεσμό πολιτικής οργάνωσης κατά την αρχαιότητα. Από άποψη γεωγραφική, διαμορφωνόταν συνήθως σε ένα χώρο, κέντρο άσκησης της εξουσίας, τειχισμένο τις περισσότερες φορές, που ονομαζόταν πόλις ή, και σε μια ευρύτερη περιοχή γύρω απ' αυτόν, καλλιεργήσιμη με διάσπαρτους μικρότερους οικισμούς, τις, που ήταν η

..... χώρα. Από άποψη οργανωτική, οι κάτοικοι της πόλης-κράτους, δηλαδή οι, συμμετείχαν στη διαχείριση των κοινών και έπαιρναν μέρος στη λήψη των αποφάσεων. Έτσι, ο τρόπος άσκησης της εξουσίας και η συμμετοχή ή μη των πολιτών σε αυτήν όριζε το άλλο συστατικό της στοιχείο, το.....

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε κάθε στοιχείο της στήλης Α με ένα στοιχείο της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1.φαραώ	α. αρχηγός του Ρωμαϊκού Κράτους
2.άνακτας	β. τοπικός άρχοντας, διοικητής περιφέρειας των Μυκηναϊκών χρόνων
3.λααγέτας	γ. νομοθέτης της Αρχαϊκής περιόδου
4.αισυμνήτης	δ. ενσάρκωση του κράτους
5.πρώτος πολίτης	ε. ανώτατος άρχοντας μυκηναϊκού ανακτόρου
	στ. επικεφαλής επαγγελματικής ομάδας ενός μυκηναϊκού κέντρου

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Στωική Φιλοσοφία, δήμαρχοι.*

(5+10=15 μονάδες)

2^ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες σχέσεις ανέπτυξαν οι Μυκηναίοι με τους Φοίνικες και ποιες με τους Χετταίους;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς επιβλήθηκε το πολίτευμα της τυραννίδας στις πόλεις- κράτη τον 6 αι. π.Χ.; Να αναφέρετε ορισμένες χαρακτηριστικές περιπτώσεις τυράννων.

(15 μονάδες)

1185

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Σόλων, μοναρχικό, ισονομία, δημοκρατία, Κλεισθένης, ισηγορία, ολιγαρχικό.*

Μετά την πτώση των τυραννικών καθεστώτων, περίπου στα τέλη του 6ου αι. π.Χ., στις περισσότερες πόλεις επιβλήθηκαν εκ νέου καθεστώτα, σε άλλες, όμως, όπως για παράδειγμα στην Αθήνα, έγιναν μεταρρυθμιστικές νομοθετικές προσπάθειες που άνοιξαν το δρόμο προς τη με τη μεταρρύθμιση του Στην Αθήνα δινόταν σε κάθε πολίτη η δυνατότητα να παίρνει τον λόγο, να διατυπώνει ελεύθερα την άποψή του (.....) και να συμμετέχει στη διαμόρφωση και στην ψήφιση των νόμων (.....).

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η οργάνωση του αιγυπτιακού κράτους είχε χαρακτήρα:
 - α. ολιγαρχικό.
 - β. αριστοκρατικό.
 - γ. θεοκρατικό.
 - δ. δημοκρατικό.
2. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν την αιολική διάλεκτο μετακινήθηκαν κατά τον Πρώτο Αποικισμό:
 - α. στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.
 - β. στη Σάμο, Χίο και τις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
 - γ. στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι Μικρασιατικές ακτές.
 - δ. στον Εύξεινο Πόντο.
3. Φυλετική οργάνωση διατήρησαν κατά την Αρχαϊκή Εποχή:
 - α. όλες οι περιοχές του Ελληνικού Κόσμου.
 - β. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Ακαρνάνες και οι Μακεδόνες.
 - γ. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Αθηναίοι.
 - δ. καμία περιοχή του Ελληνικού Κόσμου.
4. Ηγεμονική θέση μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών μετά το τέλος του Πελοποννησιακού Πολέμου κατείχε:
 - α. η Αθήνα.
 - β. η Θήβα.
 - γ. η Κόρινθος.
 - δ. η Σπάρτη.
5. Ο Μ. Αλέξανδρος επιδίωξε:
 - α. τη δημιουργία ενιαίου νομισματικού συστήματος στην αυτοκρατορία του.
 - β. τον διαχωρισμό του ελληνικού από τον Ασιατικό Κόσμο.
 - γ. τη διατήρηση του θεσμού των σατραπειών μόνο υπό ελληνική διοίκηση.
 - δ. τη διατήρηση του θεσμού των σατραπειών μόνο υπό περσική διοίκηση.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *στωική φιλοσοφία, δήμαρχοι*.
(5+10 = 15 μονάδες)

2^ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και εξέλιξη της πόλης- κράτους.
(10 μονάδες)

2.β. Πώς οργάνωσε τον στρατό και την οικονομία του Μακεδονικού Κράτους ο Φίλιππος Β΄;
(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Αποκάλεσε την Αίγυπτο «δώρο του Νείλου»:

- α. ο φαραώ Ακενατών.
- β. ο ιστορικός Ηρόδοτος.
- γ. ο Γάλλος αιγυπτιολόγος J. Champollion.
- δ. ο βασιλιάς Πτολεμαίος Ε΄.

2. Ο μεγαλύτερος θεός στο αιγυπτιακό πάνθεο ήταν:

- α. ο Όσιρις.
- β. ο Ρα.
- γ. η Ίσις.
- δ. ο Ωρος.

3. Οι ευγενείς στην Αρχαϊκή Εποχή ονομάζονταν και:

- α. τιμητές.
- β. ιππείς.
- γ. κακοί.
- δ. αισυμνήτες.

4. Ηγεμονική θέση μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών μετά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο κατέλαβε:

- α. η Αθήνα.
- β. η Θήβα.
- γ. η Σπάρτη.
- δ. η Κόρινθος.

5. Οι Μακεδόνες επιβλήθηκαν στρατιωτικά στις πόλεις της νότιας Ελλάδας:

- α. με το Συνέδριο της Κορίνθου του 337 π. Χ.
- β. με την επανάληψη του Συνεδρίου της Κορίνθου το 336 π.Χ.
- γ. με τη μάχη στη Χαιρώνεια.
- δ. με τη μάχη στα Λεύκτρα.

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Θουκυδίδης, σπονδή, σύμμαχος, Ισοκράτης, άποικος, κληρωτός, Αθήνα*.

Ο Περικλής συνομολόγησε ειρήνη για τριάντα χρόνια (τριακοντούτεις) με τους Σπαρτιάτες (445 π.Χ.). Η περίοδος της τριακονταετούς ειρήνης, που στην πραγματικότητα κράτησε μόνο δεκαπέντε χρόνια, ταυτίζεται με την ανάπτυξη της στο εσωτερικό της και την απόλυτη κυριαρχία επί των της. Κύριος συντελεστής της κατάστασης ήταν αναμφισβήτητα ο Περικλής, ο οποίος καθιέρωσε τη χρηματική αποζημίωση για τους άρχοντες, τους βουλευτές και τους λαϊκούς

δικαστές. Ο μάς εξιστορεί με ακρίβεια το πολιτικό καθεστώς που επικρατούσε στην Αθήνα εκείνη την εποχή.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *δημιουργοί (Ομηρική Εποχή), γραμματικοί.*

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε τον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος της Αθήνας;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιοι υπέγραψαν το Διάταγμα των Μεδιολάνων, ποιο ήταν το περιεχόμενό του και ποια η σημασία του για το Ρωμαϊκό Κράτος;

(10 μονάδες)

1187

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο 5ος π.Χ. αιώνας ονομάζεται «Χρυσούς αιών»:

α. του Περικλέους.

β. του Θεμιστοκλέους.

γ. του Μ. Αλεξάνδρου.

δ. του Φίλιππου Β΄.

2. Η μορφή της ελληνικής γλώσσας που προέκυψε και διαδόθηκε κατά τους ελληνιστικούς χρόνους οφείλεται:

α. στη συγχώνευση της ιωνικής και της αττικής διαλέκτου.

β. στην επικράτηση της δωρικής διαλέκτου.

γ. στην επικράτηση της αττικής διαλέκτου.

δ. στη συγχώνευση των ελληνικών διαλέκτων με βάση την αττική διάλεκτο.

3. Οι ύπατοι κατά την περίοδο της ρωμαϊκής δημοκρατίας:

α. εκπροσωπούσαν την εκτελεστική εξουσία της Πολιτείας.

β. είχαν αναλάβει τη σύνταξη του καταλόγου των συγκλητικών.

γ. ήταν εκλεγμένοι εκπρόσωποι των πληβείων.

δ. είχαν την επίβλεψη των ηθών.

4. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Οκταβιανός Αύγουστος:

α. χρησιμοποίησε αυταρχικές μεθόδους άσκησης της εξουσίας.

β. εφάρμοσε συμβιβαστική πολιτική κατά την κατανομή της εξουσίας.

γ. συγκέντρωσε τη διοίκηση όλων των επαρχιών του κράτους στα χέρια του.

δ. ανέθεσε όλες τις εξουσίες του σε ένα συμβούλιο.

5. Τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών έκλεισε:

α. ο Διοκλητιανός.

β. ο Μ. Κωνσταντίνος.

γ. ο Ιουστινιανός.

δ. ο Μ. Θεοδόσιος.

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *χορηγία, λαμπαδηδρομία, εστίαση, εισφορά, λειτουργία, θεωρία, ιπποδρομία.*

Βασική πηγή εσόδων από έκτακτες εισφορές ήταν ο θεσμός της Οι εισφορές αυτές ήταν υποχρεωτικές και είχαν τιμητικό συγχρόνως χαρακτήρα. Οι σπουδαιότερες ήταν: η, σύμφωνα με την οποία ένας πλούσιος Αθηναίος είχε την υποχρέωση να δώσει τα χρήματα για τη διδασκαλία ενός θεατρικού έργου· η τριηραρχία κατά την οποία ο τριήραρχος είχε την υποχρέωση της συντήρησης και του εξοπλισμού μιας τριήρους· η αρχιθεωρία για τα έξοδα της επίσημης αποστολής (.....) σε πανελλήνιες γιορτές· ηγια τα έξοδα του δείπνου μιας φυλής σε θρησκευτικές γιορτές· η γυμνασιαρχία για την τέλεση αγώνων στα Παναθήναια.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *οπλιτική φάλαγγα, γραμματικοί (Ελληνιστική Εποχή).*

(10+5= 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η οικονομική οργάνωση του Μυκηναϊκού κόσμου;

(15 μονάδες)

2.β. Τι συμφωνήθηκε στο Συνέδριο της Κορίνθου, 337 π.Χ., ανάμεσα στον Φίλιππο Β΄ και στις ελληνικές πόλεις;

(10 μονάδες)

1188

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α (I). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Πέρσης, μονάρχης, εχθρός, βασιλεία, ηγεμονία, Γοργίας, Ισοκράτης.*

Η Πανελλήνια Ιδέα ήταν μια νέα πολιτική έκφραση που διατυπώθηκε για πρώτη φορά στα τέλη του 5ου αι. π.Χ. από τον σοφιστή, σε λόγο του στον ιερό χώρο της Ολυμπίας. Κύριος εκφραστής αυτής της πολιτικής ήταν ο Αθηναίος ρητοροδιδάσκαλος Σε πρώτο στάδιο, διατυπώνει την άποψη ότι τον κοινό αγώνα εναντίον των θα μπορούσε να αναλάβει η Αθήνα με την ανασύσταση της της. Αργότερα, διατύπωσε την άποψη ότι ένας ισχυρός θα μπορούσε να ενώσει όλους τους Έλληνες.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Την Ελληνιστική περίοδο ιδρύθηκαν και αναπτύχθηκαν οι παρακάτω πόλεις:
 - α. Πύλος, Ορχομενός, Τίρυνθα.
 - β. Κωνσταντινούπολη, Ρώμη, Νικομήδεια.
 - γ. Αθήνα, Σπάρτη, Κόρινθος.
 - δ. Αλεξάνδρεια, Αντιόχεια, Πέργαμος.
2. Ο Πολύβιος ο Μεγαλοπολίτης στο ιστορικό του έργο ασχολήθηκε με τους λόγους:
 - α. που οδήγησαν στον Πελοποννησιακό Πόλεμο.
 - β. που οδήγησαν στους Περσικούς Πολέμους.
 - γ. της επικράτησης των Ρωμαίων.
 - δ. της επικράτησης των Μακεδόνων.
3. Υπεύθυνοι για τη σύνταξη του καταλόγου των συγκλητικών ήταν:
 - α. οι δήμαρχοι.
 - β. οι ύπατοι.
 - γ. οι τιμητές.
 - δ. οι πραίτωρες.
4. Με τον αγροτικό νόμο του Τιβέριου Γράκχου:
 - α. προβλεπόταν η αναδιανομή της δημόσιας γης στους ακτήμονες.
 - β. ολοκληρώθηκε η κωδικοποίηση του ρωμαϊκού εθιμικού δικαίου.
 - γ. θεμελιώθηκε το δημοκρατικό πολίτευμα της Ρώμης.
 - δ. οργανώθηκε η εγκατάσταση αγροτών στις κατακτημένες από τους Ρωμαίους περιοχές.
5. Η τετραρχία ως διοικητικό σύστημα:
 - α. διατήρησε προς στιγμή την ακεραιότητα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
 - β. συνέβαλε στον οριστικό χωρισμό της αυτοκρατορίας.
 - γ. θεσπίστηκε από τον Ιουλιανό.
 - δ. θεσπίστηκε από τον Μ. Κωνσταντίνο.

(5 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *βασιλεύς (Μυκηναϊκής Εποχής), Κοινή ελληνική ή κοινή.*
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποια είναι τα σημαντικότερα επιτεύγματα του πολιτισμού της Ομηρικής Εποχής στον χώρο των γραμμάτων;
(10 μονάδες)
- 2.β. Ποια ήταν τα κύρια γεγονότα της πρώτης και της δεύτερης οργανωμένης εκστρατείας των Περσών κατά των Ελλήνων;
(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α. (I). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Πλάτων, ορθολογισμός, άνθρωπος, Θουκυδίδης, Αριστοφάνης, Σοφοκλής, σοφιστής*.

Τον 5ο και 4ο αι. π.Χ. η ανάπτυξη των γραμμάτων και των τεχνών δημιούργησε έργα απaráμιλλα σε πνευματική και καλλιτεχνική λαμπρότητα. Η φιλοσοφική σκέψη από τα μέσα του 5ου αι. π.Χ. τοποθέτησε στο κέντρο του ενδιαφέροντος τον και προσπάθησε να ερμηνεύσει τα φαινόμενα με βάση τη λογική (.....). Η ιστοριογραφία εκπροσωπήθηκε από τον Ηρόδοτο αλλά κυρίως από τον, ο οποίος με το έργο του έθεσε τα θεμέλια της επιστημονικής ιστορικής συγγραφής. Η ποιητική τέχνη κυρίως με το έργο των τριών τραγικών (Αισχύλου,, Ευριπίδη) εξελίχθηκε σε θεατρικό λόγο υψηλών διανοημάτων, ενώ με τις κωμωδίες του σε κριτική της καθημερινής πολιτικής ζωής.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A

1. Τιβέριος Γράκχος
2. Οκταβιανός
3. Διοκλητιανός
4. Μ. Κωνσταντίνος
5. Μ. Θεοδόσιος
6. Ιουστινιανός

(5 μονάδες)

B

- α. Διάταγμα Μεδιολάνων
- β. πρώτος καθιέρωσε την προσκύνηση του αυτοκράτορα
- γ. αγροτικός νόμος
- δ. Πανδέκτης
- ε. πρώτος πολίτης

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: ισηγορία, δικτάτορας, νομοδιδάσκαλοι.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να εξηγήσετε ποια ήταν τα σπουδαιότερα στοιχεία που αποδεικνύουν την πολιτιστική ενότητα του Μυκηναϊκού Κόσμου.

(15 μονάδες)

2.β. Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για τις πολιτικές επιδιώξεις του Μ. Αλεξάνδρου και πώς η άποψη αυτή τεκμηριώνεται;

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α. (I). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): λιμάνι, γραμματικός, σχολιασμός, εμπόριο, έλεγχος, πνευματικός, νησί.

Η ανάπτυξη της Αλεξάνδρειας οφειλόταν κυρίως στο μεγάλο, γνωστό από το Φάρο, που βρισκόταν στην είσοδό του και το προστάτευε. Μεταξύ των οικοδομημάτων που διακοσμούσαν την πόλη ξεχώριζε το Μουσείο και η Βιβλιοθήκη. Το πρώτο ήταν ένα οικοδομικό συγκρότημα αφιερωμένο στις Μούσες, όπου συγκεντρώνονταν άνθρωποι. Στη Βιβλιοθήκη εργάζονταν οι, άτομα με φιλολογική παιδεία, που ασχολήθηκαν με την καταγραφή και τον των κειμένων των αρχαίων συγγραφέων.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. φαράώ	α. ηγέτης που καταλαμβάνει την εξουσία και με την
2. λααγέτας	υποστήριξη κατώτερων κοινωνικών ομάδων
3. άνακτας	β. νομοθέτης της Αρχαϊκής περιόδου
4. βασιλεύς	γ. ηγεμόνας των Αιγυπτίων
5. αισυμνήτης	δ. ανώτατος άρχοντας των Μυκηναίων
6. τύραννος	ε. τοπικός άρχοντας, διοικητής περιφερειών των Μυκηναίων

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε τους όρους: στενοχωρία, χαλκιδικό αλφάβητο, εστίαση.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και την εξέλιξη της πόλης-κράτους.

(10 μονάδες)

2.β. Γιατί αναπτύχθηκαν τα γράμματα κατά την Ελληνιστική περίοδο και ποια χαρακτηριστικά είχε η παραγωγή βιβλίων;

(15 μονάδες)

1191

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): γλώσσα, Βίβλος, Κοινή, συγχώνευση, αττικός, καθημερινός, Ελληνική.

Η μορφή της ελληνικής γλώσσας που προέκυψε και διαδόθηκε κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους είναι γνωστή ως Κοινή Ελληνική ή απλώς Η διαμόρφωσή της οφείλεται στη

..... των ελληνικών διαλέκτων - έχοντας ως βάση την διάλεκτο - στον χώρο της Ανατολής. Η Κοινή Ελληνική χρησιμοποιήθηκε στην επικοινωνία από τον λαό αλλά και από συγγραφείς της εποχής. Αποτελέσε το όργανο των κηρυγμάτων του χριστιανισμού. Η είναι γραμμένη σ' αυτή τη γλώσσα.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Πausανίας	α. μάχη του Μαραθώνα
2. Θεμιστοκλής	β. μάχη των Θερμοπυλών
3. Κίμων	γ. ναυμαχία της Σαλαμίνας
4. Μιλτιάδης	δ. μάχη των Πλαταιών
5. Λεωνίδα	ε. μάχη στις εκβολές του Ευρυμέδοντα ποταμού
6. Φίλιππος Β΄	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *τριηραρχία*, *Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος*.

(5+10= 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σχέση των Μυκηναίων με την Τρωική Εκστρατεία;

(10 μονάδες)

2.β. Α) Ποιοι ήταν οι στόχοι της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των Γράκχων; Β) Ποιοι αντιτάχθηκαν στο έργο τους και γιατί αυτό απέτυχε;

(15 μονάδες)

1192

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Ελευσίνιος*, *Σάραπης*, *Πλούτωνας*, *συγκρητισμός*, *Διονυσιακός*, *συγχρονισμός*, *Πτολεμαίος*.

Κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους, εκτός από τις παραδοσιακές λατρείες, επικράτησαν κυρίως λατρείες με μυστηριακό χαρακτήρα, όπως τα μυστήρια, οι τελετές και τα μυστήρια της Ίσιδας, του Μίθρα και της Κυβέλης. Παράλληλα, δημιουργήθηκαν και καινούργιες, όπως συνέβη με τη λατρεία του Τη λατρεία του επέβαλε στην Αίγυπτο ο, και αργότερα (3ος αι. π.Χ.) έγινε αποδεκτή σε πολλές πόλεις του ελλαδικού χώρου και σε νησιά του Αιγαίου. Η τεχνητή αυτή συνένωση ποικίλων θρησκευτικών δοξασιών και η διαμόρφωση νέων λατρειών είναι γνωστή με τον όρο θρησκευτικός

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Φυλετική οργάνωση διατήρησαν κατά την Αρχαϊκή Εποχή:
 - α. όλες οι περιοχές του ελληνικού κόσμου.
 - β. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Αθηναίοι.
 - γ. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Ακαρνάνες και οι Μακεδόνες
 - δ. καμία περιοχή του ελληνικού κόσμου.
2. Την Ελληνιστική Εποχή τα μεγάλα διοικητικά, οικονομικά και πολιτιστικά κέντρα του Ελληνισμού βρίσκονταν:
 - α. στη μητροπολιτική Ελλάδα.
 - β. στη Μακεδονία.
 - γ. στη νότια Ιταλία.
 - δ. στην Ανατολή.
3. Υπεύθυνοι για τη σύνταξη του καταλόγου των συγκλητικών ήταν :
 - α. οι δήμαρχοι.
 - β. οι ύπατοι.
 - γ. οι τιμητές.
 - δ. οι πραίτωρες.
4. Την προσκύνηση του Ρωμαίου αυτοκράτορα πρώτος επέβαλε :
 - α. ο Οκταβιανός.
 - β. ο Διοκλητιανός.
 - γ. ο Μ. Κωνσταντίνος.
 - δ. ο Ιουστινιανός.
5. Η « Στάση του Νίκα» (532 μ.Χ.):
 - α. έγινε η αφορμή για την ισχυροποίηση της εξουσίας του Ιουστινιανού.
 - β. αποδυνάμωσε την εξουσία του Ιουστινιανού.
 - γ. έγινε αφορμή να κλείσει ο Ιουστινιανός τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών.
 - δ. συνέβαλε στην έκδοση του Ιουστινιανείου Κώδικα.

(5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *εστίαση, Ηγεμονία (Principatus)*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες από τον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό;
(15 μονάδες)

2.β. Τι συμφωνήθηκε στο Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) ανάμεσα στον Φίλιππο Β΄ και στις ελληνικές πόλεις;
(10 μονάδες)

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): νομοθετικός, πολιτιστικός, διοικητικός, συστηματικός, συνδετικός, απόλυτος, πολιτικός.

Ο Ιουστινιανός στην εσωτερική οργάνωση εφάρμοσε καινοτόμες ιδέες, που συνέβαλαν στη διαμόρφωση της βυζαντινής φυσιογνωμίας του κράτους και συνέδεσαν μια κοινότητα λαών, των οποίων στοιχεία αποτέλεσαν η ελληνική παράδοση και η χριστιανική πίστη. Τα κύρια σημεία της εσωτερικής πολιτικής του ουστινιανού ήταν τα ακόλουθα: α) σχυροποιήθηκε η μοναρχία β) Επιβλήθηκε μια θρησκεία και ένα δόγμα γ) Έγινε κωδικοποίηση του Δίκαιου δ) Θεμελιώθηκε νέοσύστημα.
(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση:

1. Οι Μακεδόνες επιβλήθηκαν στρατιωτικά στις πόλεις της νότιας Ελλάδας:

- α. με το Συνέδριο της Κορίνθου του 337 π. Χ.
- β. με την επανάληψη του Συνεδρίου της Κορίνθου το 336 π. Χ.
- γ. με τη μάχη στη Χαιρώνεια.
- δ. με τη μάχη στα Λεύκτρα.

2. Την Ελληνιστική περίοδο ιδρύθηκαν και αναπτύχθηκαν οι παρακάτω πόλεις:

- A. Πύλος, Ορχομενός, Τίρυνθα.
- B. Κωνσταντινούπολη, Ρώμη, Νικομήδεια.
- Γ. Αθήνα, Σπάρτη, Κόρινθος.
- δ. Αλεξάνδρεια, Αντιόχεια, Πέργαμος.

3. Η μορφή της ελληνικής γλώσσας που προέκυψε και διαδόθηκε κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους οφείλεται:

- α. στη συγχώνευση της ιωνικής και της αττικής διαλέκτου.
- β. στην επικράτηση της δωρικής διαλέκτου.
- γ. στην επικράτηση της αττικής διαλέκτου.
- δ. στη συγχώνευση των ελληνικών διαλέκτων με βάση την αττική διάλεκτο.

4. Την περίοδο της βασιλείας στην Ρώμη την εξουσία του βασιλιά περιόριζαν:

- α. η σύγκλητος και η εκκλησία του λαού.
- β. οι δήμαρχοι.
- γ. οι ύπατοι.
- δ. οι ύπατοι και οι δήμαρχοι.

5. Έφθασε στο ακραίο σημείο να αποστρέφεται καθετί ελληνικό:

- α. ο Γάιος Γράκχος.
- β. ο Κάτων.
- γ. ο Οκταβιανός.
- δ. ο Τιβέριος Γράκχος.

(5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *μέγαρο (Μυκηναϊκής Εποχής), Δωδεκάδελτος (Ρωμαϊκή δημοκρατία).*

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιοι λόγοι οδήγησαν τους Έλληνες στον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό;

(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τα αίτια του Πελοποννησιακού Πολέμου.

(10 μονάδες)

1194

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Στάση του Νίκα

β. Α΄ Ελληνικός Αποικισμός

γ. Πανελλήνιο Συνέδριο της Κορίνθου (αμυντικής συμμαχίας κατά των Περσών)

δ. Οικονομική κρίση των μυκηναϊκών ανακτόρων

ε. Σικελική Εκστρατεία

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *πολυθεΐα, Ακενατών, Όσιρις, φαραώ, ιερατείο, Ρα, ταρίχευση.*

Από την αρχή της αιγυπτιακής ιστορίας, όταν ακόμα δεν υπήρχε ενιαίο κράτος, η κάθε πόλη είχε τον δικό της θεό-προστάτη. Ο μεγαλύτερος θεός των Αιγυπτίων ήταν ο, ο θεός Ήλιος, τον οποίο εκπροσωπούσε ο στη γη. Ο Αμένοφισ Δ΄, ο επονομαζόμενος και, προσπάθησε να εξαλείψει την και στράφηκε εναντίον των ιερέων και της λατρείας του Άμμωνος. Η προσπάθειά του να επιβάλει τη λατρεία του Ρα ως μοναδικού θεού, συνάντησε την αντίδραση του και κατέληξε σε αποτυχία.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, χαλκιδικό αλφάβητο.*

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σχέση των Μυκηναίων με την Τρωική Εκστρατεία;

(10 μονάδες)

2.β. Γιατί μειώθηκε ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Ρώμης έναντι των επαρχιών τον 2ο αι. μ.Χ.;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Μάχη της Χαιρώνειας
 - β. Καταγραφή του ρωμαϊκού εθιμικού δικαίου: Δωδεκάδελτος
 - γ. Ίδρυση της Κωνσταντινούπολης ως «Νέας Ρώμης»
 - δ. Σύνθεση της Ιλιάδας
 - ε. Β΄ Ελληνικός Αποικισμός
- (5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *θρησκευτικός, πολιτιστικός, πολιτικός, βαρβαρικός, ελληνικός, λατινικός, εσωτερικός*.

Η απόφαση της μεταφοράς της πρωτεύουσας από τον Μ. Κωνσταντίνο προέκυψε ως διοικητική ανάγκη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργούσαν κυρίως οι επιδρομές. Με τη μεταφορά της πρωτεύουσας, το κέντρο βάρους της αυτοκρατορίας μετακινήθηκε από τον πολιτιστικό χώρο στον ελληνικό. Έτσι η αυτοκρατορία απέκτησε προοδευτικά χαρακτήρα. Η αυτοκρατορία που άρχισε να διαμορφώνεται με κέντρο την Κωνσταντινούπολη βασίστηκε σε τρία στοιχεία: α) τη ρωμαϊκή παράδοση β) τη χριστιανική πίστη γ) την ελληνική κληρονομιά.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, χαλκιδικό αλφάβητο*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό κράτος την εποχή του Περικλή από τα ορυχεία μετάλλου και τη φορολογία;

(10 μονάδες)

2.β. Γιατί μειώθηκε ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Ρώμης έναντι των επαρχιών τον 2ο αι. μ.Χ.;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Αρχιδάμειος ή Δεκαετής Πόλεμος
- β. Εγκαθίδρυση της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας (Res Publica Romana)
- γ. Πανελλήνιο Συνέδριο της Κορίνθου (αμυντικής συμμαχίας κατά των Περσών)

δ. «Τριακοντούτεις Σπονδαί»

ε. Μεταβολή της Αθηναϊκής Συμμαχίας σε Ηγεμονία
(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): νομοθετικός, πολιτιστικός, διοικητικός, συστηματικός, συνδετικός, απόλυτος, πολιτικός.

Ο Ιουστινιανός στην εσωτερική οργάνωση εφάρμοσε καινοτόμες ιδέες, που συνέβαλαν στη διαμόρφωση της βυζαντινής φυσιογνωμίας του κράτους και συνέδεσαν μια κοινότητα λαών, των οποίων στοιχεία αποτέλεσαν η ελληνική παράδοση και η χριστιανική πίστη. Τα κύρια σημεία της εσωτερικής πολιτικής του Ιουστινιανού ήταν τα ακόλουθα: α) Ισχυροποιήθηκε η μοναρχία β) Επιβλήθηκε μια θρησκεία και ένα δόγμα γ) Έγινε κωδικοποίηση του Δίκαιου δ) Θεμελιώθηκε νέο σύστημα.
(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μετοίκιο*, *Ανταλκίδειος Ειρήνη*.
(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς δημιουργήθηκαν τα ομηρικά έπη και ποιο ήταν το περιεχόμενό τους;
(10 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η σημασία της αποκρυπτογράφησης της Γραμμικής Β΄ γραφής;
(15 μονάδες)

1197

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I) Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Σύνθεση της Ιλιάδας
 - β. Θάνατος του Μ. Αλεξάνδρου
 - γ. Πρώτη διατύπωση της Πανελληνίας Ιδέας από τον σοφιστή Γοργία
 - δ. Καταγραφή του ρωμαϊκού εθιμικού δικαίου: Δωδεκάδελτος
 - ε. Παρακμή των μυκηναϊκών κέντρων
- (5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *δυαρχία*, *μοναρχικός*, *πολίτης*, *λειτουργία*, *σύγκλητος*, *αυτοκρατορικός*, *Ηγεμονία (Principatus)*.

Ο Αύγουστος συγκέντρωσε βαθμιαία όλες τις εξουσίες στο πρόσωπό του εγκαθιδρύοντας μια μορφή πολιτεύματος. Αυτή η μορφή του πολιτεύματος ονομάστηκε
. Το πολίτευμα αυτό ήταν ουσιαστικά μια εξουσιών με παράγοντες λειτουργίας τον

πρώτο και τη Οι αρμοδιότητες όμως των δύο αυτών πολιτειακών παραγόντων δεν ήταν με σαφήνεια καθορισμένες.

(5 μονάδες)

1β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους : *Ιωνική Επανάσταση, Διάταγμα του Καρακάλλα.*

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε τους οικονομικούς λόγους που οδήγησαν σε κρίση τις ομηρικές κοινότητες στα τέλη του 9ου αι. π.Χ.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας και ποιες ήταν οι απόψεις του για την εφαρμογή της;

(15 μονάδες)

1198

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Μάχη της Χαιρώνειας

β. Οριστική διαίρεση του Ανατολικού και Δυτικού τμήματος της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας

γ. Θάνατος του Μ. Αλεξάνδρου

δ. Σύνθεση της Ιλιάδας

ε. Β΄ Ελληνικός Αποικισμός

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Πλάτων, ορθολογισμός, άνθρωπος, Θουκυδίδης, Αριστοφάνης, Σοφοκλής, σοφιστής.*

Τον 5ο και 4ο αι. π.Χ. η ανάπτυξη των γραμμάτων και των τεχνών δημιούργησε έργα απaráμιλλα σε πνευματική και καλλιτεχνική λαμπρότητα. Η φιλοσοφική σκέψη από τα μέσα του 5ου αι. π.Χ. τοποθέτησε στο κέντρο του ενδιαφέροντος τον και προσπάθησε να ερμηνεύσει τα φαινόμενα με βάση τη λογική (.....). Η ιστοριογραφία εκπροσωπήθηκε από τον Ηρόδοτο αλλά κυρίως από τον, ο οποίος με το έργο του έθεσε τα θεμέλια της επιστημονικής ιστορικής συγγραφής. Η ποιητική τέχνη κυρίως με το έργο των τριών τραγικών (Αισχύλου,, Ευριπίδη) εξελίχθηκε σε θεατρικό λόγο υψηλών διανοημάτων, ενώ με τις κωμωδίες του σε κριτική της καθημερινής πολιτικής ζωής.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *δημιουργοί (Ομηρική Εποχή), γραμματικοί.*

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιοι λόγοι οδήγησαν τους Έλληνες στον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό;

(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τα αίτια του Πελοποννησιακού Πολέμου.

(10 μονάδες)

1199

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Αρχιδάμειος ή Δεκαετής Πόλεμος

β. Εγκαθίδρυση της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας (Res Publica Romana)

γ. Το Διάταγμα των Μεδιολάνων ή Διάταγμα της Ανεξιθρησκίας

δ. Μάχη στη Μαντινεία - Πτώση της Θηβαϊκής Ηγεμονίας

ε. Η εκλογή του Γάιου Γράκχου στο αξίωμα του δήμαρχου

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Πέρσης, μονάρχης, εχθρός, βασιλεία, ηγεμονία, Γοργίας, Ισοκράτης*.

Η Πανελλήνια Ιδέα ήταν μια νέα πολιτική έκφραση που διατυπώθηκε για πρώτη φορά στα τέλη του 5ου αι. π.Χ. από τον σοφιστή, σε λόγο του στον ιερό χώρο της Ολυμπίας. Κύριος εκφραστής αυτής της πολιτικής ήταν ο Αθηναίος ρητοροδιδάσκαλος Σε πρώτο στάδιο, διατυπώνει την άποψη ότι τον κοινό αγώνα εναντίον των θα μπορούσε να αναλάβει η Αθήνα με την ανασύστασή της της. Αργότερα, διατύπωσε την άποψη ότι ένας ισχυρός θα μπορούσε να ενώσει όλους τους Έλληνες.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *βασιλεύς (ομηρικών κοινωνιών), στενοχωρία, ισηγορία*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς τεκμηριώνεται επιστημονικά η ελληνικότητα του Μυκηναϊκού πολιτισμού;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιο είναι το νομοθετικό έργο του ουστινιανού, σε ποια γλώσσα είναι γραμμένο και ποια η σημασία του;

(15 μονάδες)

1200

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Ν αντιστοιχίσετε τα πρόσωπα της στήλης Α με τις πληροφορίες της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A

1. Λυκούργος
 2. Κίμων
 3. Περικλής
 4. Ηρόδοτος
 5. Φίλιππος Β΄
 5. Μ. Αλέξανδρος
- (5 μονάδες)

B

- α. Αίγυπτος «δώρο του Νείλου»
- β. συνέβαλε στην ίδρυση της αποικίας των Θουρίων
- γ. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
- δ. «ένοπλη εξερεύνηση»
- ε. νομοθέτης στη Σπάρτη

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Ο J. Champollion αποκρυπτογράφησε τα ιερογλυφικά με τη βοήθεια:

- α. των πινακίδων της Γραμμικής Β΄ Γραφής.
- β. των παπύρων της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας.
- γ. της στήλης της Ροζέτας.
- δ. των τοιχογραφιών από τους βασιλικούς τάφους των φαραώ.

2. Ο Μυκηναϊκός κόσμος οργανώθηκε:

- α. σε πόλεις-κράτη.
- β. σε ενιαίο κράτος.
- γ. σε «ομοσπονδιακά» κράτη αντίστοιχα προς τα μεγάλα ανάκτορα.
- δ. σε μεγάλη ναυτική αυτοκρατορία.

3. Η βουλή των γερόντων κατά την Ομηρική Εποχή:

- α. δεν επηρέαζε καθόλου την άσκηση της βασιλικής εξουσίας.
- β. αντικατέστησε τη βασιλική εξουσία.
- γ. περιόρισε σταδιακά τη βασιλική εξουσία.
- δ. αποδυναμώθηκε βαθμιαία από τη βασιλική εξουσία.

4. Η ανάμειξη των Περσών στις ελληνικές υποθέσεις ήταν αποτέλεσμα:

- α. του Πελοποννησιακού Πολέμου.
- β. της Ανταλκίδειας Ειρήνης.
- γ. των Περσικών Πολέμων.
- δ. της Αθηναϊκής Ηγεμονίας.

5. Ήταν αντίθετος με την πολιτική της Πανελλήνιας Ιδέας:

- α. ο Ισοκράτης.
 - β. ο Δημοσθένης.
 - γ. ο Φίλιππος Β΄.
 - δ. ο Αλέξανδρος.
- (5 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: «τριακοντούτεις σπονδαί», σάρισα, δικτάτορας.
(5+5+5=15 μονάδες)

2.α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τον θάνατο και σε ποιες επιστημονικές γνώσεις τους οδήγησαν αυτές οι αντιλήψεις;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια από τα μέτρα που πρότεινε ο Γάιος Γράκχος μπορούσαν να προσφέρουν άμεση βοήθεια στα κατώτερα στρώματα της ρωμαϊκής κοινωνίας;
(10 μονάδες)

1201

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *παιδεία, άρχοντας, δικαστής, δαπάνη, βουλευτής, αποζημίωση, λατρεία*.

Η ενίσχυση του δημοκρατικού πολιτεύματος της Αθήνας των κλασικών χρόνων επιτεύχθηκε με την καθιέρωση χρηματικής για τους κληρωτούς, τους και τους λαϊκούς Τούτο το μέτρο στόχευε στην οικονομική ενίσχυση των λαϊκών στρωμάτων που δεν διέθεταν περιουσία και έπρεπε να συμμετέχουν στη διοίκηση του κράτους. Οι οικονομικές παροχές επεκτάθηκαν και σε δαπάνες για την πολιτιστική ανάπτυξη των Αθηναίων. Τα θεωρικά ήταν το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών στο θέατρο, το οποίο αποτελούσε χώρογια τους Αθηναίους.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η Γραμμική Β΄ γραφή μάς έχει δώσει συνεχή κείμενα με λογοτεχνικό περιεχόμενο.
2. Οι ιστορικοί Θουκυδίδης και Ξενοφών κατέγραψαν γεγονότα του Πελοποννησιακού Πολέμου.
3. Η έδρα της Σχολής του φιλοσόφου Επίκουρου ήταν στην Πέργαμο.
4. Οι αδελφοί Γράκχοι απέτυχαν στις πολιτικές επιδιώξεις τους.
5. Ο Ιουστινιανός αντιμετώπισε με επιείκεια τα κατάλοιπα των αρχαίων θρησκειών.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άνακτας, Πρώτος Ελληνικός Αποικισμός, ισηγορία*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η κοινωνική διάρθρωση στην αρχαία Αίγυπτο;
(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού.

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α. (I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Οι θολωτοί τάφοι αποτελούν το σημαντικότερο επίτευγμα της μυκηναϊκής αρχιτεκτονικής.
 2. Μετά την πτώση των τυραννικών καθεστώτων, στις περισσότερες ελληνικές πόλεις-κράτη επιβλήθηκαν ολιγαρχικά καθεστώτα.
 3. Οι ηγεμονικές τάσεις της Σπάρτης οδήγησαν στην έκρηξη του Πελοποννησιακού Πολέμου.
 4. Τα θεωρικά ήταν ένα μέτρο του Κίμωνα που παρείχε τη δυνατότητα της δωρεάν εισόδου στο θέατρο.
 5. Ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος έληξε με μια μειωτική για τους Έλληνες ειρήνη.
- (5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση:

1. Η Αλεξάνδρεια κατά την Ελληνιστική Εποχή ήταν γνωστή για:
 - α. τον Βωμό του Διός.
 - β. το Μουσείο και τη Βιβλιοθήκη της.
 - γ. την παραγωγή περγαμηνών.
 - δ. την οργάνωσή της σε τέσσερις συνοικισμούς.
2. Η ίδρυση της Ρώμης, σύμφωνα με τα αρχαιολογικά ευρήματα, αποδίδεται:
 - α. στους Αιγυπτίους.
 - β. στους Έλληνες αποίκους.
 - γ. στους Ετρούσκους.
 - δ. στους Δωριείς.
3. Οι ύπατοι κατά την περίοδο της ρωμαϊκής δημοκρατίας:
 - α. εκπροσωπούσαν την εκτελεστική εξουσία της πολιτείας.
 - β. είχαν αναλάβει τη σύνταξη του καταλόγου των συγκλητικών.
 - γ. ήταν εκλεγμένοι εκπρόσωποι των πληβείων.
 - δ. είχαν την επίβλεψη των ηθών.
4. Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε να διατεθούν στους ακτήμονες του Ρωμαϊκού Κράτους οι θησαυροί:
 - α. του βασιλείου της Περγάμου.
 - β. του Ατρέως.
 - γ. του βασιλιά Σελεύκου.
 - δ. των Πτολεμαίων.
5. Ένα από τα κύρια επιτεύγματα της εσωτερικής πολιτικής του ουστινιανού ήταν:
 - α. η διακοπή της λειτουργίας της Νεοπλατωνικής Σχολής των Αθηνών.
 - β. η θρησκευτική ανοχή.
 - γ. ο εκφεουδαρχισμός της αυτοκρατορίας.
 - δ. η κωδικοποίηση του δικαίου.

(5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *βασιλεύς (ομηρικών κοινωνιών)*, *τριηραρχία*, *ισηγορία*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς ήταν οικονομικά οργανωμένος ένας «οίκος» την Ομηρική Εποχή;
(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το περιεχόμενο της Ανταλκιδείου Ειρήνης;

(10 μονάδες)

1203

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Πλάτων, ορθολογισμός, άνθρωπος, Θουκυδίδης, Αριστοφάνης, Σοφοκλής, σοφιστής*.

Τον 5ο και 4ο αι. π.Χ. η ανάπτυξη των γραμμάτων και των τεχνών δημιούργησε έργα απaráμιλλα σε πνευματική και καλλιτεχνική λαμπρότητα. Η φιλοσοφική σκέψη από τα μέσα του 5ου αι. π.Χ. τοποθέτησε στο κέντρο του ενδιαφέροντος τον και προσπάθησε να ερμηνεύσει τα φαινόμενα με βάση τη λογική (.....). Η ιστοριογραφία εκπροσωπήθηκε από τον Ηρόδοτο αλλά κυρίως από τον, ο οποίος με το έργο του έθεσε τα θεμέλια της επιστημονικής ιστορικής συγγραφής. Η ποιητική τέχνη κυρίως με το έργο των τριών τραγικών (Αισχύλου,, Ευριπίδη) εξελίχθηκε σε θεατρικό λόγο υψηλών διανοημάτων, ενώ με τις κωμωδίες του σε κριτική της καθημερινής πολιτικής ζωής.

(5 μονάδες)

(ΙΙ). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Το σπουδαιότερο εμπορικό και πνευματικό κέντρο της Ελληνιστικής περιόδου ήταν:

- α. η Αντιόχεια.
- β. η Αλεξάνδρεια.
- γ. η Πέργαμος.
- δ. η Αθήνα.

2. Η ανώτερη κοινωνική τάξη στη Ρώμη την περίοδο της βασιλείας ήταν: α. το πλήθος.

- β. οι πληβείοι.
- γ. οι πελάτες.
- δ. οι πατρίκιοι.

3. Ο Ρωμαίος δικτάτορας προερχόταν από :

- α. τους υπάτους.
- β. τους τιμητές.
- γ. τους δημάρχους.
- δ. τους πραιτōρες.

4. Την προσκύνηση του αυτοκράτορα πρώτος επέβαλε :

- α. ο Οκταβιανός.
- β. ο Μ. Κωνσταντίνος.
- γ. ο Διοκλητιανός.
- δ. ο Ιουστινιανός.

5. Ο Ιουστινιανός:

- α. απέτρεψε τον εκφεουδαρχισμό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
- β. συνέβαλε στον εκφεουδαρχισμό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
- γ. στράφηκε εναντίον των Εβραίων.
- δ. συγκρούστηκε με τη χριστιανική εκκλησία.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μέγαρο (Μυκηναϊκής Εποχής)*, *θρησκευτικός συγκρητισμός*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς επιβλήθηκε το πολίτευμα της τυραννίδας στις πόλεις – κράτη τον 6ο αι. π.Χ.; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις τυράννων.

(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό;

(10 μονάδες)

1204

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. «Τριακοντούτεις Σπονδαί»
- β. Κατάλυση του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους
- γ. Παρακμή των μυκηναϊκών κέντρων
- δ. Μεταφορά του συμμαχικού ταμείου από τη Δήλο στην Ακρόπολη των Αθηνών
- ε. Μάχη στα Λεύκτρα - Άνοδος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας

(5 μονάδες)

(ΙΙ). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Απόλυτη Μοναρχία (Dominatus)*, *διοικητικός*, *Ηγεμονία (Principatus)*, *προσκύνηση*, *πολιτειακός*, *νηστεία*, *αυτοκράτορας*.

Ο Διοκλητιανός μετέβαλε τον χαρακτήρα της μοναρχίας. Η σταδιακή συγκέντρωση των εξουσιών στο πρόσωπο του επικυρώθηκε με την υιοθέτηση από τον Διοκλητιανό του πρωτοκόλλου της αυλής των Σασσανιδών. Ο ίδιος έγινε απροσπέλαστος για τους υπηκόους του, στις εμφανίσεις του φορούσε το διάδημα και την πορφύρα και επέβαλε την Η συγκέντρωση όλων των εξουσιών σ' ένα πρόσωπο άλλαξε ουσιαστικά το σύστημα του Αυγούστου. Μετέβαλε, δηλαδή, την σε

(5 μονάδες)

1β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *μετοίκιο, μέγαρο (Μυκηναϊκής Εποχής)*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σημασία της αποκρυπτογράφησης της Γραμμικής Β΄ γραφής;

(10 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό;

(15 μονάδες)

1205

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Εγκαθίδρυση της Ηγεμονίας (Principatus) του Αυγούστου

β. Σύσταση πανελλήνιας συμμαχίας υπό τον Φίλιππο Β΄

γ. Ίδρυση της Α' Αθηναϊκής Συμμαχίας

δ. Σικελική εκστρατεία

ε. Εκλογή του Τιβέριου Γράκχου στο αξίωμα του δημάρχου

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Ο φαράώ Ακενατών προσπάθησε να εξαλείψει την πολυθεΐα.

2. Οι μυκηναϊκές τοιχογραφίες στην αρχή είχαν δεχτεί μινωική επίδραση.

3. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν η ελευθερία, η επέκτασή της και η δημοκρατία.

4. Τιμοκρατικό ονομάστηκε το πολίτευμα που βασίστηκε στην επικράτηση των ευγενών.

5. Το πολίτευμα της Σπάρτης από τον 7ο αι. π. Χ. μέχρι τη ρωμαϊκή κατάκτηση παρέμεινε ολιγαρχικό.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *στωική φιλοσοφία, πραιτωριανοί*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς δημιουργήθηκαν τα ομηρικά έπη και ποιο ήταν το περιεχόμενό τους;

(10 μονάδες)

2.β. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε τον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος της Αθήνας;

(15 μονάδες)

1206

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Μάχη στα Λεύκτρα - Άνοδος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας
 - β. Οριστική διαίρεση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας
 - γ. Πανελλήνιο Συνέδριο της Κορίνθου (αμυντικής συμμαχίας κατά των Περσών)
 - δ. Μεταρρύθμιση του Κλεισθένη
 - ε. Αναγνώριση Σπαρτιατικής Ηγεμονίας από ελληνικές πόλεις
- (5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Ελευσίνιος, Σάραπης, Πλούτωνας, συγκρητισμός, Διονυσιακός, συγχρονισμός, Πτολεμαίος.*

Κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους, εκτός από τις παραδοσιακές λατρείες, επικράτησαν κυρίως λατρείες με μυστηριακό χαρακτήρα, όπως τα μυστήρια, οι τελετές και τα μυστήρια της Ίσιδας, του Μίθρα και της Κυβέλης. Παράλληλα, δημιουργήθηκαν και καινούργιες, όπως συνέβη με τη λατρεία του Τη λατρεία του επέβαλε στην Αίγυπτο ο, και αργότερα (3ος αι. π.Χ.) έγινε αποδεκτή σε πολλές πόλεις του ελλαδικού χώρου και σε νησιά του Αιγαίου. Η τεχνητή αυτή συνένωση ποικίλων θρησκευτικών δοξασιών και η διαμόρφωση νέων λατρειών είναι γνωστή με τον όρο θρησκευτικός

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μέγαρο (Μυκηναϊκής Εποχής), εκκλησία του δήμου.*

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η κοινωνική διάρθρωση στην αρχαία Αίγυπτο;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό;

(10 μονάδες)

1207

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

- 1. Η οργάνωση του Αιγυπτιακού Κράτους είχε χαρακτήρα θεοκρατικό.
- 2. Οι Αχαιοί με την Τρωική Εκστρατεία πιθανόν επιδίωκαν τον έλεγχο των Στενών του Ελλήσποντου.
- 3. Η ίδρυση αποικιών προκάλεσε κρίση στις ελληνικές κοινωνίες που είχαν αριστοκρατική οργάνωση.
- 4. Την εποχή του Περικλή θεσπίστηκε χρηματική αποζημίωση για τους κληρωτούς άρχοντες, τους βουλευτές και τους λαϊκούς δικαστές.
- 5. Γυμνασιαρχία ονομαζόταν η λειτουργία κατά την οποία κάποιος πλούσιος Αθηναίος πολίτης αναλάμβανε τα έξοδα για τη διδασκαλία ενός θεατρικού έργου.

6. Στο Συνέδριο της Κορίνθου το 337 π.Χ. συμμετείχαν όλες οι ελληνικές πόλεις πλην της Αθήνας.
 7. Ο Μ. Αλέξανδρος οργάνωσε τη μακεδονική φάλαγγα.
 8. Ο τίτλος του Αυγούστου (σεβαστού) απέδιδε στον Οκταβιανό θεϊκές ιδιότητες.
 9. Ο Οκταβιανός μοιράστηκε τη διοίκηση των επαρχιών με τη σύγκλητο.
 10. Ο τελευταίος Ρωμαίος αυτοκράτορας του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους ήταν ο Οδόακρος.
- (10 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: θολωτοί τάφοι, τριηραρχία, εκκλησία του δήμου.
- (5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποια ήταν τα αίτια που οδήγησαν τους Έλληνες στον Δεύτερο Αποικισμό;
- (15 μονάδες)

- 2.β. Ποιες ήταν οι τρεις εκκλησίες και πώς λειτούργησαν στο Ρωμαϊκό Κράτος κατά την περίοδο της δημοκρατίας;
- (10 μονάδες)

1208

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. (I). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *φόρος, μετοίκιο, αποζημίωση, άμεση, στρατιωτικός, εισφορά, ταμείο*.

Την εποχή του Περικλή φορολογία δεν υπήρχε στην Αθήνα. Μόνο οι εγκαταστημένοι από άλλες πόλεις στην Αθήνα πλήρωναν το Σημαντικό έσοδο του κράτους ήταν η έμμεση φορολογία, που επιβαλλόταν για τα εισαγόμενα και εξαγόμενα προϊόντα από τα αθηναϊκά λιμάνια και κυρίως από το λιμάνι του Πειραιά. Εκτός όμως από τις τακτικές οι Αθηναίοι επέβαλλαν στους συμμάχους πολλές φορές έκτακτη φορολογία, κυρίως με τη μορφή πολεμικών Βασική πηγή εσόδων από έκτακτες εισφορές ήταν ο θεσμός της λειτουργίας. Πρόκειται για δαπάνες θρησκευτικών και εκδηλώσεων.

(5 μονάδες)

- (II). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Μάχη στα Λεύκτρα - Άνοδος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας
 - β. Οριστική διαίρεση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας
 - γ. Πανελλήνιο Συνέδριο της Κορίνθου (αμυντικής συμμαχίας κατά των Περσών)
 - δ. Μεταρρύθμιση του Κλεισθένη
 - ε. Αναγνώριση Σπαρτιατικής Ηγεμονίας από ελληνικές πόλεις
- (5 μονάδες)

- 1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: μέγαρο (Μυκηναϊκής Εποχής), οπλιτική φάλαγγα.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας και ποιες ήταν οι απόψεις του για την εφαρμογή της;

(10 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού.

(15 μονάδες)

1209

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Φίλιππος Β΄	α. «τριακοντούτεις σπονδαί»
2. Ιππόδαμος	β. χωροταξικός σχεδιασμός Πειραιά
3. Περικλής	γ. νίκη στις εκβολές του ποταμού Ευρυμέδοντα
4. Κίμων	δ. νομοθέτης στη Σπάρτη
5. Εφιάλτης	ε. νικητής στη μάχη της Χαιρώνειας
6. Λυκούργος	

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Βουλή, πατρίκιοι, αυτοκράτορας, σύγκλητος, πληβείοι, πελάτες, βασιλιάς*.

Η ρωμαϊκή κοινωνία την περίοδο της βασιλείας συγκροτείται κοινωνικά από τρεις τάξεις: α) ονομάζονταν οι Ρωμαίοι που ανήκαν στις παλαιές μεγάλες οικογένειες, οι οποίες με τα άμεσα μέλη και τα παρακλάδια τους αποτελούσαν τα ρωμαϊκά γένη β) αυτοί που ζούσαν κοντά στις παλαιές μεγάλες οικογένειες ως υπήκοοι και δέχονταν την προστασία τους. Επρόκειτο μάλλον για τους προϊταλιώτες κατοίκους, δηλαδή τους Λίγουρες γ)..... ήταν όλοι οι νεότεροι κάτοικοι της Ρώμης και των γύρω περιοχών. Σε ό,τι αφορά την πολιτική οργάνωση, την περίοδο της βασιλείας αρχηγός του κράτους ήταν ο, τις δικαιοδοσίες του οποίου ήλεγχαν δύο σώματα: η και η εκκλησία του λαού.

(5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *οπλιτική φάλαγγα, ισηγορία, Διάταγμα του Καρακάλλα*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να αναφέρετε τους οικονομικούς λόγους που οδήγησαν στην κρίση τις ομηρικές κοινότητες στα τέλη του 9ου αι. π.Χ.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της Πανελλήνιας Ιδέας και ποιες ήταν οι απόψεις του για την εφαρμογή της;
(15 μονάδες)

1210

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I) Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Τίρυνθα, λααγέτας, επέτες, βασιλεύς, υποτελής, άναξ, Πύλος*. Για την οργάνωση κάθε μυκηναϊκού κράτους δεν διαθέτουμε επαρκή στοιχεία, με εξαίρεση τις πληροφορίες που μας δίνουν οι πινακίδες από το ανάκτορο της Ανώτατος άρχοντας, σύμφωνα με τις πληροφορίες των πινακίδων, ήταν ο, κύριος του ανακτόρου απ' όπου πήγαζε κάθε εξουσία. Υποτελείς σε αυτόν ήταν τοπικοί άρχοντες, διοικητές περιφερειών. Ο τίτλος με τον οποίο τους αναγνωρίζουμε στις πινακίδες είναι Στην τάξη των ευγενών αναφέρονται οι, δηλαδή οι ακόλουθοι. Σημαντικά πρόσωπα στην περιφερειακή διοίκηση φαίνεται ότι ήταν οι τελεστές. Στους Μυκηναίους λιγότερο τιμητικός ήταν ο τίτλος Έτσι ονομαζόταν ο επικεφαλής οποιασδήποτε ομάδας, ακόμα και ο αρχιτεχνίτης μιας ομάδας χαλκουργών.
(5 μονάδες)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη Σωστό ή Λάθος δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η Γραμμική Β' ήταν η γραφή που χρησιμοποιήθηκε από ειδικούς στα μυκηναϊκά ανάκτορα.
2. Ορισμένοι από τους τυράννους της Αρχαϊκής Εποχής αναδείχθηκαν σε καλούς ηγέτες που φρόντισαν για την ανάπτυξη της πόλης τους.
3. Στο Συνέδριο της Κορίνθου το 481 π.Χ. οι ελληνικές πόλεις συγκρότησαν αμυντική συμμαχία κατά των Περσών.
4. Ο Αθηναίος στρατηγός Κίμων υπήρξε ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα.
5. Οι Σπαρτιάτες διαδραμάτισαν πρωταγωνιστικό ρόλο για τη δημιουργία της Συμμαχίας της Δήλου.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *αυτάρκεια (πόλη- κράτος), αλφαβητική γραφή, φρατρική εκκλησία*.
(5+5+5=15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Β΄

2.α. Ποια εξωτερική πολιτική ακολούθησε ο Φίλιππος Β΄ για την ένωση των Ελλήνων μέχρι το Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.);
(10 μονάδες)

2.β. Α) Ποιοι ήταν οι στόχοι της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των Γράκχων; Β) Ποιοι αντιτάχθηκαν στο έργο τους και γιατί απέτυχε το μεταρρυθμιστικό τους έργο;
(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Δεκελεικός ή Ιωνικός Πόλεμος

β. Θηβαϊκή Ηγεμονία

γ. Ανάληψη της αρχηγίας της πανελλήνιας συμμαχίας από τον Αλέξανδρο

δ. «Τριακοντούταις Σπονδαί»

ε. Μεταβολή της Αθηναϊκής Συμμαχίας σε Ηγεμονία

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *χορηγία, λαμπαδηδρομία, εστίαση, εισφορά, λειτουργία, θεωρία, ιπποδρομία.*

Βασική πηγή εσόδων από έκτακτες εισφορές ήταν ο θεσμός της Οι εισφορές αυτές ήταν υποχρεωτικές και είχαν τιμητικό συγχρόνως χαρακτήρα. Οι σπουδαιότερες ήταν: η, σύμφωνα με την οποία ένας πλούσιος Αθηναίος είχε την υποχρέωση να δώσει τα χρήματα για τη διδασκαλία ενός θεατρικού έργου· η τριηραρχία κατά την οποία ο τριήραρχος είχε την υποχρέωση της συντήρησης και του εξοπλισμού μιας τριήρους· η αρχιθεωρία για τα έξοδα της επίσημης αποστολής (.....) σε πανελλήνιες γιορτές· ηγια τα έξοδα του δείπνου μιας φυλής σε θρησκευτικές γιορτές· η γυμνασιαρχία για την τέλεση αγώνων στα Παναθήναια.
(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ελληνικός Μεσαίωνας ή Σκοτεινοί Χρόνοι, πελάτες.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου στον οικονομικό τομέα;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε την Αυτοκρατορική περίοδο το ρωμαϊκό δίκαιο;

(15 μονάδες)

1212

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Εξάπλωση και οικονομική ανάπτυξη των Μυκηναίων

β. Τέλος του Πελοποννησιακού Πολέμου

γ. Η εκλογή του Γάιου Γράκχου στο αξίωμα του δήμαρχου

δ. Κατάλυση του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους

ε. Μάχη στα Λεύκτρα - Άνοδος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *παιδεία, άρχοντας, δικαστής, δαπάνη, βουλευτής, αποζημίωση, λατρεία.*

Η ενίσχυση του δημοκρατικού πολιτεύματος της Αθήνας των κλασικών χρόνων επιτεύχθηκε με την καθιέρωση χρηματικής για τους κληρωτούς, τους και τους λαϊκούς Τούτο το μέτρο στόχευε στην οικονομική ενίσχυση των λαϊκών στρωμάτων που δεν διέθεταν περιουσία και έπρεπε να συμμετέχουν στη διοίκηση του κράτους. Οι οικονομικές παροχές επεκτάθηκαν και σε δαπάνες για την πολιτιστική ανάπτυξη των Αθηναίων. Τα θεωρικά ήταν το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών στο θέατρο, το οποίο αποτελούσε χώρο για τους Αθηναίους.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *θολωτοί τάφοι, λειτουργία*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν τα αίτια του Πελοποννησιακού Πολέμου;

(10 μονάδες)

2.β. Γιατί αναπτύχθηκαν τα γράμματα κατά την Ελληνιστική περίοδο και ποια χαρακτηριστικά είχε η παραγωγή βιβλίων;

(15 μονάδες)

1213

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Μεταρρύθμιση του Κλεισθένη

β. Προβολή της Πανελλήνιας Ιδέας από τον ρήτορα Ισοκράτη στον "Πανηγυρικό" λόγο του

γ. Το Διάταγμα των Μεδιολάνων ή Διάταγμα της Ανεξιθρησκίας

δ. Μάχη στη Χαιρώνεια

ε. Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *παιδεία, άρχοντας, δικαστής, δαπάνη, βουλευτής, αποζημίωση, λατρεία*.

Η ενίσχυση του δημοκρατικού πολιτεύματος της Αθήνας των κλασικών χρόνων επιτεύχθηκε με την καθιέρωση χρηματικής για τους κληρωτούς, τους και τους λαϊκούς Τούτο το μέτρο στόχευε στην οικονομική ενίσχυση των λαϊκών στρωμάτων που δεν διέθεταν περιουσία και έπρεπε να συμμετέχουν στη διοίκηση του κράτους. Οι οικονομικές παροχές επεκτάθηκαν και σε δαπάνες για την πολιτιστική ανάπτυξη των Αθηναίων. Τα θεωρικά ήταν το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών στο θέατρο, το οποίο αποτελούσε χώρο για τους Αθηναίους.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Μυκηναϊκός Πολιτισμός, πατρίκιοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Πελοποννησιακού Πολέμου για τις ελληνικές πόλεις;
(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος βοηθούσε τους ακτήμονες;
(10 μονάδες)

1214

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Σύνθεση της Ιλιάδας

β. Οριστική διαίρεση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας

γ. Εγκαθίδρυση της Ηγεμονίας (Principatus) του Αυγούστου

δ. Μεταρρύθμιση του Κλεισθένη

ε. Αντιμετώπιση των Περσών στις εκβολές του Ευρυμέδοντα από τον Κίμωνα

(5 μονάδες)

(). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Θουκυδίδης, σπονδή, σύμμαχος, σοκράτης, άποικος, κληρωτός, Αθήνα.*

Ο Περικλής συνομολόγησε ειρήνη για τριάντα χρόνια (τριακοντούτεις) με τους Σπαρτιάτες (445 π.Χ.). Η περίοδος της τριακονταετούς ειρήνης, που στην πραγματικότητα κράτησε μόνο δεκαπέντε χρόνια, ταυτίζεται με την ανάπτυξη της στο εσωτερικό της και την απόλυτη κυριαρχία επί των της. Κύριος συντελεστής της κατάστασης ήταν αναμφισβήτητα ο Περικλής, ο οποίος καθιέρωσε τη χρηματική αποζημίωση για τους άρχοντες, τους βουλευτές και τους λαϊκούς δικαστές. Ο μας εξιστορεί με ακρίβεια το πολιτικό καθεστώς που επικρατούσε στην Αθήνα εκείνη την εποχή.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, εστίαση.*

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2α. Ποια ήταν η σχέση των Μυκηναίων με την Τρωική Εκστρατεία;

(10 μονάδες)

2.β Πώς διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε την Αυτοκρατορική περίοδο το ρωμαϊκό δίκαιο;

(15 μονάδες)

1215

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Εγκαθίδρυση της Ηγεμονίας (Principatus) του Αυγούστου
 - β. Σύσταση πανελλήνιας συμμαχίας υπό τον Φίλιππο Β΄
 - γ. Ίδρυση της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας
 - δ. Μάχη στη Μαντινεία - Πτώση της Θηβαϊκής Ηγεμονίας
 - ε. Οικονομική κρίση του μυκηναϊκού κόσμου
- (5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Σόλων, μοναρχικό, ισονομία, δημοκρατία, Κλεισθένης, ισηγορία, ολιγαρχικό.*

Μετά την πτώση των τυραννικών καθεστώτων, περίπου στα τέλη του 6ου αι. π.Χ., στις περισσότερες πόλεις επιβλήθηκαν εκ νέου καθεστώτα, σε άλλες, όμως, όπως για παράδειγμα στην Αθήνα, έγιναν μεταρρυθμιστικές νομοθετικές προσπάθειες που άνοιξαν το δρόμο προς τη με τη μεταρρύθμιση του Στην Αθήνα δινόταν σε κάθε πολίτη η δυνατότητα να παίρνει τον λόγο, να διατυπώνει ελεύθερα την άποψή του (.....) και να συμμετέχει στη διαμόρφωση και στην ψήφιση των νόμων (.....).

(5 μονάδες)

- 1β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *Ιωνική Επανάσταση, πελάτες.*
- (5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Ποια ήταν τα σπουδαιότερα στοιχεία που αποδεικνύουν την πολιτιστική ενότητα του Μυκηναϊκού Κόσμου;

(15 μονάδες)

2β. Ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό κράτος την εποχή του Περικλή από τα ορυχεία μετάλλου και τη φορολογία;

(10 μονάδες)

1216

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

- 1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:
- α. Εξάπλωση και οικονομική ανάπτυξη των Μυκηναίων
 - β. Ιωνική Επανάσταση
 - γ. Η εκλογή του Τιβέριου Γράκχου στο αξίωμα του δήμαρχου
 - δ. Αντιμετώπιση των Περσών στις εκβολές του Ευρυμέδοντα από τον Κίμωνα
 - ε. Μάχη στη Χαιρώνεια
- (5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *συνοικισμός, πολίτευμα, άστυ, ύπαιθρος, πολίτης, κόμη, ακρόπολις.*

Η πόλη-κράτος αποτελούσε τον βασικό θεσμό πολιτικής οργάνωσης κατά την αρχαιότητα. Από άποψη γεωγραφική, διαμορφωνόταν συνήθως σε ένα χώρο, κέντρο άσκησης της εξουσίας, τειχισμένο τις περισσότερες φορές, που ονομαζόταν πόλις ή, και σε μια ευρύτερη περιοχή γύρω απ' αυτόν, καλλιεργήσιμη με διάσπαρτους μικρότερους οικισμούς, τις, που ήταν η χώρα. Από άποψη οργανωτική, οι κάτοικοι της πόλης-κράτους, δηλαδή οι, συμμετείχαν στη διαχείριση των κοινών και έπαιρναν μέρος στη λήψη των αποφάσεων. Έτσι, ο τρόπος άσκησης της εξουσίας και η συμμετοχή ή μη των πολιτών σε αυτήν όριζε το άλλο συστατικό της στοιχείο, το..... .

(5 μονάδες)

1β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *βασιλεύς (ομηρικών κοινωνιών)*, *αγροτικός νόμος*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Πώς αποκρυπτογραφήθηκαν τα ιερογλυφικά και ποιες πληροφορίες μάς προσέφερε η αποκρυπτογράφησή τους;

(15 μονάδες)

2β. Πώς δημιουργήθηκαν τα ομηρικά έπη και ποιο ήταν το περιεχόμενό τους;

(10 μονάδες)

1217

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Μάχη στα Λεύκτρα - Άνοδος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας

β. Σικελική εκστρατεία

γ. Πανελλήνιο Συνέδριο της Κορίνθου (αμυντικής συμμαχίας κατά των Περσών))

δ. Μεταρρύθμιση του Κλεισθένη

ε. «Τριακοντούρεις Σπονδαί»

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *μέγαρο*, *θησαυρός*, *εστία*, *θολωτός*, *αίθουσα*, *πρόδρομος*, *θρόνος*.

Τα μυκηναϊκά ανάκτορα οικοδομούνταν σε επιλεγμένες θέσεις που περιβάλλονταν με ισχυρά τείχη. Το ανάκτορο ήταν απλό στη δομή του. Πυρήνας του ήταν το, δηλαδή ένα ορθογώνιο οικοδόμημα που διακρίνεται σε τρία μέρη: έναν ανοικτό χώρο μπροστά, που επικοινωνεί με μια μεγάλη αυλή, έναν προθάλαμο - τον - και το κυρίως μέγαρο με μια μεγάλη στο κέντρο και τέσσερις κίονες γύρω από αυτήν για τη στήριξη της οροφής. Από τις ταφικές κατασκευές, οι τάφοι αποτελούν το σημαντικότερο επίτευγμα της μυκηναϊκής αρχιτεκτονικής. Το σπουδαιότερο δείγμα θολωτού τάφου είναι ο «..... του Ατρέως» στις Μυκήνες.

(5 μονάδες)

1β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *βασιλεύς (ομηρικών κοινωνιών)*, *Ρωμαϊκή Πολιτεία (Res publica)*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Πώς ήταν οικονομικά οργανωμένος ένας «οίκος» την Ομηρική Εποχή;

(15 μονάδες)

2.β Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για τις πολιτικές επιδιώξεις του Μ. Αλεξάνδρου και πώς η άποψη αυτή τεκμηριώνεται;

(10 μονάδες)

1218

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Αρχιδάμειος ή Δεκαετής Πόλεμος

β. Εγκαθίδρυση της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας (Res Publica Romana)

γ. Το Διάταγμα των Μεδιολάνων ή Διάταγμα της Ανεξιθρησκίας

δ. Μάχη στη Μαντινεία - Πτώση της Θηβαϊκής Ηγεμονίας

ε. Η εκλογή του Γάιου Γράκχου στο αξίωμα του δήμαρχου

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *παιδεία, άρχοντας, δικαστής, δαπάνη, βουλευτής, αποζημίωση, λατρεία.*

Η ενίσχυση του δημοκρατικού πολιτεύματος της Αθήνας των κλασικών χρόνων επιτεύχθηκε με την καθιέρωση χρηματικής για τους κληρωτούς, τους και τους λαϊκούς Τούτο το μέτρο στόχευε στην οικονομική ενίσχυση των λαϊκών στρωμάτων που δεν διέθεταν περιουσία και έπρεπε να συμμετέχουν στη διοίκηση του κράτους. Οι οικονομικές παροχές επεκτάθηκαν και σε δαπάνες για την πολιτιστική ανάπτυξη των Αθηναίων. Τα θεωρικά ήταν το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών στο θέατρο, το οποίο αποτελούσε χώρο για τους Αθηναίους.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Στωική Φιλοσοφία, δήμαρχοι.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες σχέσεις ανέπτυξαν οι Μυκηναίοι με τους Φοίνικες και ποιες με τους Χετταίους;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς επιβλήθηκε το πολίτευμα της τυραννίδας στις πόλεις- κράτη τον 6ο αι. π.Χ. Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις τυράννων.

(15 μονάδες)

1219

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Εξάπλωση και οικονομική ανάπτυξη των Μυκηναίων
 - β. Έναρξη του Πελοποννησιακού Πολέμου
 - γ. Η εκλογή του Γάιου Γράκχου στο αξίωμα του δήμαρχου
 - δ. Κατάλυση του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους
 - ε. Μάχη στα Λεύκτρα - Άνοδος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας
- (5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *παιδεία, άρχοντας, δικαστής, δαπάνη, βουλευτής, αποζημίωση, λατρεία.*

Η ενίσχυση του δημοκρατικού πολιτεύματος της Αθήνας των κλασικών χρόνων επιτεύχθηκε με την καθιέρωση χρηματικής για τους κληρωτούς, τους και τους λαϊκούς Τούτο το μέτρο στόχευε στην οικονομική ενίσχυση των λαϊκών στρωμάτων που δεν διέθεταν περιουσία και έπρεπε να συμμετέχουν στη διοίκηση του κράτους. Οι οικονομικές παροχές επεκτάθηκαν και σε δαπάνες για την πολιτιστική ανάπτυξη των Αθηναίων. Τα θεωρικά ήταν το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών στο θέατρο, το οποίο αποτελούσε χώρο για τους Αθηναίους.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *βασιλεύς (ομηρικών κοινωνιών), στενοχωρία, ισηγορία.*
(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς τεκμηριώνεται επιστημονικά η ελληνικότητα του Μυκηναϊκού πολιτισμού;
(10 μονάδες)

2.β. Ποιο είναι το νομοθετικό έργο του Ιουστινιανού, σε ποια γλώσσα είναι γραμμένο και ποια η σημασία του;
(15 μονάδες)

1220

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Σύνθεση της Ιλιάδας
 - β. Οριστική διαίρεση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας
 - γ. Εγκαθίδρυση της Ηγεμονίας (Principatus) του Αυγούστου
 - δ. Μεταρρύθμιση του Κλεισθένη
 - ε. Αντιμετώπιση των Περσών στις εκβολές του Ευρυμέδοντα από τον Κίμωνα
- (5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *συνοικισμός, πολίτευμα, άστυ, ύπαιθρος, πολίτης, κόμη, ακρόπολις*.

Η πόλη-κράτος αποτελούσε τον βασικό θεσμό πολιτικής οργάνωσης κατά την αρχαιότητα. Από άποψη γεωγραφική, διαμορφωνόταν συνήθως σε ένα χώρο, κέντρο άσκησης της εξουσίας, τειχισμένο τις περισσότερες φορές, που ονομαζόταν πόλις ή, και σε μια ευρύτερη περιοχή γύρω απ' αυτόν, καλλιεργήσιμη με διάσπαρτους μικρότερους οικισμούς, τις, που ήταν η χώρα. Από άποψη οργανωτική, οι κάτοικοι της πόλης-κράτους, δηλαδή οι, συμμετείχαν στη διαχείριση των κοινών και έπαιρναν μέρος στη λήψη των αποφάσεων. Έτσι, ο τρόπος άσκησης της εξουσίας και η συμμετοχή ή μη των πολιτών σε αυτήν όριζε το άλλο συστατικό της στοιχείο, το.....

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, εστίαση*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς τεκμηριώνεται επιστημονικά η ελληνικότητα του Μυκηναϊκού πολιτισμού;

(10 μονάδες)

2.β. Α) Ποιοι ήταν οι στόχοι της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των Γράκων; Β) Ποιοι αντιτάχθηκαν στο έργο τους και γιατί απέτυχε το μεταρρυθμιστικό τους έργο;

(15 μονάδες)

1221

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Εξάπλωση και οικονομική ανάπτυξη των Μυκηναίων

β. Πελοποννησιακός Πόλεμος

γ. Η εκλογή του Γάιου Γράκχου στο αξίωμα του δήμαρχου

δ. Κατάλυση του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους

ε. Μάχη στα Λεύκτρα - Άνοδος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Πέρσης, μονάρχης, εχθρός, βασιλεία, ηγεμονία, Γοργίας, Ισοκράτης*.

Η Πανελλήνια δέα ήταν μια νέα πολιτική έκφραση που διατυπώθηκε για πρώτη φορά στα τέλη του 5ου αι. π.Χ. από τον σοφιστή, σε λόγο του στον ιερό χώρο της Ολυμπίας. Κύριος εκφραστής αυτής της πολιτικής ήταν ο Αθηναίος ρητοροδιδάσκαλος Σε πρώτο στάδιο, διατυπώνει την άποψη ότι τον κοινό αγώνα εναντίον των θα μπορούσε να αναλάβει η Αθήνα με την ανασύσταση τηςτης. Αργότερα, διατύπωσε την άποψη ότι ένας ισχυρός θα μπορούσε να ενώσει όλους τους Έλληνες

(5 μονάδες)

1β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους : *Ιωνική Επανάσταση, τιμητές.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σημασία της αποκρυπτογράφησης της Γραμμικής Β' γραφής;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό κράτος την εποχή του Περικλή από τα ορυχεία μετάλλου και τη φορολογία;

(10 μονάδες)

1222

ΟΜΑΔΑ Α'

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Εξάπλωση και οικονομική ανάπτυξη των Μυκηναίων

β. Ιωνική Επανάσταση

γ. Η εκλογή του Τιβέριου Γράκχου στο αξίωμα του δήμαρχου

δ. Αντιμετώπιση των Περσών στις εκβολές του Ευρυμέδοντα από τον Κίμωνα

ε. Μάχη στη Χαιρώνεια

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *διοίκηση, σατραπεία, αυτοκρατορικός, κρατικός, πολιτιστικός, περιφέρεια, νομισματικός.*

Ο Μέγας Αλέξανδρος διατήρησε τον θεσμό των αναθέτοντας τη διοίκησή τους σε Έλληνες ή Πέρσες ηγεμόνες. Στον οικονομικό τομέα, προώθησε το σύστημα της οικονομίας και εγκατέλειψε την ιδέα του θησαυροφυλακίου. Στη θέση της σατραπείας, δημιούργησε τη φορολογική με περισσότερες από μια σατραπείες. Τέλος, στον τομέα διαμορφώθηκαν οι προϋποθέσεις που έδωσαν στην εκστρατεία του τη διάσταση της ένοπλης εξερεύνησης.

(5 μονάδες)

1β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *γυμνασιαρχία, τιμητές.*

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς τεκμηριώνεται επιστημονικά η ελληνικότητα του Μυκηναϊκού πολιτισμού;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε την αυτοκρατορική περίοδο το ρωμαϊκό δίκαιο;

(15 μονάδες)

1223

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Εξάπλωση και οικονομική ανάπτυξη των Μυκηναίων
 - β. Ιωνική Επανάσταση
 - γ. Η εκλογή του Τιβέριου Γράκχου στο αξίωμα του δήμαρχου
 - δ. Αντιμετώπιση των Περσών στις εκβολές του Ευρυμέδοντα από τον Κίμωνα
 - ε. Μάχη στη Χαιρώνεια
- (5 μονάδες)

(ΙΙ). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Πλάτων, ορθολογισμός, άνθρωπος, Θουκυδίδης, Αριστοφάνης, Σοφοκλής, σοφιστής*.

Τον 5ο και 4ο αι. π.Χ. η ανάπτυξη των γραμμάτων και των τεχνών δημιούργησε έργα απaráμιλλα σε πνευματική και καλλιτεχνική λαμπρότητα. Η φιλοσοφική σκέψη από τα μέσα του 5ου αι. π.Χ. τοποθέτησε στο κέντρο του ενδιαφέροντος τον και προσπάθησε να ερμηνεύσει τα φαινόμενα με βάση τη λογική (.....). Η ιστοριογραφία εκπροσωπήθηκε από τον Ηρόδοτο αλλά κυρίως από τον, ο οποίος με το έργο του έθεσε τα θεμέλια της επιστημονικής ιστορικής συγγραφής. Η ποιητική τέχνη κυρίως με το έργο των τριών τραγικών (Αισχύλου,, Ευριπίδη) εξελίχθηκε σε θεατρικό λόγο υψηλών διανοημάτων, ενώ με τις κωμωδίες του σε κριτική της καθημερινής πολιτικής ζωής.

(5 μονάδες)

1β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους: *γυμνασιαρχία, πελάτες*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς ήταν οικονομικά οργανωμένος ένας «οίκος» την Ομηρική Εποχή;

(15 μονάδες)

2.β. Τι συμφωνήθηκε στο Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) ανάμεσα στον Φίλιππο Β και στις ελληνικές πόλεις;

(10 μονάδες)

1224

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Δεκελεικός ή Ιωνικός Πόλεμος
- β. Θηβαϊκή Ηγεμονία
- γ. Ανάληψη της αρχηγίας της πανελλήνιας συμμαχίας από τον Αλέξανδρο
- δ. «Τριακοντούταις Σπονδαί»

ε. Μεταβολή της Αθηναϊκής Συμμαχίας σε Ηγεμονία
(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *γλώσσα, Βίβλος, Κοινή, συγχώνευση, αττικός, καθημερινός, Ελληνική*.

Η μορφή της ελληνικής γλώσσας που προέκυψε και διαδόθηκε κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους είναι γνωστή ως Κοινή Ελληνική ή απλώς Η διαμόρφωσή της οφείλεται στη των ελληνικών διαλέκτων - έχοντας ως βάση την διάλεκτο - στον χώρο της Ανατολής. Η Κοινή Ελληνική χρησιμοποιήθηκε στην επικοινωνία από τον λαό αλλά και από συγγραφείς της εποχής. Αποτελέσε το όργανο των κηρυγμάτων του χριστιανισμού. Η είναι γραμμένη σ' αυτή τη γλώσσα.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, εστίαση*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Πελοποννησιακού Πολέμου για τις ελληνικές πόλεις;

(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος βοηθούσε τους ακτήμονες;

(10 μονάδες)

1225

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. Μάχη στα Λεύκτρα - Άνοδος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας

β. Οριστική διαίρεση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας

γ. Πανελλήνιο Συνέδριο της Κορίνθου (αμυντικής συμμαχίας κατά των Περσών)

δ. Μεταρρύθμιση του Κλεισθένη

ε. Αναγνώριση Σπαρτιατικής Ηγεμονίας από ελληνικές πόλεις

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Βουλή, πατρίκιοι, αυτοκράτορας, σύγκλητος, πληβείοι, πελάτες, βασιλιάς*.

Η ρωμαϊκή κοινωνία την περίοδο της βασιλείας συγκροτείται κοινωνικά από τρεις τάξεις: α) ονομάζονταν οι Ρωμαίοι που ανήκαν στις παλαιές μεγάλες οικογένειες, οι οποίες με τα άμεσα μέλη και τα παρακλάδια τους αποτελούσαν τα ρωμαϊκά γένη β) αυτοί που ζούσαν κοντά στις παλαιές μεγάλες οικογένειες ως υπήκοοι και δέχονταν την προστασία τους. Επρόκειτο μάλλον για τους προϊταλιώτες κατοίκους, δηλαδή τους Λίγουρες γ)..... ήταν όλοι οι νεότεροι κάτοικοι της Ρώμης και των γύρω περιοχών. Σε ό,τι αφορά την πολιτική οργάνωση, την περίοδο της

βασιλείας αρχηγός του κράτους ήταν ο, τις δικαιοδοσίες του οποίου ήλεγχαν δύο σώματα: η και η εκκλησία του λαού.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Ομηρική Εποχή, εστίαση*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς τεκμηριώνεται επιστημονικά η ελληνικότητα του Μυκηναϊκού πολιτισμού;

(10 μονάδες)

2.β. Ποια έσοδα είχε το Αθηναϊκό Κράτος την εποχή του Περικλή από τη φορολογία και τις εισφορές των συμμάχων;

(15 μονάδες)

1226

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1. α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

α. «Τριακοντούτεις Σπονδαί»

β. Στάση του Νίκα

γ. Η ίδρυση της Κωνσταντινούπολης ως «Νέας Ρώμης»

δ. Ίδρυση της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας

ε. Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *δυαρχία, μοναρχικός, πολίτης, λειτουργία, σύγκλητος, αυτοκρατορικός, Ηγεμονία (Principatus)*.

Ο Αύγουστος συγκέντρωσε βαθμιαία όλες τις εξουσίες στο πρόσωπό του εγκαθιδρύοντας μια μορφή πολιτεύματος. Αυτή η μορφή του πολιτεύματος ονομάστηκε Το πολίτευμα αυτό ήταν ουσιαστικά μια εξουσιών με παράγοντες λειτουργίας τον πρώτο και τη Οι αρμοδιότητες όμως των δύο αυτών πολιτειακών παραγόντων δεν ήταν με σαφήνεια καθορισμένες.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *άνακτας, οπλιτική φάλαγγα*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Ποια ήταν η σημασία του νικηφόρου αποτελέσματος των Περσικών Πολέμων για την ιστορική πορεία των Ελλήνων;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλέξανδρου στον πολιτισμό;
(10 μονάδες)

1227

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Στην αρχαία Αίγυπτο βασιλικοί υπάλληλοι συγκέντρωναν ένα ποσοστό της γεωργικής παραγωγής για τον φαραώ.
2. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής απέδειξε την ελληνικότητα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού.
3. Ανώτατος άρχοντας ενός μυκηναϊκού ανακτόρου ήταν ο βασιλεύς.
4. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος ήταν αποτέλεσμα των αλληλοσυγκρουόμενων συμφερόντων των δύο σημαντικότερων πόλεων της Ελλάδας, της Αθήνας και της Σπάρτης.
5. Τα θεωρικά ήταν τα έξοδα μιας επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες γιορτές.

(5 μονάδες)

(ΙΙ).. Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *νομοθετικός, πολιτιστικός, διοικητικός, συστηματικός, συνδετικός, απόλυτος, πολιτικός*.

Ο Ιουστινιανός στην εσωτερική οργάνωση εφάρμοσε καινοτόμες ιδέες, που συνέβαλαν στη διαμόρφωση της βυζαντινής φυσιογνωμίας του κράτους και συνέδεσαν μια κοινότητα λαών, των οποίων στοιχεία αποτέλεσαν η ελληνική παράδοση και η χριστιανική πίστη. Τα κύρια σημεία της εσωτερικής πολιτικής του Ιουστινιανού ήταν τα ακόλουθα: α) Ισχυροποιήθηκε η μοναρχία β) Επιβλήθηκε μια θρησκεία και ένα δόγμα γ) Έγινε κωδικοποίηση του Δίκαιου δ) Θεμελιώθηκε νέοσύστημα.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *ραψωδοί, Ιωνική Επανάσταση, Κλασική Εποχή*.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Να εξηγήσετε πώς λειτούργησε το διοικητικό σύστημα της αρχαίας Αιγύπτου;

(10 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν τα έσοδα του Αθηναϊκού κράτους από τη φορολογία και τις εισφορές των συμμάχων κατά την εποχή του Περικλή.

(15 μονάδες)

1228

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις, που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη *Σωστό* ή *Λάθος*.

1. Η τέχνη των Ομηρικών χρόνων ονομάστηκε γεωμετρική.
2. Το μετοίκιο ήταν ο φόρος που πλήρωναν οι Αθηναίοι πολίτες την Κλασική Εποχή.
3. Η Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία είχε αρχικά ως έδρα τη Δήλο.
4. Στο Συνέδριο της Κορίνθου, το 337 π.Χ., συμφωνήθηκε να ιδρυθεί Πανελλήνια Συμμαχία με ισόβιο αρχηγό τον Φίλιππο Β΄.
5. Ο Πυθέας ο Μασσαλιώτης πραγματοποίησε τον παράπλου των ακτών του Ινδικού ωκεανού.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου έγινε:
 - α. στο τέλος της Κλασικής Εποχής.
 - β. στο τέλος της Αρχαϊκής Εποχής.
 - γ. στα Ελληνιστικά χρόνια.
 - δ. στη Ρωμαϊκή Εποχή.
2. Την Ελληνιστική Εποχή καταφεύγουν στις μεγαλουπόλεις για καλύτερη τύχη:
 - α. οι δούλοι.
 - β. οι γηγενείς εργάτες και μικροκαλλιεργητές.
 - γ. οι δουλοπάροικοι.
 - δ. οι έμποροι και βιοτέχνες.
3. Ο πάπυρος χρησιμοποιούνταν ως γραφική ύλη:
 - α. στην Αίγυπτο.
 - β. στην Πέργαμο.
 - γ. στην Αντιόχεια.
 - δ. στην Αθήνα.
4. Την εξουσία του βασιλιά κατά την περίοδο της βασιλείας στη Ρώμη περιόριζαν:
 - α. η σύγκλητος και η εκκλησία του λαού.
 - β. οι δήμαρχοι.
 - γ. οι ύπατοι.
 - δ. οι ύπατοι και οι δήμαρχοι.
5. Ένα από τα κύρια επιτεύγματα της εσωτερικής πολιτικής του Ιουστινιανού ήταν:
 - α. η αποδυνάμωση της απόλυτης μοναρχίας.
 - β. η θρησκευτική ανοχή.
 - γ. ο εκφεουδαρχισμός της αυτοκρατορίας.
 - δ. η κωδικοποίηση του δικαίου.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *Μυκηναϊκός Πολιτισμός, πατρίκιοι*.

(5 +10 =15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τους θεούς και ποιες για τον θάνατο;
(15 μονάδες)

2.β. Πώς εκδηλώθηκε η κρίση της πόλης – κράτους τον 4ο αι. π.Χ. και ποια ήταν η περσική πολιτική έναντι των Ελλήνων την περίοδο αυτή ;
(10 μονάδες)

1229

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη *Σωστό* ή *Λάθος* δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι ανέπτυξαν εμπειρικά την αστρονομία, τη γεωμετρία και την ιατρική.
 2. Η αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β΄ γραφής πραγματοποιήθηκε από τον J. Champollion.
 3. Τιμοκρατικό ονομάστηκε το πολίτευμα που βασίστηκε στην επικράτηση των ευγενών.
 4. Η τέχνη των Αρχαϊκών χρόνων ονομάστηκε συμβατικά από τους ερευνητές γεωμετρική.
 5. Η λέξη τύραννος ήταν μάλλον λυδικής προέλευσης.
- (5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Πausanίας	α. μάχη του Μαραθώνα
2. Θεμιστοκλής	β. μάχη των Θερμοπυλών
3. Κίμων	γ. ναυμαχία της Σαλαμίνας
4. Μιλτιάδης	δ. μάχη των Πλαταιών
5. Λεωνίδα	ε. μάχη στις εκβολές του Ευρυμέδοντα ποταμού
6. Φίλιππος Β΄	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *τριηραρχία*, *Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος*.
(5+10= 15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν τα συμπτώματα της παρακμής των ελληνικών πόλεων-κρατών; Ποιους απασχόλησε αυτό το ζήτημα και πώς πίστευαν ότι μπορούσε να αντιμετωπιστεί;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια μορφή απέκτησε η ελληνική γλώσσα την Ελληνιστική Εποχή και πού χρησιμοποιήθηκε;
(10 μονάδες)

1230

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. «Τριακοντούταις Σπονδαί»
 - β. Στάση του Νίκα
 - γ. Η ίδρυση της Κωνσταντινούπολης ως «Νέας Ρώμης»
 - δ. Ίδρυση της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας
 - ε. Βοιωτικός ή Κορινθιακός Πόλεμος
- (5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *γλώσσα, Βίβλος, Κοινή, συγχώνευση, αττικός, καθημερινός, Ελληνική*.

Η μορφή της ελληνικής γλώσσας που προέκυψε και διαδόθηκε κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους είναι γνωστή ως Κοινή Ελληνική ή απλώς Η διαμόρφωσή της οφείλεται στη των ελληνικών διαλέκτων - έχοντας ως βάση την διάλεκτο - στον χώρο της Ανατολής. Η Κοινή Ελληνική χρησιμοποιήθηκε στην επικοινωνία από τον λαό αλλά και από συγγραφείς της εποχής. Αποτελέσε το όργανο των κηρυγμάτων του χριστιανισμού. Η είναι γραμμένη σ' αυτή τη γλώσσα.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: εστίαση, δικτάτορας, νομοδιδάσκαλοι.

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς ήταν οικονομικά οργανωμένος ένας «οίκος» την Ομηρική Εποχή;

(15 μονάδες)

2.β. Τι συμφωνήθηκε στο Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) ανάμεσα στον Φίλιππο Β΄ και στις ελληνικές πόλεις;

(10 μονάδες)

1231

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. «Τριακοντούταις Σπονδαί»
- β. Ανάληψη της αρχηγίας της πανελλήνιας συμμαχίας από τον Αλέξανδρο
- γ. Προβολή της Πανελλήνιας Ιδέας από τον ρήτορα Ισοκράτη στον "Παναηγυρικό" λόγο του
- δ. Η ίδρυση της Κωνσταντινούπολης ως «Νέας Ρώμης»
- ε. Μεταρρύθμιση του Κλεισθένη

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *λιμάνι, γραμματικός, σχολιασμός, εμπόριο, έλεγχος, πνευματικός, νησί*.

Η ανάπτυξη της Αλεξάνδρειας οφειλόταν κυρίως στο μεγάλο, γνωστό από το Φάρο, που βρισκόταν στην είσοδό του και το προστάτευε. Μεταξύ των οικοδομημάτων, που διακοσμούσαν την πόλη, ξεχώριζε το Μουσείο και η Βιβλιοθήκη. Το πρώτο ήταν ένα οικοδομικό συγκρότημα αφιερωμένο στις Μούσες, όπου συγκεντρώνονταν άνθρωποι. Στη Βιβλιοθήκη εργάζονταν οι, άτομα με φιλογολογική παιδεία, που ασχολήθηκαν με την καταγραφή και τον των κειμένων των αρχαίων συγγραφέων.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *δημιουργοί (Ομηρική Εποχή), εστίαση*.

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε τον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος της Αθήνας;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιοι υπέγραψαν το Διάταγμα των Μεδιολάνων, ποιο ήταν το περιεχόμενό του και ποια η σημασία του για το Ρωμαϊκό Κράτος;

(10 μονάδες)

1232

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Εξάπλωση και οικονομική ανάπτυξη των Μυκηναίων
- β. Σικελική Εκστρατεία
- γ. Η εκλογή του Γάιου Γράκχου στο αξίωμα του δήμαρχου
- δ. Κατάλυση του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους
- ε. Μάχη στα Λεύκτρα - Άνοδος της Θηβαϊκής Ηγεμονίας

(5 μονάδες)

(II). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *γλώσσα, Βίβλος, Κοινή, συγχώνευση, αττικός, καθημερινός, Ελληνική*.

Η μορφή της ελληνικής γλώσσας που προέκυψε και διαδόθηκε κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους είναι γνωστή ως Κοινή Ελληνική ή απλώς Η διαμόρφωσή της οφείλεται στη των ελληνικών διαλέκτων - έχοντας ως βάση την διάλεκτο - στον χώρο της Ανατολής. Η Κοινή Ελληνική χρησιμοποιήθηκε στην επικοινωνία από τον λαό αλλά και από συγγραφείς της εποχής. Αποτελέσε το όργανο των κηρυγμάτων του χριστιανισμού. Η είναι γραμμένη σ' αυτή τη γλώσσα.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *αυτονομία, Ιωνική Επανάσταση, χορηγία.*

(5+5+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σημασία της αποκρυπτογράφησης της Γραμμικής Β΄ γραφής;

(15 μονάδες)

2.β Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για τις πολιτικές επιδιώξεις του Μ. Αλεξάνδρου και πώς η άποψη αυτή τεκμηριώνεται;

(10 μονάδες)

1233

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει:

1. Καλλίειος Συνθήκη	Α. συνθήκη ειρήνης ανάμεσα σε
2. «Τριακοντούεις σπονδαί»	Αθηναίους και Σπαρτιάτες.
3. Ανταλκίδειος Ειρήνη	Β. οι ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας γίνονται ανεξάρτητες.
4. Διάταγμα Μεδιολάνων	Γ. παράδοση των ελληνικών πόλεων της
5. Συνέδριο Κορίνθου (337 π.Χ.)	Μ. Ασίας στον Πέρση βασιλιά.
6. Συνέδριο Κορίνθου (481 π.Χ.)	Δ. αμυντική συμμαχία των ελληνικών πόλεων κατά των Περσών.
	Ε. πανελλήνια συμμαχία υπό τον Φίλιππο Β'

(5 μονάδες)

(II) Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Τίρυνθα, λααγέτας, επέτες, βασιλεύς, υποτελής, άνακτας, Πύλος.*

Για την οργάνωση κάθε μυκηναϊκού κράτους δεν διαθέτουμε επαρκή στοιχεία, με εξαίρεση τις πληροφορίες που μας δίνουν οι πινακίδες από το ανάκτορο της Ανώτατος άρχοντας, σύμφωνα με τις πληροφορίες των πινακίδων, ήταν ο, κύριος του ανακτόρου απ' όπου πήγαζε κάθε εξουσία. Υποτελείς σε αυτόν ήταν τοπικοί άρχοντες, διοικητές περιφερειών. Ο τίτλος με τον οποίο τους αναγνωρίζουμε στις πινακίδες είναι Στην τάξη των ευγενών αναφέρονται οι, δηλαδή οι ακόλουθοι. Σημαντικά πρόσωπα στην περιφερειακή διοίκηση φαίνεται ότι ήταν οι τελεστές. Στους Μυκηναίους λιγότερο τιμητικός ήταν ο τίτλος Έτσι ονομαζόταν ο επικεφαλής οποιασδήποτε ομάδας, ακόμα και ο αρχιτεχνίτης μιας ομάδας χαλκουργών.

(5 μονάδες)

1. β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *νομοθέτες ή αισυμνήτες, Ιωνική Επανάσταση.*

(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2. α. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε τον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος της Αθήνας;
(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο Οκταβιανός ισχυροποίησε την κεντρική εξουσία χωρίς να προκαλέσει τα δημοκρατικά αισθήματα των Ρωμαίων;
(10 μονάδες)

1234

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (I). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *Πέρσης, μονάρχης, εχθρός, βασιλεία, ηγεμονία, Γοργίας, Ισοκράτης*.

Η Πανελλήνια Ιδέα ήταν μια νέα πολιτική έκφραση που διατυπώθηκε για πρώτη φορά στα τέλη του 5ου αι. π.Χ. από τον σοφιστή, σε λόγο του στον ιερό χώρο της Ολυμπίας. Κύριος εκφραστής αυτής της πολιτικής ήταν ο Αθηναίος ρητοροδιδάσκαλος Σε πρώτο στάδιο, διατυπώνει την άποψη ότι τον κοινό αγώνα εναντίον των θα μπορούσε να αναλάβει η Αθήνα με την ανασύσταση της της. Αργότερα, διατύπωσε την άποψη ότι ένας ισχυρός θα μπορούσε να ενώσει όλους τους Έλληνες
(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ιστορικές πληροφορίες:

1. Το σπουδαιότερο εμπορικό και πνευματικό κέντρο της Ελληνιστικής περιόδου ήταν:

- α. η Αντιόχεια.
- β. η Αλεξάνδρεια.
- γ. η Πέργαμος.
- δ. η Αθήνα.

2. Την Ελληνιστική περίοδο τα κτήρια προβάλλουν το μεγαλείο:

- α. των χριστιανών.
- β. των πόλεων- κρατών.
- γ. των καλλιτεχνών.
- δ. των ηγεμόνων.

3. Ο Κάτων ο Τιμητής απέδιδε την ευθύνη της αλλοίωσης των ρωμαϊκών ηθών:

- α. στους πληβείους.
- β. στους Έλληνες.
- γ. στους Αιγυπτίους.
- δ. στους Γράκχους.

4. Οι πραιτωριανοί:

- α. ήταν πάντοτε νομοταγείς και πειθαρχημένοι.
- β. σταδιακά απέκτησαν μεγάλη δύναμη κι έγιναν επικίνδυνοι για το κράτος.

- γ. ήταν οι φρουροί των συνόρων της Αυτοκρατορίας.
δ. ήταν η ειδική φρουρά της συγκλήτου.

5. Τη Νεοπλατωνική Σχολή των Αθηνών έκλεισε:

- α. ο Διοκλητιανός.
β. ο Μ. Κωνσταντίνος.
γ. ο Ιουστινιανός.
δ. ο Μ. Θεοδοσίος.

(5 μονάδες)

β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *λααγέτας, αλφαβητική γραφή*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

α. Να εξηγήσετε: Α) ποια ήταν τα βασικά συστατικά στοιχεία της πόλης- κράτους από οργανωτική άποψη και Β) ποιες ήταν οι βασικές επιδιώξεις των πολιτών.

(10 μονάδες)

2.β. Ποια έσοδα είχε το Αθηναϊκό Κράτος την εποχή του Περικλή από τη φορολογία και τις εισφορές των συμμάχων;

(15 μονάδες)

1235

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. (Ι). Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. Μάχη του Μαραθώνα
β. Η Εποχή του Αυγούστου
γ. Το Διάταγμα των Μεδιολάνων ή Διάταγμα της Ανεξιθρησκίας
δ. Δεκελεικός ή Ιωνικός Πόλεμος
ε. Μεταβολή της Αθηναϊκής Συμμαχίας σε Ηγεμονία

(5 μονάδες)

(ΙΙ). Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): *νομοθετικός, πολιτιστικός, διοικητικός, συστηματικός, συνδετικός, απόλυτος, πολιτικός*.

Ο Ιουστινιανός στην εσωτερική οργάνωση εφάρμοσε καινοτόμες ιδέες, που συνέβαλαν στη διαμόρφωση της βυζαντινής φυσιογνωμίας του κράτους και συνέδεσαν μια κοινότητα λαών, των οποίων στοιχεία αποτέλεσαν η ελληνική παράδοση και η χριστιανική πίστη. Τα κύρια σημεία της εσωτερικής πολιτικής του Ιουστινιανού ήταν τα ακόλουθα: α) Ισχυροποιήθηκε η μοναρχία β) Επιβλήθηκε μια θρησκεία και ένα δόγμα γ) Έγινε κωδικοποίηση του Δίκαιου δ) Θεμελιώθηκε νέο σύστημα.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *θολωτοί τάφοι, λειτουργία*.
(10+5=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες ήταν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες από τον Δεύτερο Ελληνικό Αποικισμό;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν τα αίτια του Πελοποννησιακού Πολέμου;
(10 μονάδες)